

**Domačih
obrazov
pa ni
bilo...**

BOJAN BREZIGAR

Cecotti (SL) novi predsednik Dežele

TRST - Deželni svet Furlanije - Julijske krajine bo danes imenoval Sergia Cecottija za novega predsednika deželne vlade. Izvoliti bi moral tudi nov odbor, tu pa je pogojnik potreben, ker so pogajanja med strankami, ki sestavljajo novo večino, se v teku in zavajajo tako nekatere program-

ske točke kot imena novih odbornikov. Če sporazuma do danes se ne bo, bo nova deželna vlada izvoljena čez nekaj dni.

Sergio Cecotti, 39 let, Videmčan, je bil doslej načelnik svetovalske skupine Severne lige v deželnem svetu. Po poklicu je fizik ter dela v mira-

marskem Centru za teoretsko fiziko, sodeloval pa je tudi že z Nobelovim nagajencem Carlom Rubbio. Njegovo kandidaturu je postavila včeraj Severna liga po dolgem oklevanju in po dokaj ostrih sporih med zagovorniki Cecottija in onimi, ki so se zavzemali za drugi mandat dosedanji

predsednici Alessandri Guerri.

Novo večino sestavljajo poleg Severne lige se Ljudska stranka, Demokratska stranka levice, PRI, SI (bivši socialisti) in Zeleni, v deželnem svetu pa lahko računajo na 37 glasov na skupnih 60.

Na 5. strani

IZRAEL / VEČ KOT PETDESET DRŽAVNIKOV IN MONARHOV IZ VSEGA SVETA

Svet se je poklonil Rabinu

Vsi poudarjali njegovo vlogo tvorca miru na Bližnjem vzhodu in zahtevali nadaljevanje njegove politike - Policija je aretirala tudi atentatorjevega brata in sumi, da je šlo za zaroto

JERUZALEM - Vec deset tisoč Izraelcev, državljanov in monarhov iz 50 držav (Italijo sta predstavljala predsednik vlade Dini in zunanja ministrica Agnelli, Slovenijo pa predsednik Kučan in zunanji minister Thaler) ter sorodnikov se je včeraj udeležilo pogrebne slovesnosti umorjenega izraelskega premierja Jicaka Rabina. Za varnost zalujocih je na pokopališču v zahodnem delu Jeruzalema in njegovi siri okolici skbelo 10.000 vojakov, policistov in varnostnikov. Na govorniskem odru so se zvrstili Rabinovi prijatelji, najbližji sodelavci in sorodniki ter celo nekdanji sovražniki. Tik pred pogrebno slovesnostjo je atentator Jigal Amir priznal krvavo dejanje, ki je v soboto zvečer osupnilo Izrael in svet. Izrael zato, ker je smrtonosne strele na židovskega voditelja izstrelil Zid, svet pa zato, ker je izgubil osrednjega protagonista in borca za mir na Bližnjem vzhodu. Atentator je policistom povedal, da je sam edini krivec za Rabinovo smrt, izraelska policija pa je ugotovila, da je bil pri atentatu na premierja Rabina soudeležen tudi Amirjev brat Hagai.

Usmrtitev izraelskega premierja Rabina je prizadejala tudi usodni udarec ameriški mirovni strategiji na Bližnjem vzhodu. »Rabin je bil clovek, na katerega je Clintonova administracija položila vse upe za mirovni sporazum s Palestinci«, je včeraj izjavil izraelski politolog Dore Gold, ki meni, da so mirovna pogajanja na preizkušnji: »Gre za mir med voditelji in ne med narodi. Zato je ta mir se posebno ranljiv«.

Na 3. strani

ZDA se trudijo, da bi vsilile svoj kompromisni predlog za BiH

DAYTON - Predstavniki sprtih strani iz območja nekdanje Jugoslavije sesti dan pogajanj za zaprtimi vrati letalskega oporišča v Ohiju niso dosegli bistvenega napredka, ki naj bi trditvah ameriške diplomacije privedel do trajnega miru na območju nekdanje Jugoslavije. »Gre za določen proces in čeprav se voditelji strinjajo, da ne odidejo domov preden ne dosežejo sporazuma, je do slednjega se daleč«, je izjavil neki diplomat, blizu pogajanj v Daytonu, ki je dodal, da predstavniki sprtih strani kot uročni zrejo v dokumente in predloge, ki nikomur od njih niso po godu, a jih morajo taksne ali pa le nekoliko spremenjene podpisati, če hočejo doseči mir. Razburjena je predvsem srbska stran, ker v osnutku nove bosansko-hercegovaške ustave piše, da za vojne zločine osumljeni ljudje ne morejo biti izvoljeni. Novi udarec mirovnim pogajanjem v Ohiju pa je prizadejala odločitev uporniških Srbov vzhodni Slavoniji, ki so včeraj zavrnili najnovejši mirovni predlog pogajalcev Stoltenberga in Galbrigha, ki je predvideval hrvasko nadzorstvo na meji med Srbijo in vzhodno Slavonijo. Srbi ponovno zahtevajo, da bi po triletnem mednarodnem nadzorstvu z referendumu odločali o mirni reintegraciji vzhodne Slavonije.

V Bosni in Hercegovini je včerajšnji dan potekal relativno mirno brez hujših kršitev premirja. Le v Mostarju je eksplozija ranila sedem pripadnikov modrih celad.

Na 16. strani

Odpri 12. slovenski knjižni sejem

(Foto: V. Potočnik)

LJUBLJANA - Sinoci so v Cankarjevem domu slovesno odprli 12. slovenski knjižni sejem, ki sta ga pripravila Združenje založnikov in knjigotrccev Slovenije ter Cankarjev dom.

Na otvoritvi sta govorila minister za kulturo Sergij Pelhan in predsednik Združenja založnikov in knjigotrccev Jože Korinsek, poskrbeli pa so tudi za kulturni program. Na letošnjem sejmu se bo predstavilo dvainsedemdeset razstavljalcev s približno osem tisoč knjigami. Ob sejmu se bodo zvrstili številne predstavitve založb s knjižnimi novostmi, literarni večeri, seminarji in podelitve nagrad. Sejem bo odprt do 11. novembra v sprejemni dvorani Cankarjevega doma. (A. Z.)

Stran 14

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Škof Bellomi se je zavzel za Primorski dnevnik

Tržaški škof Lorenzo Bellomi se je z odprtimi in jasnimi stališči zavzel za usodo našega dnevnika.

Stran 2

Za bolj čisti Trst

Zasebniki bodo skrbeli za del smetarske službe, nastavili bodo nove zbiralnike, središče pa čistili s sesalnim vozilom.

Stran 6

Osnovnošolska olimpiada

V Borovem športnem centru je sklepna prireditev osnovnosolske olimpiade potekala tudi v znamenju 50-letnice obnove slovenskih sol v Trstu.

Stran 8

Proces Coop v Gorici

Včeraj so zaslišali glavne obtožence na procesu zaradi gradnje veleblagovnice Coop.

Stran 11

Izredni občni zbor TKB

Delničarji TKB so včeraj sprejeli predlog upravnega odbora, da sami odkupijo paket delnic, ki so bile rezervirane za frankfurtsko banko LHB.

Stran 12

PRIMORSKI DNEVNIK

Tržaški škof Bellomi: Dnevnik ne samo etnična, pač pa etična dobrina

Tržaški škof Lorenzo Bellomi je včeraj sprejel delegacijo sindikalnih odborov tiskarjev, pomožnega osebja in novinarjev Primorskega dnevnika. Gracijela Nabergoj, Danijel Novak, Robert Pescatori, Danilo Bizjak in Sandor Tence so ga seznanili s hudo krizo dnevnika in z zelo nejasnimi perspektivami, ki se mu obetajo, tudi v luči nacrta založniške hiše DPZ - PRAE. Srečanja s škofom se je udeležil tudi duhovnik Dusan Jakomin. Bellomi je na sestanku s predstavniki dnevnika spet izpostavil svoja izredno odprta in pogumna stališča do slovenske narodnostne skupnosti in do sožitja. Povedal je, da si ne predstavlja življenja Slovencev v Italiji brez Primorskega dnevnika, nakar je pozorno prisluhnil stališčem in tudi predlogom za premostitev krize, ki so mu jih posredovali predstavniki obeh sindikalnih odborov.

Škof je dejal, da je Primorski dnevnik etnična in hkrati tudi etična dobrina, ki je življenjsko vezana na celotno manjšino, gre torej za dobrino, ki jo mora vsa narodnostna skupnost čutiti in imeti za svojo. Zgodovino casopisa je treba spoštovati, je dejal Bellomi, bistveno pa je sedaj, da se okrog casopisa ustvarijo novi in solidni temelji, na katerih potem vsi

skupaj graditi njegovo bodočnost. Če kdo misli, da bo politika »zid proti zidu« prinesla rezultate, se globoko moti, Primorski dnevnik bo lahko premostil krizo le s strpnim in ustvarjalnim dialogom, seveda predvsem znotraj slovenske manjšine.

Bellomi je omenil tudi pluralizem, ki mora se bolj označevati casopis. Pluralizem ne v smislu crnobelih ali poenostavljenih stališč, ampak v smislu tvorčnega sočkanja mnenj in ovrednotenja vseh življenjskih sil in komponent manjšine, med katerimi gotovo sodita tudi verska in cerkvena realnost. Glede tega se je obvezal, da bo o zadevi osebno govoril s slovenskimi duhovniki, če bo potrebno pa je pripravljen tudi na poseg pri Kucanu in pri Scalfaru.

Škof, ki je poveril Jakominu nalogo, da v imenu škofije direktno spremlja položaj na Primorskem dnevniku, se je zanimal tudi za osebne težave uslužbencev, ki že dalj časa ne dobivajo plač, ter pohvalil dejstvo, da so tiskarji in novinarji ubrali skupne poti za reševanje problemov casopisa. Rekel je tudi, da bi nacrtovana unikinitev ponedeljkove številke Primorskega dnevnika prizadela ogromno škodo predvsem mladim bralcem, ki predstavljajo svetlo bodočnost za dnevnik.

Gornjo rubriko urejuje sindikalni odbor novinarjev Primorskega dnevnika

RIM / SODSTVO IN POLITIKA

Stranke kritizirajo catanzarske tožilce

Scalfaro ni dosegel manj naelektrenega ozračja

RIM - Ali bo predsedniku republike Oscarju Luigiju Scalfaru uspelo, da prispeva k umiritvi naelektrenega političnega vzdušja v Italiji? To je vprašanje, ki si ga zastavljajo politični komentatorji po sobotnem nastopu predsednika republike, ki je jasno obsodil delo »central zaostrovanja napetosti« in obenem zagotovil, da ga nihče ne more izsiljevati.

Odmevi na nastop predsednika republike, ki je tudi posvaril pred preveliko vsiljivostjo javnih tožilcev in omenil, da je treba uravnovesiti odnos z obrambo, ki je v teh casih zapostavljena, so bili razčlenjeni. V glavnem so pozitivno ocenili nastop predsednika republike predstavniki leve sredine in Severne lige, ki podpirajo Dinijevo vlado, medtem ko se je Kartel svobodnin razdelil. Forza Italia je pohvalila predsednika republike, nacionalno zavezništvo pa je vztrajalo v svojih ostrih kritikah in napadih. Se bolj razčlenjena so mnenja o jamstvenih obvestilih, ki ju je protimafijsko catanzarsko tožilstvo naslovljeno predsednici slovenske pravosodne komisije Tiziani Maiolo in predsedniku poslanske komisije Vittoriju Sgarbiju.

Na Scalfarove besede se sklicuje tudi vaticanško glasilo L'Osservatore romano, ki izpostavlja predvsem del Scalfarovega govora o pristojnostih sodnikov. Za vaticanški casopis ni dvoma, da je sodna oblast prestopila meje svojih pristojnosti in se obnaša »na način, ki je bil v prejšnjih letih označen kot aroganten«. Casopis, ki poudarja, da demokracija temelji na ravnotežju oblasti, napada - ne da bi ga sicer imenoval - tudi bivšega sodnika Antonia Di Pietra, ki ga mnogi prikazujejo kot heroja, medtem ko je samo zapustil svoj poklic brez vseh tistih pojasnil, do katerih bi imeli ljudje pravico.

Sicer pa jamstveni obvestili, ki jih je naslovilo

Levo drugi mož pri Oljki Walter Veltroni, desno predsednik NZ Gianfranco Fini

catanzarsko tožilstvo poslancema Forza Italia, vzbujata veliko zaskrbljenost tudi med levo sredino. »Ce imajo sodniki samo politične nastope in gradivo o parlamentarnem delu Sgarbija in Maiolove, bi pomenilo, da so krepko prestopili meje svojih pristojnosti,« je menil Pietro Folena, ki v Demokratični stranki levice vodi resor sodstva. Tudi predsednik progressivnih senatorjev Cesare Salvi je poudaril, da ga »sklep sodnikov ne prepričuje«, saj je politična polemika ob javnih nastopih nujna in potrebna, toda »med politično polemiko in sodni ukrepi je tak razkorak, ki lahko napolnijo samo zelo utemeljeni in dokumentirani dokazi«.

Zaskrbljenost zaradi jamstvenih obvestil je izrazil tudi odvetnik Giovanni Maria Flick, ki je pravosodni svetovalec liderja Oljke Romana Prodijsa. Celo lider Lige Umberto Bossi je podvomil v utemeljenost obvestil, čeprav je v isti sapi obsodil reakcijo Vittoria Sgarbija. Salvi je v pogovoru z novinarji pohvalil nastop predsednika republike, po katerem »zastrupljeno vzdušje skoduje vsem«. Senator je polemiziral s tistimi, ki se vedno napadajo Scalfara zaradi rezerviranih sredstev obveščevalne službe Sisde, saj je po njegovem mnenju »preiskovalna komisija ugotovila, da so bila ta sredstva korektno uporabljena«.

Podobno je bilo

mnenje drugega moza pri Oljki Walterja Veltronia, po katerem je bilo stališče predsednika republike zelo odgovorno. Veltroni je tudi opozoril na protislovje v Kartelu svobodnin, ki se je ob tem vprašanju razdvojil. Predsednik NZ Gianfranco Fini je včeraj spet jasno pokazal, da njegova stranka ne namerava popustiti in vztraja s pritiskom na predsednika republike. »Vprašal sem se, zakaj je Scalfaro zahteval od vseh jasnost, sam pa govoril le z nami-gi,« je izjavil Fini. »Soglasam s Scalfaro, ko zahteva jasnost. Toda to lahko dosežemo tako, da tudi predsednik republike jasno pove, kaj misli in da dan po njegovem ugovoru niso potrebna ugiibanja, koga je imel v mislih,« je bil odrezav Fini.

Scepec optimizma - toda bil je edini - je skušal vnesti v politično razpravo voditelj federalistov in liberalnih demokratov Raffaele Costa, po katerem so nastop predsednika republike in ukrepi catanzarskih sodnikov prisilili vse politike k razmisleku. To bo po njegovem mnenju prispevalo k manj naelektrenemu političnemu vzdušju, čeprav bi se debata ob nekaterih specifičnih problemih lahko še razplamtela.

Priebke bo izročen Italiji najkasneje čez dva tedna

RIM - »Erich Priebke je v teh dneh v svoji reziden-cii v San Carlosu pri Barilocheju pod strogim policijskim nadzorstvom, Italiji pa bo izročen v roku dveh tednov.« Tako je izjavil argentinski pravosodni minister Rodolfo Barra, ki se mudi na zasebnem obisku v Italiji. V primeru, da bo Priebkejev odvetnik Pedro Bianchi vložil priziv z zahtevo po razveljavitvi sklepa vrhovnega sodišča, je zelo malo verjetno, da bi bil tak priziv sprejet, je dodal minister, saj se je kaj takega zgodilo samo v zelo redkih primerih.

Glede zdravstvenega stanja pa je Barra dejal, da Priebke doslej ni potreboval zdravniške pomoči in je torej zdrav. Če bi se skliceval na »depresijsko stanje«, pa bi odredili pregled sodnega zdravnika.

VREME / MRAZ IN SNEG

Italija v ledenem objemu

RIM - Oster mraz je zajel vso Italijo; s severa in juga prihajajo poročila o zelo nizkih temperaturah, ki vsepovsod povzročajo precejšnje težave. V Moliseju in v okolici Foggie so bile sole zaradi snega zaprte. Nad Sicilijo je neobčajno za to obdobje že zapadel sneg, ki je pobelil visinske predele v okolici Enne, področja severno od Palermo in pa področji Nebrodi in Madonie; tudi zgornji predel Etne je že pod snežno odejo.

V severnih predelih države

pa je včeraj bilo zelo mrzlo. Temperature zraka so padle pod ničlo v Venetu, Furlaniji Julijski krajini in Liguriji; v tej obmoški deželi je že dovoljeno ogrevanje. V Rimu, kjer je temperatura zraka v treh dneh padla za kar sedem stopinj, je Caritas pomnožila pobude v korist vseh tistih, kiso brez stalnega bivališča. V Abrucih pa se je po sneženju zadnjih dni vreme nekoliko izboljšalo.

Na sliki AP: zasnežena ulica v Campobassu.

RIM / USTAVNA KOMISIJA SENATA

Pred vrnitvijo Savojevcev?

Večina za odpravo 13. prehodnega člena ustave

RIM - Tudi moski potomci savojske kraljevske hiše bi se lahko v kratkem vrnili v Italijo, če bo istocasno odobrena reforma nujnostnih vladnih odlokov. To je dogovor večine senatnih skupin v komisiji za ustavna vprašanja, ki razpravlja o številnih predlogih za odpravo 13. prehodnega določila italijanske ustave, ki moskim potomcem kraljevske družine prepoveduje vrnitev v Italijo.

Kakšna je vez med 13. prehodnim določilom in členom, ki ureja nujnostne odloke? »Nobene vezi ni,« je povedal poročevalec zakonskega predloga, ki ukinja 13. prehodni člen Filiberto Scalo-

ne,« toda levica meni, da edina ustavna sprememba te zakonodajne dobe ne sme zadevati bivše kraljevske hiše.

Predsednik progressivnih senatorjev Cesare Salvi je potrdil novinarjem dogovor. Po njegovem mnenju je prepoved vstopa kraljevim potomcem 50 let po koncu vojne anahronistična. Odpravi 13. prehodnega člena nasprotuje SKP, vendar je, kot kaže, osamljena. Kot je osamljen bivši minister NZ Domenico Fisichella, ki predlaga obnovitev monarhije. Z njim ne soglasajo ne ostali parlamentarci Kartela in niti strankarski sopotniki NZ.

Tudi Hrast proti predlogu Barbere

RIM - Parlamentarni volilni zakon je eden od problemov, s katerim se spoprijemajo stranke saj se je izkazalo, da ne jamci večine in sili stranke h krhkim volilnim zavezništvom. O tem, da je treba parlamentarni volilni zakon popraviti, soglasajo vse stranke, vendar ne uspejo poiskati skupnega imenovalca, saj je Kartel svobodnin za predsedniško republiko, medtem ko je leva sredina za večinski volilni sistem v dveh krogih.

Izvedenec za ustavna vprašanja Augusto Barbera (DSL) je predlagal, da bi sedanji zakon popravili tako, da bi z večinsko kvoto nagradili zmagovito koalicijo in ji zagotovili vsaj 55 odstotkov. Vsaka koalicija naj bi tudi nakazala kandidata za premiera.

Ob tem predlogu se je razvila živahna razprava, vendar ne kaže, da bo dogovor možen. Medtem ko so nekateri predstavniki Forza Italia ocenili Barberov predlog kot zanimiv, je predsednik nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini menil, da »bi bilo tvegano, če bi se v tem vzdušju in s tem parlamentom lotili reforme volilnih pravil«. Tudi DSL ni navdušena. »Ali obstaja kak Barberov predlog,« je vprašal tajnik Hrastra Massimo D'Alema, medtem ko je koordinator tajništva Mauro Zani dodal, da se mu zdi ta debata nepotrebna, ker nič ne kaže, da bi bil dogovor s Kartelom možen.

Edini, ki ni vrgl puske v koruzo je lider demokratov Mario Segni, ki je napovedal, da bo začel zbirati podpise poslancev in Barberov predlog spremenil v zakonski osnutek. A tudi on ni prepričan, da mu bu uspelo.

DANES
V OSPREDJU

Zadnji poklon velikih in malih ljudi

JERUZALEM - Izrael je včeraj ob zvoku siren, častnih strel in poslovilne pesmi miru v navzočnosti voditeljev 50 držav pokopal svojega ubitega heroja vojne in mirovnika Jicaka Rabina.

Vojaki in državniki so zadrževali solze, ko so se v dveurni pogrebni slovesnosti na govorniskem odru od premiera Rabina poslavljal predstniki držav, pokojnikov svetovalci in bliznji sodelovci ter sorodniki. Izrael je v spomin na umorjenega premiera obstal v dveminutni tisini, ob zvoku siren, ki prebivalce Izraela sleherno leto opozorijo na strahote holokavsta. Zadnja pot premiera Rabina se je tako začela s sireni, končala pa s častnimi streli, ki jih je sedem vojakov izstrelilo prek groba vojaskega poveljnika, ki jih je leta 1967 v piclih sestih dneh popeljal v znamenito vojaško zmago.

Približno 4500 zalujočih je pogrebno slovesnost spremljalo v zavetju borov in cipres narodnega pokopališča na gori Hérzel v zahodnem delu Jeruzalema, kjer so z vojaškimi častmi pokopali premiera Jicaka Rabina, ki so ga v soboto zvečer po mirovnem shodu v Tel Avivu pokosili

le krogle mladega zidovskega skrajneža. Le ožjim družinskim članom in nekaterim izbranim državnim

stopiti v neposredno bližino groba, v katerega so položili v črno zastavo ovito krsto z Rabinovimi posmrtnimi ostanke. Več deset tisoč pretresenih Izraelcev, ki so bili v soku zaradi dejstva, da je zidovski atentator razblinil zakoreninjeno mnenje o tem, da Zid Zida ne ubije, se je včeraj poslovilo od Rabina, ki jim je obljubil življenje v miru in sožitju z arabskimi soseda-

mi. Predsednike držav, monarhe in predstavnike držav z vsega sveta, tudi iz šestih arabskih držav, je na včerajšnji pogrebni slovesnosti »varovalo« deset tisoč vojakov, policistov in varnostnikov, s čimer se je Rabinov pogreb sprevrgel v

Jordanski kralj Husein: »Nikoli si nisem mislil, da bom na povabilo predsednika parlamenta Izrael prvič obiskal ob tako žalostni priložnosti. Ne sramujemo se in ni nas strah, saj smo odločeni, da bomo izpolnili tisto, zaradi česar je tako kot moj ded v istem mestu umrl moj prijatelj.«

* * *

Bill Clinton: »Danes pozivam ves svet, naj si dobro ogleda in zapomni ta prizor. Oglejte si vse voditelje z Bližnjega vzhoda in iz vsega sveta, ki so prispeli v Izrael zaradi Jicaka Rabina in zaradi miru. Čeprav ne slišimo več njegovega globokega in prodornega glasu, nas je v želji po miru zbral skupaj prav on.«

* * *

Viktor Cernomirdin: »Njegovo ime bo v zgodovini za vselej povezano z neprecenljivim dosežkom: z ustanovitvijo obdobja novih odnosov med Izraelom in palestinskim narodom, odnosov miru in sodelovanja.«

* * *

Jaser Arafat: »Nekdo bom svoji hčerki povedal, da sem imel rad Rabina, enega naših bratrancev, ki je bil moj resnični partner v gradnji miru.«

* * *

Noa Ben Artzi, Rabinova vnukinja: »Dedek, ti si bil ogenj našega taborišča. Sedaj je ogenj ugasnil in nas zebe.«

najstrožje varovan dogodek v svetem mestu. Rabinov partner v mirovnem procesu Jaser Arafat se pogrebne slovesnosti ni udeležil; v

Jeruzalem je zaradi zaskrbljenosti za svojo varnost poslal svojega namestnika.

Rabinov dolgoletni pomočnik in pisec govorov

Na sliki: Rabinova vnukinja Noa Ben Artzi je z občutenimi besedami slovesa in s spomini na svojega deda globoko ganila vse prisotne. (Telefoto AP)

Ejtan Haber je včeraj zadnji stopil na govorniški oder in pretreseno bral besedilo, napisano na s krvjo prepojenem papirju, ki ga je imel Rabin v soboto zvečer shranjenega v zepu. »Zato zapoj pesem miru, ne sepetaj molitve. Bolje je na ves glas peti pesem miru,« je prebral Haber; Rabin je le nekaj trenutkov za tem, ko je prebral te besede, omahnil pod streli 25-letnega atentatorja Jigala Amirja, ki je tik pred pogrebom svoje žrtve izjavil, da je edini krivec za Rabinovo smrt, ki naj bi bil po Amirjevem mnenju odgovoren za »ustanovitev palestinske države«. Amir je policistom dejal, da zidovski zakonik vsakogar, ki sovražniku prepusti zidovsko zemljo, obsodi na smrt.

Izraelski notranji minister Mose Sahal je že uvedel preiskavo o tem, kako se je atentatorju uspelo prebiti skozi živi zid varnostnikov in agentov zidovske tajne policije ter iz neposredne bližine v Rabina izstreliti usodne strele. Predstavniki tajne policije so včeraj neuradno menda že izjavili, da so bili usposobljeni za preprečevanje napadov Arabcev in ne Zidov. »Govoril si mi o opozorilih pred morebitnim poskusom umora na velikem mirovnem zborovanju. Nismo vedeli, kdo bo udaril. Nismo vedeli, da bo udarec, ki ga bo prizadejal, tako boleč. A vedeli smo, da se ne smemo bati in da ne smemo oklevati pred mirom,« je včeraj na pogrebu izjavil Rabinov naslednik Simon Peres.

Smrt Jicaka Rabina je v trenutku žalosti združila stiri milijone Židov v Izraelu, a umor premiera je pokazal, kako globoka je vrzel v izraelski družbi.

Pokopališče na griču Herzl

JERUZALEM - Posmrtni ostanke Jicaka Rabina so včeraj z vsemi vojaškimi častmi pokopali na pokopališču, kjer so pokopani številni izraelski voditelji in državni heroji.

Na pokopališču na griču Herzl v zahodnem delu Jeruzalema so leta 1949, leto dni po ustanovitvi zidovske države, pokopali ustanovitelja cionističnega gibanja Theodorja Herzla. Rabinovo zadnje počivališče bo na koncu vrste, v kateri so pokopani premieri in predstniki kneseta, izraelskega parlamenta. Rabinove posmrtni ostanke so položili v grob, v katerem sta pokopana Jisrael Jeshajahu, predsednik kneseta od leta 1972 do 1977, in njegova soproga Rina. Pod Rabinovim grobom sta pokopana njegova predhodnika, premiera Golda Meir in Levi Eshkol. Med grobovi, v

katerih je pokopanih več sto izraelskih vojakov, ki so bili ubiti v vojnah z arabskimi soseda, je pokopan tudi duhovni vodja današnje opozicijske stranke Likud Zeev Jabotinski, trije osrednji protagonisti izraelske sodobne zgodovine pa niso želeli biti pokopani na znamenitem pokopališču v zahodnem Jeruzalemu.

Prvi premier David Ben-Gurion je bil na svojo željo pokopan v kibucu Sde Boker, kjer je živel po upokojitvi. Nekdanji obrambni minister Mose Dajan, ki je leta 1967 po šestdnevni vojni Izrael popeljal v znamenito zmago, je pokopan v rodnem Nahalalu. Menahem Begin, ki je leta 1979 podpisal prvi mirovni sporazum z arabsko državo (Egiptom), pa je pokopan na zidovskem pokopališču na Oljski gori v vzhodnem, arabskem delu Jeruzalema.

Šimon Peres, človek za »sto let miru«

TEL AVIV - Simon Peres je le s težavo skrival solze, ko ga je izraelska vlada v noči na nedeljo imenovala za predsednika prehodne vlade. »Vlada je morala nekoga določiti, in to se je zgodilo,« je po sestanku dejal 72-letni Simon Peres.

Peres velja za enega glavnih protagonistov miroljubne politike vladajoče Laburistične stranke. On razvija koncepte, on opisuje vizije prihodnjih političnih korakov. Kljub temu pa je bil Peres pogosto v senci izredno priljubljenega in vplivnega Jicaka Rabina. Peresu, ki nikoli ni bil vojak, izraelsko prebivalstvo zaradi zele po varnosti, ki je globoko zakoreninjena v židovski državi, nikoli ni zaupalo v tolikšni meri kot Rabinu.

Simon Peres je bil rojen na Poljskem leta 1923 in je kot otrok emigriral v Palestino. Po ustanovitvi zidovske države je sodeloval pri izgradnji izraelske vojaške industrije, nato je bil na različnih ministrskih položajih, po odstopu

Rabina zaradi vletenosti njegove žene v neko finančno afero pa je Peres leta 1974 postal predsednik izraelske vlade. Na položaju premiera je Peres ostal le štirideset dni, saj je izgubil naslednje volitve.

Ceprav je bil Peres vedno znova tarca hudih napadov izraelskih desničarjev, mu je v osemdesetih letih uspelo končati libanonsko vojno in Jordaniji nakazati, da je Izrael pripravljen na mir. S svojim tekmečem Rabinom je Peres leta 1992 sklenil »dogovor o sodelovanju«, ki je povečal njegovo verodostojnost v obeh prebivalstva kot tudi njegovih kritikov.

V Izraelu in v svetu nikoli niso dvomili o Peresovih taktičnih in diplomatskih sposobnostih, skupaj z Rabinom sta veljala za prepričljivo voditeljsko dvojico. »Sto let terorja bo nasledilo sto let miru,« je Simon Peres nekoč izjavil v izraelskem parlamentu. In nihče v Izraelu ne dvomi, da je prav to vodilo njegove politike.

TRST / POKLON ŽIDOVSKÉ SKUPNOSTI IN MEŠČANOV

V sinagogi občutena ganjenost, predvsem pa besede miru

TRST - Velika trzaska sinagoga, največja v Srednji Evropi, je bila sinoči nabito polna: zidovska skupnost je počastila spomin na Jicaka Rabina, zbrali pa so se tudi številni občani, predstavniki verskih skupnosti, krajevnih uprav in institucij, ki so izpricali solidarnost vsega mesta ob dramatični izgubi izraelskega voditelja.

Svečani obred je vodil rabin Abram Kelman in se je odvil pred hramom, v katerem hranijo toro, pet Mojzesovih knjig, pod velikimi kamnitimi ploščami, v katerih je izklesanih deset božjih zapovedi, ki jih je Mojzes prejel na Sinaju, in sredi bronastih sedmerokrakih svečnikov menorajev, pred katerimi je visela izraelska zastava s črnim trakom. Člani zidovske skupnosti, spredaj moski s pokrivalom kipa, ženske pa po tradiciji zadaj, z njimi pa zbrana množica, so prisluhnili obred-

nim molitvam, nato pa dvema govoroma.

Prvi je spregovoril Nathan Wiesenfeld, predsednik trzaské zidovske skupnosti: »Naj Rabinov spomin blagoslovi Izrael, vse židovsko ljudstvo, trzasko zidovsko skupnost in Trst,« je dejal Wiesenfeld, ki je naglasil, kako je to mesto vezano na Izrael, ne samo zaradi svoje pred vojno zelo številne zidovske skupnosti, ampak tudi ker je iz tukajšnjega pristanišča veliko Židov odplulo proti Palestini, v Izrael. Poudaril je, da je se zlasti tragično, ker je Zid umoril Zida, »velikega vojaka in velikega graditelja miru, dialoga, sporazumevanja.« Da Rabinova smrt ni zaman, je se najbolj izpricalo dejstvo, da sta na njegovem pogrebu spregovorila egiptovski predsednik Mubarak in predvsem jordanski kralj Husein: prisotnost hasemitskega suverena, cigar rodbina je tradi-

cionalni islamski zascitnik Jeruzalema, »je priznanje tega mesta kot prestolnice Izraela,« je dejal Wiesenfeld. »Vendar bo prelita kri omogočila, da se bodo udeležili sanje miru: slava Jicaku Rabinu!« je se poudaril vidno ganjeni predsednik.

Mlada Zidinja je prebrala seznam solidarnostnih izjav, ki jih je prejela trzaska skupnost: skofa Bellomija, srbskega in grškega pravoslavnega popa, združenj deportirancev, partizanov in antifasističnih preganjancev, francoskega in hrvaskega konzulata, prefektura, trzaskih parlamentarcev, Slovenske kulturno gospodarske zveze in drugih. Prebrala je tudi poslanico predsednice italijanskega združenja židovskih skupnosti Tullie Zevi.

Zatem je rabin Kelman povedal, kako je izvedel o Rabinovi smrti na večer prazničnega sababatha, sobote, ko je ravno bral o

Abrahamu, ki je bil na tem, da žrtvuje svojega sina Izaka: »Jicaka je umoril Zid, ki ga je gnalo neosnovano sovraštvo, sovraštvo pa moramo nadomestiti z ljubeznijo do vseh ljudi dobre volje, tudi če so drugačni od nas,« je dejal rabin in vsi so z njim zmolili, »da bi se uresničila zadnja Jicakova želja, da bi dežela solza in krvi postala dežela mleka in medu, dežela miru.«

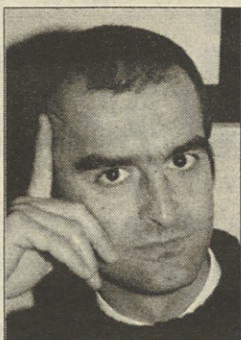
Okrog sinagoge je bil sinoči prepovedan promet, ob vhodu v tempelj je diskretna varnostna služba pregledala vse torbe. Ko se je po obredu množica razšla, je bilo kljub vsemu med ljudmi največ pozitivnih komentarjev v prepričanju, da bo tragedija, ki se je odvila v soboto zvečer v Tel Avivu, prispevala k uveljavljanju miru na Bližnjem Vzhodu. Kot je hotel Jicak Rabin.

S.P.

POGLEDI

Pleši, pleši,
črni kos

ALES DOKTORIC

Večkrat Slovenci v Italiji pletemo vedno isto suknjo, vlečemo vedno isto iglo. Predvsem je naša vsakdanja mora in kratkočasje ukvarjati se z lastno identiteto, ki jo doživljamo kot tragično in celovito, kot vseobsegajočo in vseobvezujočo. Integracija, asimilacija, komunikacija, etnos, multikulturalnost, večjezičnost, zavest, narodnost, pripadnost, zvestoba, odpadništvo, prepričanje... Preprosto ne izvijemo se iz hoste strokovnih, polznanstvenih in predsodkarskih pojmov, ki so nam večkrat v vsakdanjem življenju bolj v napoto in opletanje kot v veselje in korist.

Nekoliko mesecev je že preteklo od takrat, ko so me tik pred polnočjo naprosili, naj nekaj improviziram za gorisko Prešernovo proslavo, saj sem vendar uredil letnik »Jadrana« in bi mi zato gotovo ne bilo težko nekaj skrbati tudi za kulturno občinstvo goriske skupne manifestacije. Vendar bolj kot vse priprave, ki niso mogle biti dolge, bolj kot pogovori z dragimi prijatelji, s katerimi sem se tudi posvetoval o stvari, mi je ostalo v spominu, kako so mi nekateri skoraj znanci po govoru toplo čestitali, in kako so me drugi skoraj prijatelji komaj pozdravili. Sam sem sicer mislil, da so skromne misli, ki sem jih na proslavi izrekel, bile nedolžne. Da to niso bile, mi je potrdil

svojevstrni dogodek.

Dobrotnica, ki mi je po proslavi sicer našla dragoceno izgubljeno kuverto, me je brez ovinkov napadla: ti si gotovo poročen z italijansko žensko, kajne? Tako namrec govori taki kot Alex Langer (njemu čast in pokoj, A.D.), ki zamenjuje narodni ponos z multikulturalnostjo! Verjetno sicer prijazna, a v tistem trenutku gotovo prenapeta gospa je odvihrala naprej v noč in me pustila kot ocmokanega, z občutkom greha v duši.

Ta občutek krivde, ki si ga mečemo na pleča, ki nam ga nekaj in nekateri nalagajo na tilnik, tisto, ki naj bi nam utrjevalo mišice, bodrilo narodnostno pokončnost, našo »identiteto« Slovencev v Italiji.

Res, da je bolj castno umreti na bojnem polju kot pa segniti v kleti. Vendar proti komu in čemu ta boj? kakšen boj in kaksno mu je orozje? kaj je tisto, kar bi hoteli obraniti? kdo so vojaki in kdo generali?

Draga gospa, ostali ste mi v spominu zaradi svoje pokončne zagledanosti v edini slovenski prav. A generacije se menjujejo, ideologije se spreminjajo: ene se sesuvajo, druge se skrivajo, tretje pronicajo. V to igro smo vpeti, igramo vsak svojo kocko, pravila pa si malokdaj moremo postavljati sami. Brez integracije ni komunikacije, ni stika, ni dialoga, je molk, je monolog.

Vkljucevanje v prostor ni izgubljanje identitete. Na vprašanja ne odgovarjajo besede, odgovarjajo naše življenje in dejanja, odgovarjajo učiteljice in njihovi učenci iz v sebi »integriranih« družin.

V italijanski prostor nas je postavila zgodovina, iz slovenskega crpamo svoje poreklo. Naša slovenska identiteta ni metafizika, je proces in ne pojav, je pot in ne postaja. In ker pripadnost, identiteta ni vino, ki ga kontrolirano poreklo le zlahki, vsako ločevanje po sorti zavrača vse »tiste«, ki kjerkoli pri nas in drugod pričajo o svojem izvoru, o našem obstoju, o plavanju in potapljanju, o bedi in bogastvu. Obrabljeni zlatnik kategoričnega slovenstva zavrača vse, kar se ne sveti, in zahteva sebi to, kar je od vseh.

Kot bi se zunaj našega organiziranega obstoja, doma in na cesti, na delu in v baru, v neobremenjenem razmišljanju prostega časa rojevale nove oblike zavesti, nove prakse obstoja in pričevanja, nove hipoteze razvoja.

»Mi« pa, predsedniki brez države, samovsečni aktivisti, maloobmejni rentniki, kulturniki brez denarnice, politiki brez vizije, krmariji s skilavim ocesom, v varnih gnezdih napenjamo besede, zahtevamo in ne odgovarjamo, gledamo in ne prepoznavamo, razpravljamo in ne poslušamo...

PISMO UREDNIŠTVU

Še o venetskem izvoru Slovencev

Slabo spricevalo za zgodovinarja je lastno priznanje, da se mora zateci k enciklopediji, da bi kaj zvedel o narodu, ki pomeni začetek evropske zgodovine. Kar je prof. Pirjevec tam zvedel o Venetih, namrec, da je to ljudstvo v antični dobi živelo v severovzhodni Italiji, bi mu lahko povedal vsak prebrisan osnovnošolec. Srednješolec pa bi mu utegnil povedati, da

Venete pozna že Homer v Mali Aziji, da jih Herodot omenja v Podonavju, Cezar v Galiji itd. Kak brihten visokošolec pa bi znal celo pojasniti, da vse venetske sledi peljejo k začetku kulture zarnih grobišč v Luziski kulturi, od koder so se Veneti razširili po Evropi.

Ne vem, če je pismo prof. Pirjevca dr. Marušiču v Primorskem dnevniku 26.10.95 odgovor na moj izziv, naj svoje trditve o začetku Slovencev ob koncu 6. stoletja kot pleme

brez imena in brez lastne identitete dokaze ali naj se sooči z dokazi, da smo Slovenci kot potomci Venetov avtohtono prebivalstvo. Vsekakor, kar je v tem pismu povedano, je velika revščina, ker ne doseže najosnovnejših pojmov o Venetih. Naj mi bo torej dovoljeno, da te pojme nekoliko izpopolnim z zgodovinskimi dejstvi, pa čeprav le kot ljubitelj zgodovine.

Ze znani italijanski zgodovinar Giuseppe Sergi je pred približno sto leti vedel in dokazoval, da so Veneti prisli v Italijo s severa in da so bili po poreklu Slovani. Arheologija je ugotovila, da je njihovo priseljevanje potekalo po Jantarski poti, okoli katere so že vedno (ali so bila do nedavnega) le slovanska ljudstva, ki jih tudi lahko pristejemo k potomcem Venetov. Zadnja točka Jantarske poti je bila Slovenija. Tukaj je bilo ljudstvo kulture zarnih grobišč (Veneti) že okoli 1200 pr. Kr. strnjeno naseljeno okoli Maribora (Ruse), okoli Ljubljane in drugod. Po Sloveniji je Jantarska pot vodila do Jadrana. Tako so Veneti iz Slovenije prisli tudi v Italijo, kjer so dokazani okoli 1100 pr. Kr. V Italiji in v Sloveniji so Veneti zapustili dragocene napise, ki se ujemajo s slovenskim jezikom in pričajo o našem venetskem potomstvu. V Italiji so bili Veneti jezikovno res polatinjeni. O njihovem nekdanjem jeziku in o njihovi narodni identiteti pa ni dvoma.

Prof. Pirjevec zaključuje svoja razmišljanja z besedami: »Ce smo Slovenci Veneti, potem so Veneti vsi Slovani.« Ali se zaveda sofizma tega izraza? Jezik ni isto kot narodna identiteta. Veneti v Italiji so venetski

jezik zgubili, pa se vseeno imenujejo Veneti in se kot taki tudi cutijo po izvoru. Razni tako imenovani slovanski narodi so s kulturo zarnih grobišč sprejeli tudi slovanski (venetski) jezik, ne da bi s tem spremenili svojo narodno identiteto, kakor dokazujejo nekateri elementi njihove kulture, ki se močno razlikujejo od srednjeevropske venetske kulture.

Veneti so, jezikovno gledano, res začetek slovanstva, narodno pa so se najbolj uveljavili okoli Jantarske poti od Baltika do Jadrana. Na obeh bregovih zgornjega Jadrana je nastala znamenita venetska kultura Este, ki je dala Venetom dokončni pomen in značaj. Stevilni napisi te kulture, ki jih je mogoče razumeti s pomočjo slovenskega jezika, so neovrgljiva pričana naše povezave s Paleoveneti.

Prof. Pirjevec se oglašuje tudi v Sobotni prilogi 28.10.95, da bi cim bolj mesal pojme in prikril pravo zadevo. Nihče ga ni izzival, naj dokaže svojo tezo o slovanskem izvoru našega naroda. O tem sem prepričan bolj kakor on sam, saj so ravno Veneti Praslovani in začetek slovanstva. Izziv se je glasil, naj dokaze, da so Slovenci prisli, z razliko od Srbov in Hrvatov, kot pleme brez imena, da so bili dosti časa brez politične identitete in da so narod brez zgodovine. Zadovoljil bi se, če mi dokaže, da so Slovenci res prisli ob koncu 6. stoletja, kakor pravi, in da so v najkrajšem času naselili ogromno ozemlje od Jadrana do Dunaja ter od izvirov Drave do Blatnega jezera, in to kot pleme brez imena in kot suznji Avarov! Ubo-ga zgodovina.

Ivan Tomažič, Dunaj

OLGA PETELIN

Je bila to mladost?

Martina zgodba o trpkem kruhu,
krhkem srcu in črnem času

V Trstu, zima 1924 - poletje 1926

29.

Kar obsedeli smo. Pogledovala sem mater, ki je postala prsteno blede v lice, v njenih očeh pa so se nabirale solze. Iva je strmela predse. Presedala se je kot na trnih, ko je končno rekla:

"Ninče res ni pretiraval. To kar je bilo danes, je bilo tako brutalno, da je presešlo vse meje. Poleg tega fizičnega strahovanja pa nam od danes mahajo se z državnim dekretom, po katerem bodo poostri delovne kontrole: nobenega Slovence v službah, če to ni pri delu nujno. Pa še takrat največ enega v vsakem podjetju. Vsa dovoljenja za delo mora odobriti fasistični sindikat po poprejšnjem preverjanju. Ste vedeli za to odločbo?"

Ob teh besedah se je Iva ozrla po meni. Razumela sem in se stresla. Hotela sem nekaj pripomniti, pa mi je beseda zastala. Kot žebelj v celo se je tedaj zapicilo vame, da se ti ukrepi fasistov tičejo prav mene in moje zaposlitve. Torej konec vsega dokazovanja, kako sem sposobna, marljiva, prilagodljiva. Da znam potpeti in biti tiho.

Zdaj so vsi gledali vame. Vsa družina je bila na mojih plecih. Kako bomo odslej?

Ivana je ta mučni molk ganil. Skusal je na kak način pokazati, da nam je blizu, zato je kar obsedel.

»Vse gre danes narobe: v Lonjerju nam je splaval po vodi sestanek glade društva, pri Sv. Ivanu ustrahovalni pohod fasističnih skvader, zdaj zvemo se za neverjetno odločbo oblasti, zaradi katere bo kdove koliko naših ljudi ob kruh. Vsi, ki se ne bodo javno odrekli svojemu prepričanju in rodu.

Se najbolj pa me je pretresel izbruh Ninčeta. Otrok je, strašne stvari mora gledati. Samo da ga ne bi to prehujo obremenilo, strlo!

Rad bi govoril z njim. gotovo je kaj doživel, kar ga sedaj zge.

Iva je sla po Ninčeta, ki se je rad vrnil med odrasle. Ivan ga je povlekel k sebi in prijazno vprašal:

»Ninče, prej si povedal nekaj stvari, ki so mi dale misliti. Kako si prisel do tega? Tako si se razburil. malo prej pa celo jokala. Tega sem bila potrebna, da se je izlila iz mene vsa huda napetost. Sele potem sem lahko vsaj poizkusila urediti svoje misli.

- Kaj bo zdaj, po fasističnem dekretu o zaposlovanju Slovencev, o katerem je govorila Iva? - Nobenega upanja, čeprav sem iskala kako možnost skoraj vso neprepano noč. - Saj sem zadnje čase slutila, da se nekaj kuha, da pa bi se trgovsko podjetje Sementi odpovedalo svojemu osebju slovenskega rodu, ko pa posluje zvečine s Slovenci, v to nisem mogla verjeti. Zdaj pa, ko se je država z dekretom spravila nad nezadržane, bo podjetje lahko uveljavilo izredno pooblastilo in ohranilo mesto kvečjemu za Anito, ki je za pultom v trgovini. Gotovo bom jaz tista, ki jo bodo odpustili! -

Poparjenost v meni je narasčala. Srce mi je divje utripalo in obračala sem se kot na zerjavici. Ko sem postala od preutrujenosti in zmedenosti že čisto medla, sem v polsnu le zasanjala, da se morda kako drugače izide: - Saj ne more biti tako brezizhodno, vedno je kje kaka luknjica. Sečeni moje delo in znanje, potegnili se bo zame. Z gospodico Dory sem vse spore in trenja zgladila. Čemu bi bila ona proti meni? Saj ji vedno ustrezem, če kaj želi.

Tako je Ivan tolazil in prigovarjal Ninčetu. Pa fantič tega očitno ni mogel dojeti, se manj pa sprejeti.

Obrnil se je do matere:

»Mama, smem strica Ivana nekaj vprašati?«

»Seveda, dragi...«

»Gospod Ivan, kako pa se je vam godilo pri vojakihi? In kako ste vi takrat ravnali?«

»Kako to misliš,« ga je začudeno

pogledal Ivan.

»Vas ni nikoli nihče poniževal in zalil? Ste tudi vi takrat vse molče prenašali?«

»Med vojaki je samo tovarisko zbadanje. Mene kot Slovence pa niso mogli prizadeti, ker sem se rezervirano obnašal. Vsakemu razpravljanju sem se izognil. Tako nikogar ne izzivas s tem, kar si. Če boš tudi ti tak, se ti ne more zgoditi kaj hujšega,« mu je rekel in ga po-božal po ramenu.

»To ni tako enostavno. vsaj zame ne. Ne verjamem, da bi pustil, da kar tako hodijo po meni,« je bil fant razočaran nad tem, v kar so ga silili odrasli:

»Saj nisem nikomur nič slabega storil...! Kaj zame ni pravice? Jaz da bi se komu pustil poniževati, in da ga ne bi mahnil po nosu?! Zakaj se ne bi branil, ko imam prav?«

Zdaj ga je Iva nagovorila:

»Ninče, saj sva že govorila in zdelo se mi je, da si razumel... Fasisti se nas hočejo znebiti, nas pregnati. Zdaj pač moramo to njihovo strahovlado prestati, da sploh obstanemo. Psovke niso najhujše, raje potrpi. Kar požri jih, kot da niso namenjene tebi! Vsi se moramo za kak čas potuhnuti v molk.«

»Pa če ne morem? Jaz bom po svoje... Treba jim je pokazati...« je ponavljal moj brat in se ves rdeč v lice spet zaprl v svojo sobo.

»Saj bo sam videl...« nas je tedaj začel Ivan tolaziti. »Brez rezerviranosti bi bilo fasističnega divjanja še več, v zobe bi jim padli.

Ninčetu pa bom prinesel darilo, morda že jutri. Jasno je, da tega našega položaja ne more doumeti. Pa upam, da se bo držal naših nasvetov.«

Potem se je na hitro poslovil, ker je bilo že pozno.

Kakšna nedelja! Dusevno in telesno me je strla.

Kot po navadi ob večji stiski sem se brez besede odpravila v svojo sobo. Tam sem se vsa zmedena vrgla na posteljo, zarinila glavo pod blazino in končno zajokala. Tega sem bila potrebna, da se je izlila iz mene vsa huda napetost. Sele potem sem lahko vsaj poizkusila urediti svoje misli.

- Kaj bo zdaj, po fasističnem dekretu o zaposlovanju Slovencev, o katerem je govorila Iva? -

Nobenega upanja, čeprav sem iskala kako možnost skoraj vso neprepano noč. - Saj sem zadnje čase slutila, da se nekaj kuha, da pa bi se trgovsko podjetje Sementi odpovedalo svojemu osebju slovenskega rodu, ko pa posluje zvečine s Slovenci, v to nisem mogla verjeti. Zdaj pa, ko se je država z dekretom spravila nad nezadržane, bo podjetje lahko uveljavilo izredno pooblastilo in ohranilo mesto kvečjemu za Anito, ki je za pultom v trgovini. Gotovo bom jaz tista, ki jo bodo odpustili! -

Poparjenost v meni je narasčala. Srce mi je divje utripalo in obračala sem se kot na zerjavici.

Ko sem postala od preutrujenosti in zmedenosti že čisto medla, sem v polsnu le zasanjala, da se morda kako drugače izide:

- Saj ne more biti tako brezizhodno, vedno je kje kaka luknjica. Sečeni moje delo in znanje, potegnili se bo zame. Z gospodico Dory sem vse spore in trenja zgladila. Čemu bi bila ona proti meni? Saj ji vedno ustrezem, če kaj želi.

(Se nadaljuje)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

IZVOLJEN BO NA DANAŠNJI SEJI DEŽELNE SKUPŠČINE

Novi predsednik FJK bo Sergio Cecotti (SL)

Novo večino sestavljajo SL, LS, PRI, DSL, SI in Zeleni

TRST - Sedanji načelnik skupine Severne lige v deželni svet, Videmčan Sergio Cecotti, bo po vsej verjetnosti novi predsednik deželne vlade Furlanije - Julijske krajine. Predsedoval bo odboru, ki bo lahko računal na podporo same Lige, Ljudske stranke, edinega predstavnika PRI, zastopnikov DSL, Zelenih in bivših sodialistov SI. Med temi strankami so v trenutku, ko poročamo, se vedno v teku pogajanja tako za dokončno oblikovanje programa, glede katerega ostajajo še nekatere razlike, kot tudi za sestavo novega odbora. Pogajanja bodo predvidoma trajala do pozne ure v iskanju dogovora pred današnjo sejo deželne sveta, ki mora po zakonskem roku izvoliti novega predsednika. Ko bi tudi sedanja pogajanja ne privedla do dokončne rešitve vseh se odprtih problemov, bi se znalo tudi zgoditi, da bi danes izvolili samo predsednika, medtem ko bi bilo treba za odbor počakati še nekaj

dni.

O Sergiu Cecottiju, uglednem fiziku, ki je diplomiral na prestižni univerzi »Normale« v Pizi, nekaj časa poučeval celo v Harvardu in bil tudi med sodelavci nobelovca Carla Rubbie, se je že več časa govorilo kot o možnem nasledniku Alessandre Guerre na čelu deželne vlade. Toda prav v Severni ligi, kateri tako Cecotti kot Guerova pripadata, se je vnela dokaj živahna razprava med tistimi, ki so zagovarjali Cecottijevo kandidacijo, in drugimi, ki so bili mnenja, da bi bilo napacno zamenjati Guerovo v trenutku, ko vodi koordinacijo predsednikov vseh italijanskih dežel in avtonomnih pokrajin, pa tudi, ker si je v odločitvah rimskih palačah v zadnjih mesecih ustvarila dokaj trdne in koristne zveze. Razprava v Severni ligi je dejansko zaustavila pogajanja o sestavi nove deželne vlade in sele včeraj se je Bossijeva stranka po novem triur-

nem sestanku na sedežu deželne sveta na Trgu Oberdan odločila, da uradno predstavi drugim partnerjem nove koalicije kandidacijo Sergia Cecottija.

Kot rečeno, so pogajanja o sestavi novega odbora se v teku, ime novega predsednika pa vsekakor ni sporno, saj so druge stranke nove večine že osvojile stališče, da pripada izbira predsednika Ligi. Poleg tega uživa Cecotti splošno spoštovanje v deželni skupščini, tako da bo danes zanesljivo izvoljen, razen seveda, če ne pride do nepredvidljivih presenečenj v zadnjem trenutku.

Nova deželna večina razpolaga s 37 svetovalci v 60-clanskem deželnem svetu in je torej, vsaj na papirju, dovolj trdna. Po drugi strani pa so stranke, ki sestavljajo večino, dokaj heterogene, med njimi ostajajo velike politične razlike, kot so pokazala tudi dolga in težavna pogajanja o programu in sestavi novega odbora.

PRESEDNIK SLOVENSKEGA PARLAMENTA ŠKOLČ

O manjšini po načelu nacionalnega interesa

»Slovencev v zamejstvu ne smemo ločevati po političnem prepričanju«

Slovenija preživlja obdobje zapletenih notranjih odnosov, saj so nekatere stranke začele zbirati podpise za referendum o odvzemu državljanstva nemajhnemu delu prebivalcev, s čimer bi se mednarodni odnosi v državi seveda zelo zaostriili. Po drugi strani pa se slovenske manjšine v Italiji, Avstriji in na Madžarskem ubadajo z resnimi težavami. O teh zapletenih problemih, povezanih med seboj, smo se pogovarjali s predsednikom državnega zbora Jožefom Školcem.

Najprej o pobudi poslancev o razpisu zdaj že zloglasnega referenduma. Kako jo ocenjujete?

To pobudo je treba razčleniti glede na formalno razsežnost in politično vsebino. Formalno je mogoče sprožiti zbiranje podpisov za referendum za vsako stvar, državni zbor pa lahko razpiše referendum za vsako vprašanje, ki ne posega v ustavno ureditev. Zato je državni zbor sprejel ne navadno odločitev: predvidel je hipotetično situacijo, ko bi bilo treba problem sprožiti pred ustavnim sodiščem, oziroma pozval ustavno sodišče, naj skuša že v tej fazi presoditi smiselnost zbiranja podpisov.

Politično pa to vprašanje Slovenijo obremenjuje že dalj časa. Ob osamosvojitvi so se vse politične stranke, zastopane v parlamentu, soglasale, da vsem, ki imajo stalno prebivališče v Sloveniji, država omogoči pridobitev državljanstva. To odločitev so pozneje zanikale tudi tiste stranke, ki so sprva z njo soglasale. Slovenska nacionalna stranka, ki jo je vodil Zmago Jelenc, je nastopala s takim programom na volitvah, zato je bil sprožen spor o njenem programu pred ustavnim sodiščem, ki pa je branilo pravico in svobodo političnega organiziranja. Sodisce je zato pritožbo zavrnilo in stranka je dobila ustrezno število mest v parlamentu. Kar se je z njo dogajalo pozneje, je drugo vprašanje, toda ljudje iz te politične stranke so ob vsaki priložnosti postavljali vprašanje državljanstva na dnevni red, tako da se je parlament že nekajkrat soočil z zakonom o državljanstvu in sprejel stališča o njem. Po moji presoji ni sporno zbiranje podpisov, temveč vsebina zakona. Prišlo pa je do pozitivnega pojava. Poslanca Matus in Poljsak sta, hote ali nehoti, prisilila vse politične stranke, da so se opredelile o tem vprašanju. Marsikatera je prišla na dan z megljenimi izjavami, da je treba opraviti določene revizije, vse pa so zavrnile spremembo 40. člena zakona o državljanstvu, kar pomeni, da bo to vprašanje v Sloveniji še dalj časa aktualno. Najbolj znana je povsem neresnična teza, da so tisti, ki so dobili državljanstvo po 40. členu zakona, volilna baza leve ali leve sredine. V resnici pa gre za dejstvo, da nekatere stranke nočejo razumeti državljanstva kot konstitutivnega dela ustavne ureditve v Sloveniji. Predvidevam, da iz te kratke pobude ne bo nastalo nič konkretnega, tudi ne verjamem, da bodo zbrali štirideset tisoč podpisov, toda stranke in tudi nekateri dejavniki civilne družbe bodo se vedno govorili o večvrednosti slovenstva, o tem ni nobenega dvoma.

Ni paradoksalno, ali po nekakšni politični logiki celo razumljivo, da podobne politične sile po eni strani zagovarjajo čistost Slovenije, po drugi pa kažejo najmanj razumevanja in nudi najsižbejšo podporo Slovincem, ki žive tik ob mejah matične domovine. Zakaj tako?

Verbalno se te stranke zavzemajo za to, da Slovenija kot država skrbi za svoje manjšine, izseljence in zdomce. Vprašljiva pa so merila, ki jih uvajajo v to razpravo. Prišli smo do tega, da mora nacionalist v Sloveniji zagovarjati načelne pravice pripadnikov manjšine v Italiji, Avstriji in na

Madžarskem. Paradoks pa je v tem, da te stranke od Italije zahtevajo, da zakonsko uredi položaj slovenske manjšine, po drugi strani pa čisto posegajo v pravice italijanske ali madžarske manjšine v Sloveniji in nočejo razumeti ustavnega določila, da je v zasebnem življenju dopuščeno govoriti tudi hrvaško, srbsko ali v drugih jezikih. Drugo vprašanje pa je, ko gre za pomoč države, saj čisto poslušamo, da je treba dajati »našim« ali »vašim«. Moje prepričanje je, da v Sloveniji velja ustavno določilo, ki prepoveduje ločevati ljudi glede na jezik, raso in spol, in če govorimo o nacionalnem interesu, potem ni mogoče ločevati Slovencev v zamejstvu po političnem prepričanju in deliti denarja po teh merilih. To je osnovni problem. Mogoče kdo misli, da so boljši Slovenci tisti, ki so katoliško usmerjeni, drugi pa, da so boljši levicari.

Najbrž se je med vsemi, prav gotovo pa med zamejskimi Slovenci v Italiji, razširil pesimizem, bojazen, da jih je Slovenija zapustila. To je podkrepljeno z nekaterimi gospodarskimi dejstvi, manj je sodelovanja, zanimanja in pozornosti. Kaj narediti?

Ocena je do neke mere prav gotovo upravičena. Vprašanje pa je, koliko lahko država Slovenija prek različnih institucij rešuje nekatere težave, ki smo jim priča v Italiji, in težave ustanov slovenske manjšine. Po drugi plati pa je tudi vprašljivo, do katere mere je vsaka težava slovenske zamejske ustanove odraz napetih političnih odnosov med Italijo in Slovenijo, katerih žrtve naj bi bili zamejski Slovenci. Vsekakor pa bi se morala slovenska politika temu posvečati z več energije in z večjo motivacijo. Zdaj smo v položaju, ko je treba zelo natančno presoditi, kdo lahko v Sloveniji kaj naredi. Tudi predstavniki manjšine v Italiji bi morali kot en moz braniti svoje interese. Navzven sicer nastopajo enotno, toda med posameznimi organizacijami marsikdaj prihaja do nesoglasij. Tudi če domnevamo, da se manjšina zaveda, kje so težave, je še vedno vprašanje, kako se lahko Slovenija nanje odzove. Na osnovi dogodkov v zadnjih letih lahko trdim, da ima manjšina največ podpore v državnem zboru. To se mi zdi zelo pomembno, ker so v zboru zastopani predstavniki vseh političnih usmeritev, tudi tistih, ki so manjšini zakuhale nekatere težave. Zastavlja se vprašanje, ali je mogoče prek vlade in drugih institucij urediti odločitve parlamenta.

Na dnevnem redu vlade in parlamenta bo kmalu nekaj dokumentov, pomembnih za manjšino: v pripravi je resolucija, ki naj bi vprašanje zajela načelno in celovito, na dnevnem redu je državni proračun, pa tudi nekateri kritični manjšinski problemi, kot sta tržaska in goriska banka, nekatera podjetja v Beniciji in zlasti kritičen položaj Primorskega dnevnika. Lahko manjšina pričakuje rešitev teh težav in parlamentarno podporo?

Kot rečeno, je parlament doslej s svojimi instrumenti, ki pa niso najbolj operativni, silil druge institucije, da se vključijo v reševanje zamejskih težav. Spomnimo se samo zakona, ki so ga prelagali s seje na sejo, in sprotne reševanja problemov prek vlade, ko je slo za kritičen položaj nekaterih osrednjih ustanov v italijanskem zamejstvu. Proračun predlaga vlada in najbolj je seveda odvisno od nje, koliko sredstev bo namenila za reševanje teh problemov. Parlament lahko opozarja, toda to bi bil narobe svet, če bi parlament sestavljal proračun. Vlada ima poseben oddelek, ki ga vodi Peter Vencelj, obstajata posebna komisija in odbor za mednarodne odnose parlamenta. Odgovornost, kako bo sestavljen proračun, pa je v rokah vlade. **Bogo Samsa**

KOROŠKA / AVSTRIJSKE DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE

Stranke vse bolj odprte do problemov narodnih manjšin

CELOVEC /DUNAJ - Avstrijske parlamentarne stranke se vsebolj odpirajo narodnim skupinam, politična integracija vsaj na tem področju očitno napreduje. Dokaz za to so kandidatne liste socialdemokratske stranke, zelenih in Liberalnega foruma za predčasne državnozborske volitve 17. decembra letos.

Poleg gradišćanske Hrvatice in državnozborske poslanke zelenih Terezije Stojšić, kateri je že zagotovljena ponovna izvolitev v zvezni parlament, kandidira na dokaj izglednem 12. mestu na listi Liberalnega foruma se koroski Slovenec in nekdanji državni poslanec zelenih Karel Smolle.

Do vidnih premikov pa je prišlo tudi pri socialdemokrati, ki so na Koroskem pri postavitvi nove kandidatne liste upoštevali

dvojezično zupanje občine Bilčovs in članico Delovne skupine »Avstrijske narodnosti v SPÖ« Stefko Quantschnigovo. Dezelno predsedstvo je 48-letno zupanje in učiteljico uvrstilo na osmo mesto deželne kandidatne liste. Uvrstitev sicer se ne pomeni njeno morebitno izvolitev v državni zbor, po izjavi predsednika stranke na Koroskem Michaela Ausserwinklerja pa naj bi bila »signal« slovenski manjšini, da želi socialdemokratska stranka pospešiti politično integracijo manjšine in ji dati možnost soodločanja ne le v manjšinskih vprašanjih, temveč v vseh družbenopolitičnih zadevah.

Kot smo poročali, je Zveza slovenskih organizacij (ZSO) že napovedala, da bo v svojem vo-

lilnem proglasu dala preferenco kandidatom in kandidatkam zelenih in socialdemokratov, medtem ko bo Narodni svet koroskih Slovencev (NSKS) kot druga osrednja politična organizacija Slovencev na Koroskem - čeprav samo na osnovi večinskega sklepa predsedstva in predvidoma tudi Zbora narodnih predstavnikov NSKS - podprl kandidacijo Karla Smolleja. Smollejeva kandidatura je sporna predvsem v slovenskih katoliških krogih, saj zastopa Liberalni forum izrazito antiklerikalno linijo. Smollejev odgovor na tozadevne očitke je, da kandidira na avtonomnem manjšinskem mandatu, da pa tudi v ostalem nima problemov s programom Liberalnega foruma.

Ivan Lukan

SLOVENSKA ZAMEJSKA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Zanimiv ogled filma o jamboreeju

TRST - Ko se je konec julija zaključil 4. slovenski zamejski jamboree, je vsakdo od udeležencev vsaj na skritem zelel, da bi se se enkrat srečal z vsemi, ki so z njim preživeli nepozabnih stinajst dni v Čezsoci med skavtskimi sotori, bujnimi gozdovi in pustolovščino, ki se je predstavila v zgodbi o vitezh okrog mize. Tako se je po treh mesecih ta želja tudi uresničila, saj so voditelji Slovenske zamejske skavtske organizacije pripravili v nedeljo, 29. oktobra, v dvorani France Preseren v Boljuncu "Scoutvideo festival". Udeleženci taborov si ogledajo posnetke o polletnih dogodivščinah, ki so zbrani v pravcati filmih in morda skušajo na njih uizreti tudi svoj obraz ali pa kakšnega prijatelja.

Letošnji "Scoutvideo festival" je bil posebno bo-

gat, saj so se na platnu vrtili prizori svetovnega jamboreeja, ki je potekal na Ni-zozemskem, in katerega se je udeležilo tudi pet predstavnikov iz skavtskih vrst z Goriskega in s Trzaskega. Gotovo pa je bil med publiko največjega pričakovanja deležen film o 4. slovenskem zamejskem jamboreeju, ki je bil povod za srečanje izvidnikov in vodnic iz Trsta, Gorice, Nove Gorice, Ljubljane, Ankarana in s Koroske. V približno štiridesetminutnem filmu je prikazano dvotedensko taborno bivanje, ki se je odelo v car vitezkih zgodb o kralju Arturju in kraljici Guinivere ter o vitezh okrog mize.

Načelnika jamboreeja sta kot kralj Artur in Guinivere se enkrat - tokrat poslednjic - pozdravila viteže in oprede, med drugim pa sta nam povedala, da je

jamboree dogodek, ki je udeležencem veliko pomenil. To potrjuje tudi dejstvo, da so se vabilu množično odzvali in dobesedno napolnili dvorano. Nadalje sta se hotela se zahvaliti vsem osebam, ustanovam in tvekdram, ki so na katerekoli način pripomogle k uspehu jamboreeja. Najprej g. skofu Metodu Pirihu za prijazen obisk in spodbudne besede pri nedeljski sveti masi, duhovnim asistentom g. Karlu Bolcini, g. Tonetu Bendencicu, g. Ivu Miklavcu in g. Janku Kristofu, domacemu zupniku g. Sivcu za izkazano pomoč, krajevnim oblastem, in sicer bovskemu zupanu g. Andreju Stergulcu in krajevni policiji. Posebna zahvala gre seveda Svetu slovenskih organizacij, ki je v veliki meri kril visoke stroške, ki jih zahteva or-

gnaizacija tovrstnih pobud, nadalje Sportnemu združenju Soca ter Slovenski skupnosti Trst za izposojeno kombija ter vsem tvekdram, ki so 4. slovenski zamejski jamboree financno podprle: Kosić-Obutve, K2 sport, Kosić-Meri, Minimarket, Zlatarna in urarna Suligov, Agrosement, Macchine agricole Chiabai, Domoplast, Cuk Elija, Koren Stanislav, Motojurij, Home, Market S. Andrea, Nardin Vojko, Pintar Ales, Tomsic Drago, Gostilna pri Miru, Gostilna Devetak, Tomsic Srečko, Tecnoprogres, SO.BE.MA, Tecnomec, Look, Pandacoimpex, Grafica goriziana.

Ogled filma je bil vsekakor zabaven, svetuje mo ga vsem, ki si želijo nasmejanih obrazov, tudi če se sami tabora niso udeležili, saj je tudi tehnično res dobro izdelan. (mm)

TRŽAŠKA OBČINA / POBUDE ODBORNIKA DROSSIJA

Novosti za večjo mestno čistočo

Sto novih zbiralnikov, v središču pa sesalec smeti

Splošno priznано dejstvo je, da Trst ne blesti zaradi mestne čistoče. Za nekatere so vsega krivi »oni z onstran meje«: če je že res, da tisoči kupcev pustijo večkrat za seboj kupe smeti, je tudi res, da to počenjajo samo v Terezijanski četrti, medtem ko so ulice umazane od naselja Sv. Sergija do Barkovelj, za kar nikakor ne moremo kriviti tujih kupcev. Pa tudi na samem območju med železnisko postajo in Korzom je premalo kosar za smeti, tako da se tudi najbolj civilizirani kupec znajde v težavah, ko se mora odkrižati odpadkov, saj je treba iskati daleč naokrog kosaro za smeti in največkrat je že polna čez rob.

V zadnjih dneh se je Trzaska občina resno lotila pobud, da bi izboljšala izgled in higieno mesta. Od prvega novembra je poverila zasebnemu podjetju nabiranje smeti, čiščenje zabojnikov za odpadke in cest na območju Stare Mitnice, Rocola Melare in Sv. Alojzija. Smeti bodo odstranjevali v nočnih urah, da ne bi ovirali prometa, kot se to dogaja že nekaj desetletij v vseh večjih evropskih mestih. Ob tej priložnosti občinska uprava opozarja, da je prepovedano parkiranje pred zabojniki in da bo sama smetarska služba naložila globo krsilecem.

Te dni je občina podpisala sporazum s podjetjem Vipaper iz Trsta in Vetrital iz Veneta, po katerem so namestili 100 novih zbiralnikov za papir, steklo in pločevinke,

Tako se pogostokrat kopičijo smeti v raznih mestnih predelih (foto KROMA)

tako da jih je v trzaski občini že 600. Za večje steklene predmete je na razpolago zbiralnik 20 kubčnih metrov pred upepeljevalnikom v Ul. Giarizzole. V najkrajšem pa bodo namestili še številne zbiralnike za odpadno plastiko.

Da bi izboljšali videz najuglednejšega središčnega območja bodo v kratkem pričeli čistiti Korzo, Borzni trg in Trg Unità z manjšim smetarskim vozilom: mehanski sesalec bo tako lahko odstranil veliko količino tudi manjših smeti, ki se nabirajo ob pločnikih in po vogalih. Namestili bodo tudi več novih kosar, obenem pa občinski odborik za mestno čistočo Umberto Fortuna Drossi najavlja poostreitev glob za onesnaževalce.

Na Občini v ospredju šolska vprašanja

V ospredju včerajšnjega sestanka na Trzaski občini, ki so se ga poleg župana Illyja udeležili se podžupan in odbornik za kulturo Damiani, odbornik za javna dela de Grisogonova, inž. Tervini ter solski skrbnik Campo skupaj z delegacijo solskih predstavnikov, so bila šolska vprašanja, začeni s otroškimi vrtci (kar 70% teh vrtecev sodi v pristojnost Občine). Kot je dejal odbornik Damiani, so naredili prvi konkreten korak v smeri konstruktivnega soocanja, ki bo Občini omogočal, da deluje v popolnem soglasju s šolsko upravo v okviru komisije za strukture pri solskem svetu. S svoje strani je Campo naglasil skupno voljo in obvezo, da čimprej (do konca novembra) dosežejo nekaj jasnih ciljev, ne samo v zvezi s solskimi posloplji, temveč zlasti s financiranjem sol.

OB 20-LETNICI OSIMA

Poziv društva »Edinost« za spoštovanje sprejetih obvez

Družbeno-politično društvo Edinost iz Trsta nam je poslalo tiskovno sporočilo, v katerem pravi, da je s svoje 71. redne mesečne protestne manifestacije naslovilo ob priliki dvajsetletnice podpisa osimske pogodbe poziv predsedniku italijanske republike, naj sporoči, kaj je konkretno storil za rešitev vprašanja varstva slovenske jezikovne manjšine po nedavnem srečanju s predstavniki slovenske manjšine. Ob tej priliki je društvo opozorilo predsednika Scalfara, da ga spričo ravni varstva italijanske narodnosti v Republiki Sloveniji, ki jo je leta 1993 pohvalil poročevalec Parlamentarne skupščine Sveta Evrope, in ravni varstva slovenske manjšine v Italiji, ki jo je leta 1982 grajalo italijansko Ustavno sodišče, njegovi lanski opomini Sloveniji, naj spoštuje nacelo Pacta sunt servanda, spominjajo na evan-

geljsko primero o iveri in brunu (Matevž. VII. 3-5).

Društvo Edinost je istocasno poslalo predsednikoma senata in poslanke zbornice italijanskega parlamenta poziv, naj polikribita, da bosta obe zbornici čimprej preucili predložene zakonske osnutke za varstvo slovenske jezikovne manjšine in odobrili zakon, ki bo v skladu z določili italijanske ustave in obveznostmi, ki jih je italijanska republika prevzela s podpisom Posebnega statuta z dne 5.10.1954 in jugoslovansko-italijanske pogodbe z dne 10.11.1975. V pismu predsednikoma Scognamigliu in Pivetti je med drugim zapisano, da v teh dvajsetih letih ne samo, da niso odobrili določil, ki naj bi zagotavljale raven zaščite, predvidene v menjenem Posebnem statutu, temveč so celo ukinili nekatera določila, ki so jih sprejeli za njegovo izvajanje.

STATISTIČNI PODATKI

Turizem na Tržaškem v porastu

Na Trzaskem se nadaljuje pozitiven trend na področju turizma. Septembra letos - toda podobno kaže tudi za oktober - se je znatno povečala prisotnost bodisi italijanskih kot tujih turistov v primerjavi z istim mesecem v letu 1994.

Trzasko podjetje za pospeševanje turizma je v teh dneh objavilo podatke, iz katerih izhaja, da se je septembra 1995 v primerjavi s septembrom 1994 za 36,5 odstotka povečalo število prihodov tujcev v trzasko hotele,

za 31 odstotkov pa se je povečala prisotnost italijanskih turistov v njih. Podrobnejšo sliko nudita gornji razporednici.

Lahko bi trdili, da smo priča pravemu »boomu«. Trzasko podjetje za pospe-

vanje turizma podčrtuje, da ti pozitivni premiki niso slučajni, temveč da predstavljajo rezultat velikih naporov, ki jih je tudi samo vložilo za propagiranje trzasko turistične ponudbe na bližnjih in daljnjih trziščih.

K tem uspehom so prav gotovo veliko pripomogle mednarodne razstave, ki so v zadnjih dneh na ogled v Trstu, zlasti v priredbi trzasko občinske uprave. Po mnenju Trzaskega podjetja za pospeševanje turizma so rezultati vseh teh prizadevanj daleč nad pričakovanji, turizem pa se vse bolj uveljavlja kot ena izmed bistvenih panog trzasko gospodarstva.

Davčni urad Tržaške občine zaprt ob torkih in četrkih

Uprava sestega sektorja za davke in prihodke Trzasko občine sporoča, da bodo njegovi uradi, ki se ukvarjajo z občinskimi davcnimi zadevami, zaprti za javnost ob torkih in četrkih. Omejitev bo veljala ves november in december. Vse ostale dni bodo odprti in bodo delovali po sledečem urniku: ob ponedeljkih, sredo in petkih od 9. do 12. ure ter od 14. do 15. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 10. ure. Z januarjem bodo uradi spet odprti tudi ob torkih in četrkih od 9. do 12. ure.

ISTAT / STOPNJA INFLACIJE

V zadnjem letu cene narasle za 6%

Oktobrski porast cen je v Trstu pod vsedravnim povprečjem (+0,4 odst.)

Statistični zavod ISTAT je včeraj objavil gibanje inflacije v Italiji. Cene so se v vsedravnem povprečju oktobra zvisale za 0,5 odstotka v primerjavi s septembrom letos in za 5,8 odstotkov v primerjavi z lanskim oktobrom. Kot je znano, spada tudi Trst med glavna mesta italijanskih pokrajin, na podlagi katere določijo inflacijo. Statistična služba Trzasko občine je v Rim posredovala naslednje podatke, ki se nanašajo na naše mesto: v zadnjem mesecu so se pri nas cene povišale za 0,4 odstotka, kar je rahlo pod vsedravnim povprečjem, v zadnjem letu pa za polnih 6 odstotkov, kar je za 0,2 odst. več kot na vsedravnem

ravni. Razliko je povzročilo precejšnje povišanje cen letos poleti, kar nas je spravilo nad vsedravno raven.

Naj omenimo se, da so

v severni Italiji zabeležili višji letni porast cen samo v Milanu (+6,8 odst.), višji mesečni porast pa v Milanu (+0,9 odst.) in Genovi (+0,7 odst.).

Jutri 4-urna stavka uslužbencev ENEL

Jutri bodo po vsej državi stavkali delavci in uslužbenci električnega podjetja ENEL. Stavka bo trajala 4 ure, oklicali pa so jo sindikati FNLECGIL, FLAEI-CISL in UILSP. Stavkajoci bi hoteli na tak način spodbuditi obnovo vserravne delovne pogodbe, poleg tega pa prisiliti podjetje, da bi saniralo pokojninski sklad in uvedlo možnost dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Kot bomo v tiskovnem poročilu področnih sindikatov, je vsedravnna delovna pogodba zapadla 31. decembra 1994. Pogajanja so se pričela julija, vendar so bila doslej povsem brezplodna. Sindikati poudarjajo, da je finančno stanje ENEL dobro, kljub temu pa podjetje ne dela investicij.

BOŽIČNO VZDUŠJE / POSTAVLJAJO ELEKTRIČNE NAPELJAVE

Praznična razsvetljava

Smo šele na začetku novembra in so komaj minili prazniki mrtvih, pa je že čutiti božično in novoletno vzdušje. V mestnem središču, pa tudi v nekaterih četrtih kot npr. pri Sv. Jakobu, so že namestili praznične svetlobne okrase, ki bodo popestrili ulice do začetka prihodnjega leta. Električne napeljave so speljali prav prejšnje dni, ko je bilo manj prometa.

V središčnih ulicah so namestili tudi zvočnike, tako da bo pesce in, kot upajo trgovci, predvsem kupce spremljala tudi priložnostna glasba.

Trgovinska zbornica je včeraj odstranila 20 kioskov, v katerih so uredili prodajno razstavo v bližini cerkve sv. Antona. Spet jih bodo postavili prve dni decembra, ko se bo začela nakupovalna mrzlica, od katere si trgovci obetajo boljše rezultate kot lani.

TRST / SEJA OBČINSKEGA SVETA

Podjetje ACEGA bo delniška družba

Sporazum tudi z delom opozicije

Trzasko občinsko podjetje za elektriko, vodo in plin (ACEGA) bo postalo delniška družba. V trenutku, ko zaključujemo redakcijo, je seja trzaskega občinskega sveta se v teku, toda vse kaže, da bodo svetovalci se to noč z veliko večino glasov odobrili zadevni sklep.

Sinocnja seja se je pričela z obravnavo popravkov, ki jih je predložil svetovalec SKP Venier. Občinski svet jih je v glavnem odobril. Venier namreč nasprotuje načrtu, da bi ACEGA postalo delniška družba in se zavzema za to, da bi ga preuredili v »posebno podjetje« v smislu zakona st. 142 iz leta 1990. Podobno stališče zagovarjata Nacionalno savezništvo in Svobodni sever (vodja slednjega Marchesich je bil po izključitvi v minulem tednu na sinocnjo sejo ponovno pripuščen).

Potem ko je bilo to stališče dokončno zavrnjeno, je Venier sinocni predložil resolucijo, po kateri

naj bi se o preobrazbi ACEGA izrekli občani na referendumu. Toda v občinskem svetu ni številke za to, da bi prodrlo to stališče.

Povedati velja, da sta za spremembo ACEGA v delniško družbo poleg upravne večine DSL - LS - Zavezništvo za Trst tudi Severna liga in Lista za Trst. Med tema dvema skupinama opozicije in večino je pravzaprav prišlo do dogovora, s katerim sta omenjeni opozicijski sili v zameno za podporo odborovega predloga dosegli, da bo lastništvo ACEGA »de facto« zamrznjeno za leto dni in da bo župan imenoval nov upravni svet ACEGA po posvetovanju z načelniki skupin.

Omenimo naj se, da predlog odbora predvideva, da bodo v teku petih let v lastništvo ACEGA lahko vstopile le javne uprave, sele potem pa naj bi bila odprta vrata tudi za zasebni kapital, toda občina Trst bi morala vselej ohraniti absolutno večino delnic.

DEVINSKO-NABREŽINSKA OBČINA

»Nelagodje« v koaliciji

Danes bo župan Depangher pojasnil položaj na tiskovni konferenci

Na devinsko - nabrežinskem županstvu bo danes dopoldne tiskovna konferenca, med katero bo župan Depangher pojasnil, kako je v resnici z večino v občinskem svetu in z zamenjavami v upravnih vrstah, potem ko se je prejšnje dni precej in ne vedno povsem korektno pisalo v dnevnem tisku. Naslednjek je že objavil precizirano župana. Njegovemu pojasnilu je sledilo tudi pojasnilo načelnika svetovalske skupine »Skupaj - Insieme« Danila Antonija, ki med drugim piše:

»Skupina je na zadnjem sestanku podprla župana v prizadevanju za rešitev težav, ki so povezane z problemom delovanja občinskega aparata. Ugotovili smo, kot že velikokrat, izvor teh prav v odnosih in v ozračju med občinskimi službami, ki ga je s svojim, po naši oceni razdiralnim načinom de-

la, ustvarila občinska tajnica. Milo rečeno se je »nelagodje« preneslo tudi na odbor in na župana. Od tu odstopi, ki jih je pospešila tudi marsikatera in vedno prisotna osebna težava«.

Antoni posebej poudarja, da skupina ni sklepala o razširitvi koalicije. Strinjala se je z županom, ki je predložil težave pri evidentiranju oseb, ki bi bile tehnično kos posebni situaciji. Strinjala se je tudi z mnenjem, da lahko pridejo v postev le ljudje, ki delujejo in živijo v duhu načel, po katerih je skupina nastala. O tem vsekakor ni bilo sklepov in niti pogovorov. Sodelovanje je sicer dobrodošlo, meni Antoni, kar pa ne pomeni, da predstavlja to spremembo sestave skupine, ki je nastala v nekem posebnem a se vedno veljavnem okviru.

POLITIKA / JAVNE DEBATE ZA OBLIKOVANJE PROGRAMA LEVE SREDINE

Krajevne avtonomije v Prodijevem gibanju

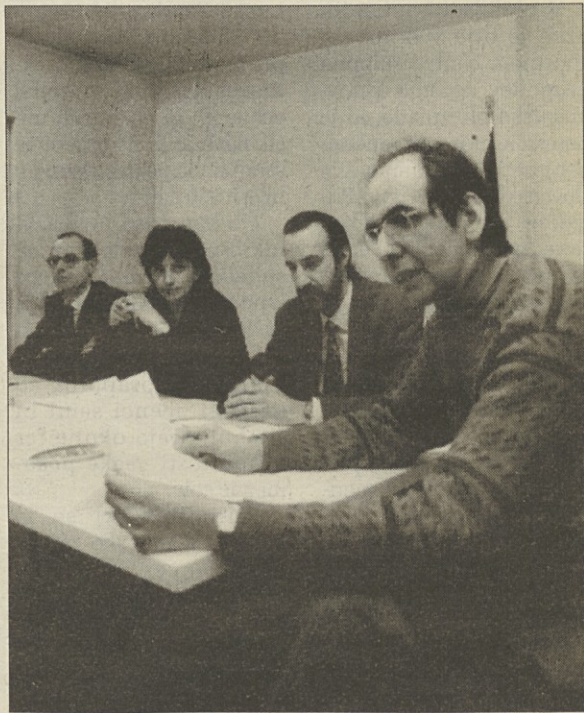
Tržaški Odbor Prodi bo nadaljeval z javnimi srečanji vsak dan do sobote, ko bo izluščil temeljne smernice

Od močnega regionalizma k evropskemu državljanstvu. To je bil naslov četrte javne razprave, ki jo je sinocni priredil tržaški Odbor za Italijo, kakršno si želimo, bolje znan kot Odbor Prodi, v okviru posvetov, ki jih prireja za oblikovanje programa levosredinske koalicije. Srečanje se je kot ponavadi odvijalo na sedežu republikanske stranke v Ul. Foscolo 7, uvedel in vodil pa ga je Dario Uligrai, eden izmed voditeljev Prodijevega gibanja v Trstu.

Tema je seveda ena najaktualnejših na današnjem italijanskem političnem prizorišču in temu ustrezno je bila tudi sinocna razprava živahna. Udeleženci so v glavnem soglasali v zahtevi

po preureditvi italijanske države v smislu okrepitev deželnih in krajevnih avtonomij, vendar ne do takšne stopnje, da bi prišlo do dejanskega razbitja državne enotnosti. Tako je profesorica ustavnega prava na tržaški univerzi Flavia Di Mora v enem izmed uvodnih posegov dejala, da je treba v preustroju italijanske države ohraniti temeljne vrednote in načela sedanje ustave, ki dejansko jamcijo za državno enotnost, sicer pa je treba kolikor mogoče decentralizirati oblast. Pravnik Luigi Daniele je dejal, da je večja avtonomija deželnih in krajevnih avtonomij ena izmed bistvenih značilnosti evropskih integracijskih procesov in se posebej Evropske zveze, kakršno nakazuje Maastrichtska pogodba. Zgodovinar in tržaški voditelj Evropskega federalističnega gibanja Giuseppe Trebbi pa je sploh poudaril, da je decentralizacija oblasti nacionalnih držav ena izmed temeljnih predpostavk resnične Združene Evrope. To je tudi novi okvir, v katerem bi moralo priti do ustrežnejšega reševanja problemov narodnostnih manjšin.

Povejmo naj, da se bodo v tem tednu izvršila še druga javna srečanja trzaskega Odbora Prodi, vedno na sedežu PRI v Ul. Foscolo 7 z začetkom ob 17.30. Danes bo govor o problemih pravice, jutri o gospodarstvu, v četrtek o problemih okolja, v petek pa o socialni problematiki. V soboto dopoldne bo Odbor Prodi skušal izluščiti temeljne programske smernice.

NOVICE

Danes predstavitev načrta o novem bazenu na nabrežju

V palaci pomorstva pri Sv. Andreju bo danes ob 11. uri predstavitev načrta o novem 50-metrskem olimpijskem bazenu in pa načrta »Tergesteo a mare«, ki ga bodo uredili na prostoru sedanjega občinskega bazena. Gradnja olimpijskega bazena je že dolgoletni sen trzaskih plavalcev in sportnih delavcev, ki že desetletja delajo v anahronistični 33-metrski strukturi, ki je bila pozneje urejena v 25-metrsko. Gradnjo novega bazena bo financirala zasebna družba Immobiliare SASI, ki je že izdelala načrt.

Drevi javna skupščina pri Domju

Drevi ob 20. uri bo v družbenem centru »A. Ukmar Miro« pri Domju javni sestanek, na katerem bodo v ospredju razni problemi krajevnih skupnosti Frankovec-Zavlj.

Jutri ob 12. uri pa bo v dolinski občinski sejni dvorani tiskovna konferenca, na kateri bo župan poročal o dosedanjem delovanju nove občinske uprave. Na razpolago bo tudi prva številka informativnega biltena Obcine Dolina.

Ciklus srečanj z znanostjo in fantastiko

V petek ob 11. uri bo v občinski palaci predstavitev ciklusa pobud pod naslovom »Mozgani - Srečanja z znanostjo in fantastiko«, ki jih prireja Trzaska občina v okviru evropskega tedna o znanstveni kulturi v organizaciji Laboratorija znanstvenega imaginarija in SISSA. Ciklus manifestacij, ki se bo začel v ponedeljek 20. v gledališču Miela (in istocasno tudi v Parizu, Pragi, Gradcu in Ljubljani), bosta predstavila podžupan Roberto Damiani in prof. Paolo Budinich.

Marco Minniti (DSL) v Miljah

Marco Minniti, član vsedravnega tajništva DSL, ki je odgovoren za organizacijska vprašanja, se bo danes ob 18. uri udeležil javne skupščine, ki jo strankina trzaska federacija prireja v gledališču Verdi v Miljah. Javna skupščina se bo odvijala na temo: DSL, odločilna sila za demokracijo in za državo.

Odprtje novega sedeža krožka SKP »1. Maj«

Drevi ob 19. uri bo uradno odprtje novega sedeža krožka »1. Maj« Stranke komunistične prenoze, ki bo v prvem nadstropju Ljudskega doma v Podlonjerju v Ul. Masaccio 24. Odprtja se bo udeležil strankin pokrajinski tajnik Giorgio Canciani.

Skupščina bivših socialistov

Stranka bivših socialistov je sklicala predkongresno skupščino, ki bo v četrtek ob 18. uri v hotelu Continental; sklicala jo je pred 1. vsedravnim kongresom, ki bo od 8. do 10. decembra v Rimu in pred pokrajinskim kongresom, ki bo na začetku meseca decembra. Na četrtkovi predkongresni skupščini bo stranka razpravljala o organizacijskih vprašanjih in o preustroju podjetja ACEGA.

V PISMU DINIJU IN CARVALEJU

Pristanišče in »visoka hitrost«

Na pereči vprašanji opozarja predsednik trgovinske zbornice

Predsednik Trgovinske zbornice Donaggio je pismeno opozoril ministrskega predsednika Dinija in ministra za prevoze Caravaleja na vprašanje predčasne upokojitve 430 delavcev v trzaskem pristaniscu ter na podaljšanje železniške proge »visoke hitrosti« do Trsta. Po mnenju Donaggia bi morali problema rešiti v okviru finančnega zakona 1996, s katerim se ukvarja parlament.

Zahteva po predcasni upokojitvi 430 delavcev, trdi Donaggio, je bila le delno sprejeta, kar ogroža proces privatizacije in onemogoča, da bi pristanišče postalo učinkovita struktura, ki bi ustvarjala bogastvo in nove možnosti zaposlitve. Zato bi morala vlada podaljšati rok za predcasno upokojitve, ki zapade 31. decembra.

Glede »visoke hitrosti« pa Donaggio pravi, da finančni zakon 1996 ne predvideva sredstev za trzaski projekt, čeprav je komisija za prevoze izrekla povoljno mnenje. Če ne bo prišlo do spremembe in bodo torej predvidene povezave s srednjo in vzhodno Evropo potekale le preko Genove, Neaplja in Benetk, bodo Trst obsodili na paralizo. Tak sklep tudi ne upošteva navodil Evropske skupnosti, ki je za povezavo Lyon-Turin-Milan-Trst in za načrt »Jadranski koridor« predvidela velike investicije. Poleg tega bi investicije prinesle 200 tisoč novih delovnih mest v osmih letih

(7-8 zaposlenih za vsako investirano milijardo).

Senat ohranil sredstva za »paket za Trst in Gorico«

Podtajnik za industrijo Mastrobuono, ki je v tesnem sodelovanju s podtajnikom za kmetijstvo Prestamburgo polize sledil vprašanju »paketa za Trst«, je v telefonskem pogovoru s predsednikom trgovinske zbornice Donaggiom potrdil, da so v finančnem zakonu za prihodnje leto ohranili sredstva, namenjena investicijam v naši deželi. Med obravnavo posameznih členov in popravkov k finančnemu zakonu, s katerim se ukvarja senat, so namreč kljub nasprotovanju nekaterih vnesli tudi sredstva za enoletno podaljšanje veljavnosti zakona 26, bolj znanega kot »paket za Trst in Gorico«.

Predsednik Donaggio je predstavnikom vlade Mastrobuonu in Prestamburgu izrazil zahvalo zainteresiranih kategorij za njuno prizadevanje. Besedilo, ki bo izšlo iz senata, pa bo treba se preveriti in ugotoviti, če so predvideni tudi drugi ukrepi, ki jih pričakujejo v Trstu in Gorici: gre za ukrepe, ki sicer ne bremenijo državnega proračuna, vsebujejo pa pomembno potrditev pristojnosti, ki so jih ustanove iz obeh pokrajin pridobile z omenjenim paketom.

PRIJAVA ANDOLINE

Humanitarna pomoč ali nečloveška špekulacija?

Na tiskovni konferenci, ki je bila 4. februarja letos na sedežu skupine občinskih svetovalcev »Nord Libero«, je Eros Bicić, dopisnik milanskega Corriere della Sera iz bivše Jugoslavije, med drugim dejal, da name-rava postati »Simon Wiesenthal nekdanje Jugoslavije«, da je treba razkrinkati dejansko ozadje humanitarne pomoči, »umazane interese in vojne zločine, ki se skrivajo za humanitarno pomočjo«. Postregel je tudi s sokantnimi trditvami, saj je govoril o pobijanju otrok za prekupevanje z njihovimi organi in o trgovini z ženskami, ki jim je bila namenjena klavna usoda prostitutk.

Biciceve izjave (ob njem sta bila tudi občinski svetovalec Marchesich in Roberto Delle Fave, ki se je predstavil kot najemniški vojak, ki se je do leta 1993 boril na raznih frontah v bivši Jugoslaviji) so izzvale ostro reakcijo trzaskega pediatra Andoline, češ da naltcevanja o nelegalnih aspektih clovekoljubne pomoči ustvarjajo težave pri odnosih med humanitarnimi organizacijami in muslimanskimi oblastmi. Andolina se očitno ni zadovoljil s tedanjim protestom, temveč je vložil prijavo na sodišču »zaradi obrekovanja preko tiska« (o tiskovni konferenci je poročalo casopisje). Sodnik za predhodne preiskave, ki se je včeraj ukvarjal s prijavo proti trojici, pa mu ni ustregel: Andolina ni tožil nobenega odgovornega urednika ali novinarja, torej ni pristojen tribunal, temveč pretura, ki se bo torej s tem primerom ukvarjala kdaj drugič.

Na omenjeni tiskovni konferenci je bil poleg vprašanja pomoči iz Trsta v Bosno nasploh govor tudi o Bozzoli, ki so ga dalj časa zadrževali v Bihacu. Za njegovo usodo se je zavzel tudi Bicić, vendar brez uspeha.

V BOROVM ŠOLSKEM CENTRU

Osnovnošolska olimpiada in podelitev praporov

Tekmovanja spremljal tudi pester kulturni spored

V včerajšnjih jutranjih urah je bila v borovem športnem centru sklepna prireditev letošnje osnovnošolske olimpiade, ki je potekala tudi v znamenju petdesetletnice obnove slovenskih sol v Trstu. Prireditelji bi morali potekati sicer že spomladi, a zaradi del pri prenavljanju objektov na Stadionu 1. maja to tedaj ni bilo mogoče.

Pred več kot dvestoglavo pisano množico naših osnovnošolcev, učencev vseh osmih tržaskih sol, se je prireditev odvijala v prepletanju kulturnih in športnih točk ter nagajevanja in pozdravov govornikov, čemur je na koncu sledilo svečano podeljevanje solskih praporov.

Kulturni del sporeda sta predstavljala nastopa dveh sol. Solški zbor osnovne sole Frana Milčinskega s Katinare je ubrano in lepo zapel tri pesmi, učenci sole Ottona Župancica od Sv. Ivana pa so odigrali krajšo lutkovno igrice, ki je močno pritegnila pozornost mladega občinstva.

Sportni del sporeda pa je obsegal finalni nastop v igri med dvema ognjema, v kateri so Svetoivancani ob huroskem navijanju na tribinah premagali Sentjakobcane z 2:1, na koncu pa se izredno ljube nastop mladih ritmicark gimnastičnega odseka SZ Bor, ki so prikazale vajo s pomponi.

Organizatorji, Športna sola Trst, so med najuspešnejše posameznike in sole razdelili številne kolajne in pokale, vsakemu učenca pa so darovali tudi majico Športne sole Trst.

Vsem nastopajočim so prinesli pozdrave predsednik Športne sole Bojan Pavletic, solska nadzornica

Lucka Barej, predstavnik ZSSDI Mario Sustersic in predsednik SZ Bor Aleksander Rustja, ki so izrekli več lepih in občutenih misli, navezanih na prireditev samo in na petdesetletni jubilej naših sol.

Ob koncu so predstavniki Športne sole Trst ob sodelovanju mladih barokovljskih narodnih nos podelili vsaki soli lep solski prapor. Predložke za vse osem praporov so narisali učenci sami in simbolizirajo okolje ter značilnosti vsake posamezne sole.

Prireditelji, ki se je končala z zakusko za vse udeležence, je bila vsekakor za naše sole pomemben dogodek, na katerega bodo prapori spominjali se dolga leta.

-boj-

DEJAVNOST KULTURNEGA KROŽKA LJUBITELJEV ZVEZDOSLOVJA

V mislih med zvezdami

Glavnina dejavnosti, ki jih Kulturni krožek ljubiteljev zvezdoslovja namenja širšemu občinstvu, se odvija ob tedenskih srečanjih: na pobudo članov se tako vsak ponedeljek redno vrstijo tematska srečanja, posvečena raznovrstnim obravnavam zvezdoslovja v najširšem pomenu besede. Ne gre torej za predavanja, ki bi lahko zanimala samo ozki krog navdušencev. Pogostoma se v teh pobudah izraža prav namen članov tega svojstvenega tržaskega dru-

stva, da svoje delovanje in svoje zanimanje za posebno znanstveno-kulturno področje sirijo med »navadne zemljanec«.

Novembrski sklop srečanj, ki so vselej ob ponedeljkih, z začetkom ob 18. uri v dvorani društvenega sedeža (Trg Venezia 3), se je sinoči začelo s predavanjem o Saturnovih kolobarjih, o katerih je poročal predsednik društva Giovanni Chelleri.

Naslednje srečanje je napovedano za pone-

deljek, 13. t. m., ko bo na vrsti zanimiva tema o Mitologiji ozvezdij. O povezavi med znanstvenimi in mitološkimi značilnostmi nebesnih teles bo spregovoril Fabio Sidari. Novembrski niz predavanj predvideva še predstavitev plinskih meglic, o katerih bo v ponedeljek, 20. t. m. poročal Edoardo Zanin. Teden dni kasneje pa bo Emanuele Sassi spregovoril o Iskanju razumskega življenja v vesmirju.

O predavanjih ima Kulturni krožek ljube-

teljev zvezdoslovja se opazovalno dejavnost, ki jo člani opravljajo v opremljeni postaji na Pesku.

Večkrat prirejajo vodena opazovanja za širše občinstvo, po dogovoru so na razpolago tudi priložnostnim skupinam. Se posebej vabljuje pa je dejavnost, ki jo člani namenijo solam: pobuda gre od spoznavnega predavanja do obravnave posameznih značilnosti, seveda vselej vezanih na pojem zvezdoslovja.

(dam)

SV. IVAN / KULTURNA DEJAVNOST

Pri Škamperlu živahno kot že dolgo ne

Ob sobotah plesne vaje pod vodstvom M. Horvat - V petek začetek niza predavanj

Zelo dolgo je že, odkar ni bilo v slovenskem kulturnem društvu Slavko Škamperle tako živahno, kot zdaj. Ob sobotah popoldne se namreč na Stadionu zbira mladina, ki pod vodstvom Mojce Horvat in njene asistentke vadi ples.

Mladinci od dvanajstih do nekaj čez trideset let se sučejo v taktu, skušajo med pravilnimi gibi ohraniti vzdržano držo in se med vajo celo gledati iz oči v oči. Nekateri so sicer že izkušeni plesalci, za večino pa so latinskoameriški plesi neznanost, ki jim jo bo postopno razkrila izkušena koreografinja. Vsak pac lahko obdeluje le svoj vrteček in zato je za udeležence

tečaja pomembno, da imajo vadiateljico, ki jih skrbno vodi po najkrajši poti do najboljšega učinka. Ves čas profesionalnega dela je prav v jasnosti zastavljenega cilja in Mojca Horvat, ki je stara in nadvse cenjena znanka zamejskega kulturnega prostora, vodi vsakega posameznika v skupini z večjo roko. O njenem pristopu do svojih učencev lahko sodimo, ko opazujemo, da izoblikovano skupino jazz plesalcev, ki tudi vadi v sklopu svetovanskega kulturnega društva. Njihova zagnanost je obudovanja vredna in rezultati so temu primerni.

Za kulturno društvo je oživitve izredno vznemirljiva, predvsem

pa potrjuje dejstvo, da je treba ob duhovni rasti članov gojiti tudi njihovo zunanjo držo in uglednost gibov. Usklajevanje obojega bo verjetno težavnejše, čeprav so odborniki že napovedali nadaljevanje spomladi začelnega ciklusa predvanj ob 50. obletnici osvoboditve z naslovom Obudimo spomin. V petek, 10. t. m. bo ob 20.30 Bogomila Kravos govorila o neusahljivosti prosvetnega delovanja. S prikazom zatrtih kulturne dejavnosti, vztrajanjem nekaterih tudi v času najhujšega preganjanja in povojni obnovi se bodo v Kulturnem društvu Slavko Škamperle poklonili tudi spominu padlih.

BK

BAZOVICA / MARTINOVANJE

O vinu in vinski kulturi nekoliko drugače

Kulturno društvo Lipa, športno društvo Zarja in mladinski krožek iz Bazovice pripravljajo Martinovanje 1995. V petek, 10. novembra bo v dvorani bivše gostilne pri Maksu (pri Lipi) zopet veselo. Člani mladinskega krožka pripravljajo pod mentorstvom Sonje Babic, Ksenije Bras in Tamare Razem pesmi in vezano besedo o vinu, da bi povzdignili in ovrednotili zlahko kapljico, ki je prisotna v našem vsakdanjem življenju, kakor tudi v naši kulturi in tradiciji.

Večer bosta popestrila tudi ugledna gosta dr. Mario Gregoric in dr. David Zlobec, viteza vina. Kulturnemu delu, s katerim hočejo organizatorji malce drugače prikazati vino in predstaviti tudi nekatera zamejska vina, bo sledila družabnost ob zvokih harmonike in petja ter veselega razpoloženja. Zaradi omejenega števila mest bo vstop samo z vabilom, ki jih lahko dobite pri odbornikih kulturnega društva Lipa, SD Zarja in mladinskega krožka iz Bazovice.

S. Grgic

FILM IN GORE / NA POBUDO UISP

Z avanturo začetek 6. revije

Predstavi bosta v kinodvorani Alcione ob 18. in 21. uri

V kinodvorani Alcione v Ul. Madonizza 4 se bo danes začela 6. filmska tekmovalna revija »Film in gore«, ki jo prireja tržaska sekcija za gornistvo pri zvezi UISP v sodelovanju s festivalom gorniskega filma iz Trenta in pod pokroviteljstvom Dezele ter Tržaske pokrajine in Obcine.

Gost današnjega otvoritvenega dneva (na obeh

predstavah, ki bosta na sporedu ob 18. in ob 21. uri) bo Michele Radici; gre za arhitekta, fotografa, režiserja, gornika in ljubitelja avanture nasploh, ki se bo predstavil s tremi kratkometražnimi in spektakularnimi filmi: »Building«, »Canyoning« in »Ledeni slapovi«, ki jih je pripravil za televizijsko oddajo No Limits. Michele Radici je pravi mojster

sportne in avanturistične fotografije, za svoja dela pa je letos na znanem filmskem festivalu v Trentu prejel nagrado CONI.

Tekmovalna revija se bo nato nadaljevala prihodnji ponedeljek, ko bosta predstavi posvečeni raziskovanju in avanturi: gost večera bo Paolo Pezzoloto, ki se bo predstavil s filmom »Rio la Venta: un canyon tra due oceani«; film je posnel med raziskovanjem mehiske reke, katerega se je udeležil s skupino italijanskih jamarjev in arheologov združenja La Venta. Po njej je s kamero plul po stari predkolumbijski komunikacijski poti, ki se vije med obalama Atlantika in Pacifika in ki jo varujejo skrivnostni vojskaki-plezalci.

Filmska revija se bo nato nadaljevala v ponedeljek 20. in se zaključila v ponedeljek 27. s predvajanjem nagrajenih filmov.

Posveta KZ o ugovorih k regulacijskemu načrtu

Kot smo v Primorskem dnevniku že poročali, je treba do 24. t. m. v tajnistvu Tržaske občine predložiti morebitne popravke in ugovore k varianti tržaskega regulacijskega načrta. KZ je že pred časom priredila srečanja, na katerih je predstavila varianto. Ker pa takrat občinski svet, predvsem zaradi proceduralnih problemov, popravkov in ugovorov ni sprejel, jih je treba predložiti nepreklicno v predvidenem roku.

Ker gre za uradne pripombe in ugovore, morajo biti napisani na kolkovanem papirju. Da bi svoje glave se enkrat seznanila s predlagano varianto, bo jutri, 8. t. m., in v četrtek, 9. t. m. priredila dvodnevni posvet s sodelovanjem svojih izvedencev. Posveta bosta v razstavnici dvorani Kraske zadrzne banke na Opčinah v obeh dneh od 8.30 do 12.30 in ob 14.30 do 17. ure.

DOMJO / FRAN VENTURINI

Zbora ob spomeniku

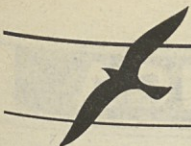

Moški in otroški pevski zbor KD Fran Venturini sta se kot vsako leto v sodelovanju s krajevno sekcijo VZPI-ANPI tudi letos udeležila komemoracije ob dnevu mrtvih pred spomenikom padlih v narodnoosvobodilni vojni, ki stoji pri Domju. Pevska zbor, ki jih vodita Ivan Tavcar in Suzana Zerjal sta zapela nekaj priložnostnih

pesmi, pred spomenikom padlim pa je na kratko spregovoril občinski odbornik Darij Brajnik. Predvsem je podčrtal pomen narodnoosvobodilnega boja in prisotne pozval, da bi ne pozabili padlih, ki so svoja mlada življenja darovali za boljšo prihodnost, za demokracijo ter za mirno sožitje med narodi.

Srečanje ob knjigi prof. Jožeta Pirjevca

V knjigarni Minerva v Ul. San Nicolò 20 bo v petek govor o knjigi profesorja Jožeta Pirjevca »Srbi, Hrvati, Slovenci - Zgodovina treh narodov«, ki je pred nedavnim izšla pri bolonjski založbi Il Mulino. Knjiga je že vzbudila velik interes zaradi boleče aktualnosti vprašanja in zaradi možnosti, ki jo nudi, da bi lahko razumeli politično-kulturno zgodovino jugoslovanske državne bitnosti, ki se je tragicno razkrojila. Poleg avtorja, docenta na fakulteti za politične vede na Padovski univerzi, se bosta večera udeležili tudi Marija Mitrović in Ljiljana Avirović, ki poučujeta na visoki soli jezikov za prevajalce in tolmače pri Tržaski univerzi. Vstop je možen samo z vabilom, ki jih zainteresirani lahko dvignejo pri blagajni knjigarne.

RICMANJE / BABNA HIŠA

Uspeh desetega Srečanja oktetov Primorske

S koncertom počastili 50-letnico osvoboditve

S slavnostnimi besedami v pozdrav, ob prijetnem povezovanju dveh ricmanjskih deklic, predvsem pa v sirini zborovske pesmi je Srečanje oktetov Primorske zazvenelo v svoji že deseti izvedbi. Okrogli jubilej je nedeljski prireditvi pridahal tisti poseben občutek slavlja in prazničnosti, ki spremlja vsako pomembnejšo kulturno priložnost. Na izrecno željo prirediteljev pa je koncert počastil tudi letosnje obhajanje 50-letnice osvoboditve izpod nacifasizma.

Vabilu SKD Slavec so se odzvali okteti iz primorskega obmejnega pasu: od napovedanih desetih sestavov sta dva zalopadla. Tako jih je v nedeljo, v res razveseljivo polni dvorani ricmanjske Babne hiše, zapelo osem. Med temi je bil krstni gost revije Godoviski oktet iz Idrije, ki se je namrec prvič odzval vabilu, trojica nastopajočih sestavov pa je skupaj s prireditelji slavila svoje deseto srečanje v Ricmanjih. Na vseh dosedanjih ravijah so se občinstvu predstavili oktet France Bevk iz Otaleza, oktet Vrtnica iz Nove Gorice in pa oktet Skofije: vsem trem je predsednica domaćega društva Majda Hrvatic izročila spominsko darilo za zvestobo prireditvi in ustvarjalno poztvovnost.

Ob prisrčnem povezovanju Ivane Tercon in Mairim Cheber so nedeljski koncert s svojo ubrano pesmijo oblikovali se oktet Pr Farci iz Spodnje Idrije, oktet Baša iz Podbrda in seveda Trzaski oktet, ki je kot gost iz naj-

blizje sosesčine tudi kronal jubilejno srečanje. Hvaležno ploskanje je izvabila tudi pesem, ki so jo člani Trzaskega okteta podali v »dodatek« k napovedanemu sporedu: umetniški prireditvi zivahne makedonske ljudske pesmi izpod peresa Dragana Suplevskega smo tako prvič prisluhnili v inaciici za moski pevski sestav.

Pesem nastopajočih oktetov so ob jubilejni izvedbi se posebno obogatili misli, izrecene ob tej pomembni priložnosti. Ze uvodoma je dobrodoslico prisotnim v dvorani, nastopajocim in uglednim gostom podala prdsednica SKD Slavec. V imenu kulturnih delavcev iz Ricmanj in Loga je izrazila svoje zadovoljstvo ob doseženem mejniku: deseta izvedba Srečanja oktetov Primor-

ske namrec ne pomeni samo deseto pevsko prireditve, temvec tudi v casu in prostoru utrjene prijateljske vezi med nastopajocimi. Od srečanja do srečanja je narasčala nova cloveska razseznost, ki ima v današnji stvarnosti dragocen pomen kulturnega sooblikovanja obmejnega prostora brez državnih meja.

Doseci deseto izvedbo take prireditve, ki si jo je zamislilo SKD Slavec, ni ne preprosto niti ne malo, je v nagovoru poudaril dolinski zupan Boris Pangerc. Petje prinasava vrednote, ki jih moramo

varovati, da se kot ljudje ne popredmetimo: dezelni predsednik ZSKD Ace Mermolja je poleg tega poudaril tudi vazno vloogo kulturnih delavcev pri spodbujanju medsebojnih povezav, brez katerih bomo nujno sibkejsi.

Koncertni prireditvi je sledila obicajna družabnost, ki je obenem gostala priložnost za izmenjavo spominskih daril in skupno pesem: simbolicono sta se pod oboki galerije Babne hiše oglasili slovenska himna in himna, ki jo Primorci imamo za svojo.

Damiana Ota

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK,
7. novembra 1995

ENGELBERT

Sonce vzide ob 6.52 in
zatone ob 16.44 - Dolžina
dneva 9.52 - Luna vzide ob
16.48 in zatone ob 7.07.

Jutri, SREDA,
8. novembra 1995

BOGOMIL

VREME VCERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 10
stopinj, zračni tlak 1019,5
mb pada, veter 8 km na uro
vzhodni, vlaga 43-odstotna,
nebo jasno, morje skoraj
mirno, temperatura morja
16,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILA STA SE: Alberto
Di Giorgio in Leo Cernic.

UMRLI SO: 92-letna Alice de Flego, 82-letna Darinka Tauceri, 74-letni Silvio Sagher, 87-letna Concetta Maria Rasman, 87-letni Adolfo Vielmini, 85-letni Giovanni Michelato, 72-letni Aurelio Muni, 82-letna Carla Glavach, 89-letna Lidia Calici, 81-letna Iole Marini, 72-letni Giuseppe Zorzut, 37-letna Anna Crepaldi, 73-letna Amelia Maria Dorio, 83-letni Fulvio Mosetti, 87-letna Albina Starc, 68-letni Romolo Minuitti, 81-letni Agostino Plaisant, 85-letna Artemia Buttus, 67-letni Antonio Tomasi, 80-letni Vojko Zaggar, 68-letni Pietro Parovel, 81-letni Silvano Prinz, 88-letni Luciano Cernigoi.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 6.
do NEDELJE, 12. novembra 1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 (tel.
302800), Naselje Sv. Sergija - Trg 25. aprila 6 (tel.
281256), Zavljje - Ul. Flavija 89 (tel. 232253).

FERNETICI (tel.
416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Naselje Sv. Sergija - Trg 25. aprila 6, Ul. Mazzini 43, Zavljje - Ul. Flavija 89.

FERNETICI (tel.
416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarne odprta od
20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 (tel.
631785).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure.
- tel. 573012.

**Zdravstvena dežurna
sluzba**

Nočna sluzba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraznična
od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

AURORA

sporoča,

da so na voljo božični
in novoletni programi
ter da se je začelo vpisovanje
za tradicionalni zaključni izlet
v Kranjsko goro.

Slovensko
deželno
gospodarsko
združenje
sklicuje

ustanovni občni zbor sekcije prostih poklicev

danes, 7. t.m., ob 18.00 v Gregorčičevi dvorani v Trstu.
Predstavlili bomo cilje in možne pobude nove sekcije ter obveznosti o varnosti pri delu (odlok 626) in druge aktualnosti.

Vabljeni vsi slovenski profesionalci!

KINO

ARISTON - 16.00,
18.05, 20.10, 22.15 »Qualcosa di cui ...sparlare«, r. Lasse Hallstrom, i. Julia Roberts, Dennis Quaid, Robert Duvall.

EXCELSIOR - 17.15,
19.45, 22.15 »Apollo 13«, i. Tom Hanks.

EXCELSIOR
AZZURRA - 17.30, 19.00,
20.30, 22.00 »La seconda volta«, i. Nanni Moretti.

AMBASCIATORI -
15.30, 17.40, 19.55, 22.15
»Die Hard«, i. Bruce Willis, J. Irons.

NAZIONALE 1 - 16.00,
18.00, 20.10, 22.15 »Nove mesi - imprevisi d'amore«, i. Hugh Grant, Robin Williams.

NAZIONALE 2 - 15.40,
17.50, 20.00, 22.15 »Show Girls«, r. Paul Verhoeven.

NAZIONALE 3 - 16.00,
18.00, 20.15, 22.15 »Mowgli - Il libro della giungla«, i. Jason Scott Lee.

NAZIONALE 4 - 17.50,
20.00, 22.15 »Il primo cavaliere«, i. Richard Gere, Sean Connery.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Intimi tradimenti anali«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 15.45, 17.50,
20.00, 22.10 »Batman Forever«, i. Val Kilmer, Jim Carrey, Nicole Kidman.

ALCIONE - 18.00, 20.00,
22.00 »Al di là delle nuvole«, r. Michelangelo Antonioni, i. John Malkovich, Sophie Marceau, Kim Rossi Stuart.

LUMIERE - 18.00, 20.00,
22.00 »Al di là delle nuvole«, r. Michelangelo Antonioni, i. John Malkovich, Sophie Marceau, Kim Rossi Stuart.

ČESTITKE

V Rupi MIRJAM CERNIC živi, ki je v nedeljo, 5. t. m. svoj 20. rojstni dan slavila. Se nesteto takih srečnih dni ji družina Koršić zeli.

SUZI BANDI iz Prebena praznuje jutri 20 let. Mnogo veselja v življenju ji zelita mama in oče.

PRIREDITVE

V POSTNI PALACI (Trg Vittorio Veneto) bodo v četrtek, 9. t. m., ob 18. uri odprli razstavo TRST, MESTO V KINU: 1896-1929. Pobuda sodi v okviru kulturnih prireditvev "Trieste contemporanea".

KD SSKAMPERLE nadaljuje niz večerov ob 50. obletnici osvoboditve v petek, 10. t. m., ob 20.30 bo v društvenih prostorih Bogomila Kravos osvetlila NEUSLAHLJIVOST PROSVETNEGA DELOVANA (med obema vojnama).

SKD PRIMOREC - Trebce vabi v petek, 10. t. m., ob 20.30 v Ljudski dom na DRUZABNI VEČER s srečolovom, lepim petjem in glasbo.

KD I. GRBEC - Skedenjska ul. 124 "Majolka bod pozdravljena... V Skednju z

GLASBENA MATICA - TRST

KONCERTNA ABONMAJSKA SEZONA 1995/96

PIHALNI ORKESTER SLOVENSKE POLICIJE

solisti B. Goršek, klavir, A. Deferr, klarinet, M. Mlejnik, violončelo
Dirigent: Milivoj Surbek

V četrtek, 9. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Vpisovanje abonmajev na GM vsak dan od 10. do 14. ure.
Vstopnice eno uro pred koncertom pri blagajni KD

IZLETI

SINDIKAT S.P.I. - C.G.I.L. Devin-Nabrezina prireja enodnevni letosnji zaključni izlet dne 8. decembra v goriska Brda. Zjutraj ogled obrata "Casa del Miele" in tipičnega agriturizma. Kosilo in ples v popoldanskih urah. Odhod iz Nabrezine, Sosljana, Devina in Stivana. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka S.P.I. v Nabrezini - trg Sv. Roka 103, tel. st. 200698 ali tel. st. (ob uri obedov) 200007 in 299640.

MALI OGLASI

ZAZIDLJIVO zemljišče prodajam resnemu kupcu, na Proseku. Tel. st. 225590.

PRODAM mercedes 190 E 1800, letnik '92 v odličnem stanju. Tel. st. 226225 v večernih urah.

PRODAM lepo urejeno cvetličarno v središču mesta. Tel. st. 251050 ali po 20. uri na st. 773930.

PRODAM dovoljenje za prodajo sadja in zelenjave. Prostor prenovljen, dober zaslupek. Tel. st. 040/633412 od 8. do 14. ure.

SAMOJEDO mladice z rodovnikom prodam. Tel. v večernih urah na st. 040/229213.

ODDAJAM dvosobno stanovanje v Ljubljani za to akademsko leto. Tel. ob uri kosila in večerje na st. 54524.

TOVARNA pohistva nudi zaposlenim in nezaposlenim osebam delo v Trstu, okolici in obmejnih področjih z Slovenijo in Hrvaško (ne prodaja). Za informacije tel. na st. 0338/375844.

LEKCIJE iz angleščine nudi univerzitetni študent z diplomom Trinty college in prakso v Londonu, tudi iz italijanske in prava. Tel. st. 040/225603.

SLASCICARNA St. Honoré na Opcinah zaposli vestno vajenka/podajalko. Tel. st. 213055 v času poslovanja.

PODARIM klavir potreben popravila. Tel. st. 299360 ob uri kosila.

GOSPA srednih let vesča nege ostarelih ljudi in pridna kuharica išče službo podnevi in tudi ponoči. Klicati v večernih urah na st. 575145.

OSMICA v Dolini pri Mariu Zerjalu.

V RICMANJIH je odprl osmico Jadran.

OSMICO ima odprto Usaj - Nabrezina st. 8. Toci belo in crno.

MILIC je odprl kmečki turizem v Zagradcu st. 2. Tel. st. 229383. Ob torkih zaprto.

OSMICO ima odprto Tavcar, Ivanji Grad pri Komnu do 12. novembra.

TRAKTOR pasquali 18 hp (konjska moč) s priključki prodam. Tel. na st. 229250.

PRISPEVKI

V spomin na poslanca Albina Škerka daruje Minka Pahor 50.000 lir za Sklad za dvojezičnost.

V počastitev spomina Marte Werk-Volk darujeta Devana in Milenka Lavrencić 50.000 lir za postavitev spomenika padlim iz Skednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca in 50.000 lir za KD Ivan Grbec.

Ob 1. obletnici smrti (6.11) Srečka Grčica daruje hči Marija 50.000 lir za KD Lipa.

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040-768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

ZN / BEGUNCI BIVŠE JUGOSLAVIJE

ACLI ima observatorij o človekovih pravicah

Vsdržavno združenje ACLI in Italijanski svet za begunce - to je organizem, ki koordinira pobude italijanskih nevladnih organizacij v korist beguncev - sta pred nedavnimi ustanovila »Observatorij o človekovih pravicah in begunci republik iz bivše Jugoslavije«. Observatorij, ki bo imel svoj sedež v Trstu, na sedežu deželnega vodstva ACLI, bo raziskoval položaj beguncev iz bivše Jugoslavije; zbiral bo in siril predvsem dokumentacijsko in zakonsko gradivo ter utrjeval odnose z nevladnimi organizacijami, ki delujejo na teritorijih nekdanje Jugoslavije.

Svojo dejavnost in cilje bodo predstavniki observatorija podrobneje predstavili na tiskovni konferenci, ki bo v četrtek ob 11.30 na sedežu pokrajinskega vodstva ACLI v Ul. Sv. Franciska 4/1. Udeležila se je bosta dr. Christopher Hein, ki je direktor Italijanskega sveta za begunce in dr. Gianni Ascani, ki je v vodstvu ACLI odgovoren za vprašanja miru in razvoja.

V četrtek v gledališču Miela o nedavni vesoljski misiji

Krozek za družbeno-politične studije »Che Guevara« prireja v četrtek 9. t.m. ob 18. uri v gledališču Miela na Trgu Duca degli Abruzzi 3 javno konferenco na temo »Iz Trsta: teleskop v vesolju«; na konferenci bo govor o nedavni vesoljski misiji, ki so jo projektirali v Trstu v okviru dejavnosti Raziskovalnega centra v sodelovanju z univerzo iz Arizone. Na konferenci bosta sodelovala prof. Roberto Stallo, docent vesoljske fizike na Trzaski univerzi in direktor konzorcija CARSO (Consorzio per le Ricerche Spaziali dell'Area di Ricerca di Trieste) in prof. Margherita Hack, docentka astrofizike na Trzaski univerzi in članica znanstvenega odbora CARSO, ki bo predelala informacije in podatke vesoljske misije.

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 24. SEPTEMBRA 1995 DO 27. MAJA 1996

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34). Op.: ukinjeno ob praznikih
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)
7.50	(IC)	TERGESTE -Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42) , Rim Termini
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14) , Ženeva
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08) Benetke (23.21)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04) , Rim Termini

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
7.59	(E)	Mestre (6.04) , Portogruaro (6.49), Tržič (7.35)
8.53	(E)	Mestre (7.07) , Portogruaro (7.49), Tržič (8.29)
10.05	(E)	Benetke (8.00) , Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.41)
10.42	(IR)	Benetke (8.35) , Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.18)
11.42	(IC)	Benetke (9.35) , Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.18)
13.42	(IR)	Benetke (11.35) , Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.18)
14.12	(D)	Benetke (12.09) , Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.48)
15.42	(IR)	Benetke (13.35) , Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.18)
16.04	(IC)	Mestre (14.23) , Portogruaro (15.02), Tržič (15.40)
16.25	(D)	Benetke (14.22) , Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.01)
17.42	(IR)	Benetke (15.35) , Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.18)
18.50	(D)	Benetke (16.21) , Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.22)
18.57	(D)	Benetke (16.55) , Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.33),
19.37	(IR)	Benetke (17.29) , Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.13)
20.00	(IC)	Benetke (18.02) , Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.36)
20.55	(R)	Benetke (18.22) , Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.31)
21.42	(IR)	Benetke (19.35) , Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.18)
22.00	(IC)	Benetke (20.02) , Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.36)
23.42	(E)	Benetke (21.35) , Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.18)
0.42	(IR)	Benetke (22.35) , Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.18)
1.42	(IR)	Benetke (23.35) , Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.18)
2.35	(D)	Benetke (0.20) , Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.11)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen ob praznikih)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen ob praznikih)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen ob praznikih)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih)
16.56	(R)	Tržič (17.24), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54) . (ukinjen ob praznikih)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.46	(R)	Videm (5.21) , Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
7.29	(R)	Videm (6.05) , Gorica (6.38), Tržič (7.01)
7.51	(D)	Videm (6.44) , Gorica (7.08), Tržič (7.27) (ukinjen ob praznikih)
8.33	(R)	Videm (7.00) , Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
9.14	(R)	Videm (7.52) , Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.56	(IR)	Videm (8.49) , Gorica (9.13), Tržič (9.32)
10.52	(R)	Videm (9.36) , Gorica (10.00), Tržič (10.24)
12.33	(IR)	Videm (11.26) , Gorica (11.50), Tržič (12.09)
14.04	(R)	Videm (12.36) , Gorica (13.12), Tržič (13.35)
14.33	(IR)	Videm (13.26) , Gorica (13.50), Tržič (14.09)
15.18	(R)	Videm (13.50) , Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
15.53	(R)	Videm (14.30) , Gorica (15.04), Tržič (15.25)
16.33	(IR)	Videm (15.26) , Gorica (15.50), Tržič (16.09)
18.18	(R)	Videm (16.50) , Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
18.26	(R)	Videm (17.04) , Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
18.33	(IR)	Videm (17.26) , Gorica (17.50), Tržič (18.09)
19.20	(R)	Videm (17.52) , Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
19.44	(D)	Videm (18.31) , Gorica (18.58), Tržič (19.20)
20.22	(D)	Videm (18.59) , Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
20.33	(IR)	Videm (19.26) , Gorica (19.50), Tržič (20.09)
21.15	(R)	Videm (19.53) , Gorica (20.26), Tržič (20.47)
22.33	(IR)	Videm (21.26) , Gorica (21.50), Tržič (22.09).
0.52	(IR)	Videm (23.26) , Gorica (0.02), Tržič (0.25)

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.13	(E 221)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) prihaja iz Zeneve - Opčine (9.40) - nadaljuje v Zagreb
12.02	(IC 243)	DRAVA - prihaja iz Benetk - Opčine (12.28) - nadaljuje v Budimpešto
17.57	(IC 265)	KRAS - Opčine (18.25) - nadaljuje v Zagreb
0.02	(E 241)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Benetk - Opčine (0.50) - nadaljuje v Budimpešto

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.52	(E 240)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Budimpešte - Opčine (6.24) - nadaljuje v Benetke
10.58	(IC 264)	KRAS - prihaja iz Zagreba Opčine (10.28)
16.57	(E 242)	DRAVA - prihaja iz Budimpešte - Opčine (18.30) - nadaljuje v Benetke
19.51	(E 220)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Zagreba - Opčine (19.23) - nadaljuje v Zenevo

FILM / JUTRI V GORICI

Prvi koroški celovečerec

Igrani dokumentarni film je posnel Miha Dolinšek

Jutri bo gost Kinoateljaja v Gorici Miha Dolinšek. Predstavil bo prvi igrani dokumentarni celovečerni film, ki so ga posneli Slovenci na Koroskem.

Miha Dolinšek je vodja projekta, ki ga je izpeljal "Film mladje" pri Koroski dijaški zvezi. Realiziral ga je s sodelovanjem umetnikov, ki gojijo ljubezen do sedme umetnosti in gledalca.

Film z naslovom "Backup - slovenska beseda na Koroskem" je sestavljen iz dveh delov: prvi del je igrana dokumentacija, v drugem delu je predstavljenih devet sodobnih koroških slovenskih avtorjev (Milka Hartman, Janko Mesner, Andrej Kokot, Florijan Lipus, Gustav Janus, Janko Ferk, Jani Oswald, Maja Haderlap, Fabjan Hafner).

Film nudi splošen pregled slovenske koroške književnosti, posnet pa je bil v Celovcu, montiran v dunajskih studijih državne televizije. Premiera je bila 11. oktobra 1995.

Jutrišnje gorisko srečanje spada v okvir aktivnosti Filmvideo laboratorija "How make a good film", ki ga je Kinoateljaja začel julija 1995. Predvideni sta dve predvajani. Dopoldne ob 11. uri bo v avditoriju slovenskega visješolskega centra v Ul. Puccini v Gorici srečanje namenjeno dijakom, ob 20.30 pa bodo film predvajala javnost in sicer v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici. Na obeh srečanjih bo seveda sodeloval avtor. V četrtek dopoldne bodo koroški slovenski film predstavili tudi dijakom gimnazije v Novi Gorici.

PRIREDITVE

OBCINA SOVODNJE prireja ob 50-letnici osvoboditve in 30. obletnici spomenika padlim v Sovodnjah niz prireditev. V tem okviru bo v petek, 10. novembra, ob 20. uri v Kulturnem domu Milan Pahor predaval o Narodnem domu v Trstu.

SPD GORICA prireja 12. novembra martinovanje v lovski koči na Kremancah nad Renčami. Na razpolago je še nekaj mest. Možnost prevoza iz Gorice in nazaj. Prijave na sedežu društva in pri odbor-nikih.

KD KRAS DOL-POLJANE prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 11. novembra, v nekdANJI soli na Palkišču. Rezervacije do četrta, 9. t.m., na tel. št. 78171 ali 78162.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV prireja 19. novembra večerjo ob martinovanju v gostišču Fogolar v Gallianu pri Cedadu. Vpisovanje na sedežu in pri poverjenikih do 8. novembra.

MARTINOVANJE bo 11. novembra v domu na Bukovju, v priredbi KD Briski gric. Ob domaći večerji in odlični pijaci, bo za razvedrilo poskrbel ansambel narodnozabavne glasbe. Prijave in informacije na sedežu od ponedeljka do petka od 20. do 21. ure in pri Maji Humar (tel. 884187) in Emanueli Juretic (81163).

KONCERTI

V OBCINSKEM GLEDALISCU V TRŽICU bo jutri, 8. novembra, ob 20.30 v okviru abonmajske glasbene sezone nastopil pianist Francois Joel Thiollier. Izvajal bo skladbe Bacha, Mozarta, Czernyja, von Weberja, Liszta in Chopina.

RAZSTAVE

V KULTURNEM DOMU V GORICI je do 10. novembra na ogled skupinska razstava 15 slikarjev z Goriske, ki jo prireja Kulturni dom in likovno združenje Endas iz Trzica. Ogled ob delavnikih od 9. do 13. ure in v večernih med kulturnimi prireditvami v domu.

V GALERIJ KINA VITTORIA je na pobudo likovnega združenja Exit postavljena razstava slikarjev Alessandre Bernardis, Micheleja Drascka in Hermana Kosica. Na ogled bo do 12. novembra po urniku kinodvorane.

GORISKI FOTOGRAFSKI KROŽEK CIFI odpira danes ob 18. uri v kavarni "Ai giardini - La cicchetteria" v Ul. Petrarca v Gorici razstavo Gina Morellija, ki predstavlja izbor crnobelih fotografij z nenavadnimi podobami Gorice v različnih vremenskih pogojih. Razstava bo na ogled do 28. novembra po urniku kavarne (ob ponedeljkih zaprto).

V DVORANI DEŽELNIH STANOV NA GRADU je do 20. novembra odprta razstava romunskih ikon. Ogled ob delavnikih (razen ponedeljka) od 9.30 do 12.30 in od 14. do 18. ure. Ob praznikih od 10.30 do 12.30 in od 14. do 18. ure.

V NEKDANJIH ZAPOPRIH NA GORISKEM GRADU je do 12. novembra odprta retrospektivna razstava grafika Virgilia Malnija. Ogled: delavniki 9.30-12.30 in 14.00-17.00, nedelje in prazniki 10.30-12.30 in 14.00-18.00. Ob ponedeljkih zaprto.

V POKRAJINSKEM MUZEJU NA GRADU je odprta slikarska razstava "Ottocento di frontiera". Urnik ogleda: vsak dan razen ponedeljka od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.30.

KINO

GORICA VITTORIA »Die hard (Duri a morire)«. Igrajo Bruce Willis, Jeremy Irons, Samuel L. Jackson. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Show girls«. Igra Elizabeth Berkley. Prepovedan mladini pod 14. letom.

ŠOLSKE VESTI

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE obvešča, da je se nekaj prostih mest za naslednje tečaje: vodenje knjigovodstva v podjetju (80 ur), windows office (windows, winword, excel (100 ur), tehnike prodaje (30 ur), marketing za obrate v vinogradništvu (20 ur). Vpisovanje in informacije v tajništvo zavoda v Gorici, Ul. della Croce 3, tel. 81826.

OBVESTILA

SKD KREMENJAK iz Jamelj prireja plesne vaje za otroke in odrasle. Prijavite se lahko pri Milki Pahor tel. 419993 ali pri odbor-nikih društva.

OBCINA DOBERDOB obvesča, da je tehnični urad odprt ob torkih in četrkih med 17. in 19. uro.

OBCINA SOVODNJE OB SOCI sporoča, da so stopili v veljavo novi urniki občinskih uradov za stranke: 1) anagrafski urad, tajništvo in knjigovodstvo: od ponedeljka do petka 8.00-9.30 in 12.00-13.30; ob sredah tudi 15.30-18.00; ob sobotah 9.00-12.00; 2) tehnični urad: ob torkih in četrkih 12.00-13.30, ob ponedeljkih in sredah 16.00-18.00. Občinska knjižnica deluje ob torkih in četrkih od 10.00 do 12.00; ob ponedeljkih, sredah in petkih od 15.00 do 18.00.

SGZ GORICA je odprlo okence na sedežu Zadrugne kreditne banke v Dobrdo. Clanom s tega območja je na razpolago ob sredah od 14.00 do 15.30.

OBCINSKA KNJIZNICA V DOBERDOBU bo zaradi izrednih obveznosti knjižnicarke do vključno 15. novembra delovala po sledečem urniku: torek in četrtek od 15. do 17. ure.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL GIARDINO (Baldini), Korzo Verdi 57, tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU

CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341.

LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Danes v Gorici: 10.05, Leonilde Cecchini iz bolnišnice Janeza od Boga v Trzic; 11.00, Alice de Flego (prihod krste iz Trsta) na glavnem pokopališču; 11.00, Carmen Motz, vd. Rabbino iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; 12.45 Caterina Zamparini, por. Sgobbi iz bolnišnice Janeza od Boga v Aiello.

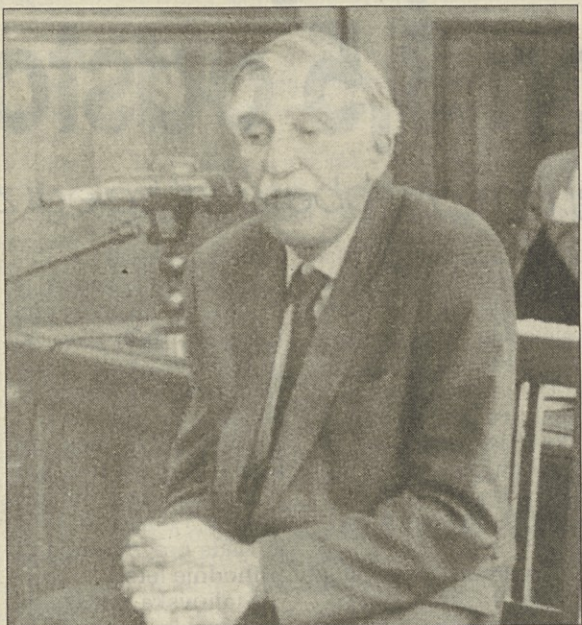
PROCES COOP / ZAKLJUČUJE SE PRVI DEL

Včeraj zaslišali glavne obtožence

Lucio Tolloi bo pričal danes zjutraj

Na goriskem sodišču se nadaljuje sojenje dvanajstih obtožencev v zadevi gradnje samopostrežne trgovine Coop. Na včerajšnji obravnavi so zaslišali večino glavnih obtožencev. Danes bo sodišče zaslišalo Lucia Tolloia, ki se včerajšnje razprave ni mogel udeležiti in je preko odvetnika prosil za enodnevno odgoditev. Sodisce bo predvidoma odločilo tudi o nekaterih vlogah, ki jih je predložila obramba, določili pa bodo tudi nadaljni potek sojenja. Sojenje se bo nadaljevalo v četrtek in petek in morda se bo proces zaključil že proti koncu meseca. Mimogrede naj povemo, da je sodišče ugodilo zahtevi odvetnika

Terpina (zagovarja Marjana Brescio) da se pripravi zapisnik izjav, ki jih je nekdanji odbornik izrekel na zaslišanju 12. oktobra. Izjave so bile seveda v slovenscini. Odvetnik je zahteval prepis zaslišanja na omenjeni obravnavi. Včeraj je sodišče zaslišalo najprej nekdanjega zupana Tuzzija, zatem nacrtovalca objekta v Ul. Lungo Isonzo Argentina arh. Brunella in nato nekdanjega odbornika za javna dela in podzupana Maria Del Ben (na sliki). Vprašanja javnega tožilca so bila usmerjena na okolščine izdaje dovoljenja za odprtje trgovine. »Znašel sem se takorekoč med nakovalom in kladivom« je pojasnil Tuzzi in povedal, da je z ene strani prejel poziv, naj vendarle podpiše dovoljenje, z druge strani pa je bilo že pripravljeno sodno obvestilo (preiskava je bila že v teku in se je to tudi vedelo). Nekaj vprašanj je zadevalo

tudi odnose s konzulentoma, na katera so se upravitelji obrnili, da bi se na nek način zavarovali. Bili so namreč že seznanjeni, da je v teku preiskava. Arh. Brunello, ki ga je tožilec spraševal o odnosih s Pietrom Rincijem ter o njegovih poslovnih zvezah, se marsikatero podrobnosti ni spominjal, kakor tudi ne vsebine telefonskih pogovorov. Potrdil je, da je bil enkrat na Dezeli v Vidmu, v postopek izdaje trgovske dovolilnice se ni spušcal, ker tega področja ne pozna. Precej podrobnosti naj bi tožilec izvedel od podzupana Del Bena, vendar se le ta mnogih stvari ni spominjal.

Dobrsen del popoldanskega zasedanja je izpolnilo zaslihanje gradbenika Pietra Rincija, ki je v Gorici prisoten že več kakor dvajset let, pred leti pa je imel v našem mestu tudi bivalisce. Tožilec mu je postavil tri sklope vprašanj: o realizaciji loti-

zacije na zemljišču "Villa Concordia", o nakupu zemljišča v ulici Lungo Isonzo in odnosih z Gorisko hranilnico in o izvajanju nacrta spornega objekta. Vmes je prišla še vrsta drugih vprašanj o poznanstvih z nekaterimi od obtožencev, stikih in srečanjih na Obcini in Dezeli, o (ne)izvedbi urbanizacijskih del itd. Rinci je povedal, da je za realizacijo nacrta Villa Concordia moral čakati dobrih deset let. Zagovornik odv. Sanzin, je med obravnavo predložil nekaj novih dokumentov v zvezi s samim postopkom gradnje samopostrežne trgovine. Kot zadnje so včeraj zaslišali Mariliso Bombi, občinsko funkcionarko oddelku za izdajanje trgovskih dovolilnic.

Danes bo na vrsti zaslihanje Lucia Tolloia, zatem pa bo sodišče odločalo o številnih vlogah, ki so jih ali jih bodo predstavili zagovorniki in tožilec.

KULTURNI DOM / POSEBNA ŠTEVILKA INFORMATIVNEGA BILTENA

Fotografski obračun dela v minuli sezoni

V novembrskem sporedu izstopa zlasti gledališče

Pred dnevi je izšla nova letosnja številka dvojezičnega Informativnega biltena Kulturnega doma tokrat v bogatejši in privlačnejši obliki. Za to priloznost je namreč izdajatelj biltena, Upravni odbor Kulturnega doma, zelel predstaviti fotografski pregled delovanja v Kulturnem domu v sezoni 1994/95, kar na svojevrsten način prikazuje delovanje doma, istočasno pa popestri zunanjo podobo biltena.

Uvod v novo številko je razmišljanje uprave doma "Pred novo sezono...", takoj zatem pa sledi zgovorna slika poletne akcije "Sonca miru" narisane v Gorici. V nadaljevanju najdemo vrsto fotografskih posnetkov najznatnejših prireditelj, ki so se zvrstile v domu od ponovne otvoritve po prenovi dalje. Fotografski pregled zajema vse kulturne zvrsti našega kulturnega delovanja: glasbo, teater, razstave, srečanja z avtorji, pomembnejše prireditve, sport, itd. Sredi biltena pa je prostor namenjen solidarnostnemu trenutku oziroma vlogi in delu Solidarnostnega odbora v Gorici. Vse objavljene fotografije so bile zbrane iz fotografskega arhiva Kulturnega doma in Primorskega dnevnika iz Gorice, bilten pa je bil izdan v 2.000 izvodih.

V drugem delu biltena zaobjema se tradicionalni program prireditelj v Kulturnem domu v novembru, s posebnim podrobnim pregledom slovenske in italijanske gledališke abonmajske sezo-

ne v Gorici. Že v tem mesecu bo v Kulturnem domu kar dvakrat gostovalo italijansko gledališče, enkrat pa slovensko. 10. in 11. novembra bo uvedeno predstavo italijanske gledališke sezone v Gorici imela skupina iz Trsta "La Contrada" s predstavo Francesca Macedonia "Un' Isotta nel giardino". 16. in 17. t.m. bo Trzasko stalno gledališče uprizorilo delo P. P. Pasolinija "I Turcs tal Friul". Slovensko gledališče pa se bo predstavilo pri nas ponovno 20. in 21. novembra z gostovanjem Prešernovega gledališča iz Kranja z delom G. Lorce "Dom Bernarde Albe".

Med ostalimi pomembnejšimi prireditvami naj se omenimo jutrišnji videoprojekcijo slovenskega koroškega filma "Back up", ki jo v domu prireja goriski Kinoatelj, nato se tradicionalno pevsko manifestacijo "Cecilijanko", ki jo

prireja Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice. Zanimiva je tudi razstavna dejavnost, ki bo v nadaljevanju že zacete sezone ponudila razstavo "podvodne fotografije". Razstavljal bo novogoriški potapljač in ljubitelj podvodne fotografije Smiljan Zavrtanik. Razstavo prireja v sku-

pnem sodelovanju Kulturni dom in Združenje slovenskih sportnih društev v Italiji iz Gorice.

V zaključku naj se dodamo, da se za vse podrobnejše informacije v zvezi s posameznimi manifestacijami zainteresirani lahko obrnejo na urad Kulturnega doma, tel. 33288.

NOVICE

Obvestilo pokrajinske uprave

Pokrajinska uprava obvešča, da 30. t.m. poteče rok za predložitev prošenj za finančne prispevke v smislu dezelnega zakona st. 14/91. Omenjeni zakon predvideva denarne prispevke dijakom, ki obiskujejo zasebne sole. Za pojasnila je na razpolago urad za informiranje. Odprt je vsak delavnik od 9. do 13. ure - tel. 385225. Informacije posredujejo tudi preko zelenega telefona 167252891.

Zdravstvena ustanova kupila sistem informiranja s področja zdravilstva

Kroženje informacij in stalno ažurniranje je se kako pomembno tudi na področju zdravstva. Goriska zdravstvena ustanova je tako pred kratkim kupila informacijski sistem s področja zdravilstva. Gre za dostop do posebne svetovne banke podatkov s tega področja s katero sodeluje nad 350 strokovnjakov in preko dva tisoč bolnišnic, raziskovalnih centrov, zasebnih raziskovalcev itd. Sistem predvideva stalno ažurniranje podatkov v trimesečnih presledkih. Sistem so izročili v upravljanje lekarniskemu oddelku.

SKP prireja srečanje o prispevkih za prvo stanovanje

Na sedežu Stranke komunistične prenovе v Trzinu bo danes ob 20.30 javno srečanje na aktualno vprašanje dodeljevanja dezelnih denarnih prispevkov za nakup prvega stanovanja. Govorila bo dezelna svetovalka SKP Elena Gobbi, članica 4. stalne dezelne komisije, ki je pristojna prav za vprašanja s področja stanovanjske politike. Sedež SKP v Trzinu je v ulici Pacinotti 25.

V Trzinu nastopa jutri pianist Francois Thiollier

V Trzinu bo jutri ob 20.30 v občinskem gledališču nastopil ameriški pianist francoskega porekla Francois Joel Thiollier. Izvajal bo skladbe znanih avtorjev, ki se oslanjajo na izročilo ljudske glasbe. Tako bodo na vrsti poloneze Carla Maria von Weberja, Franca Lizsta, Friderika Chopina, Amadeusa Mozarta, Carla Czernyja, Wilhelma Bacha.

Iz dela rajonskih svetov

V četrtek, 9. t.m., je sklicana seja rajonskega sveta za Podturn in Sv. Ano. Razpravljali bodo o preureditvi prometa na trgu v Podturnu ter o uporabi preostalih sredstev iz dotacije rajonskega sveta. V ponedeljek, 13. novembra, je sklicana seja rajonskega sveta v Podgori. Razpravljali bodo o seznamu posegov, ki jih nameravajo izvesti ter o podporah za prireditve kulturnih društev in organizacij.

GORICA / V PRIREDBI CAI

Niz pustolovskih in gorskih filmov

Jutri na liceju Dante predvajanje kratkometražcev Micheleja Radicija

Goriski odsek italijanskega planinskega društva CAI prireja tudi letos niz predvajanj gorskih filmov. Prvi bo na sporedu že jutri ob 20.30 v avditoriju klasičnega liceja Dante v drev. XX. septembra (vstop je prost). Gost prvega večera bo arhitekt, fotograf, režiser in pustolovec Michele Radici, znan televizij-skemu občinstvu zaradi sodelovanja z odajo "Jo-

nathan - dimensione avventura". V Gorici bo predstavil tri kratkometražne filme, ki jih je realiziral za televizijsko serijo "No limits". Filmi prikazujejo ekstremne planinske oziroma pustolovske podvige: "buildering" - plezanje po stenah nebotičnikov v mestih, plezanje po zmrznenih slapovih in "canyoning" olimpija v skokih v vodo, ki na svoj način opravi spust po gorskih potokih.

Niz po ponudil se stiri večere z gorskimi filmi vsako sredo do 6. decembra. Naslednji na vrsti bo film "Rio la venta", potopis ekspedicije po mehiškem canyону, ki je v predkolumbovih casih povezoval atlantsko in pacifiško obalo.

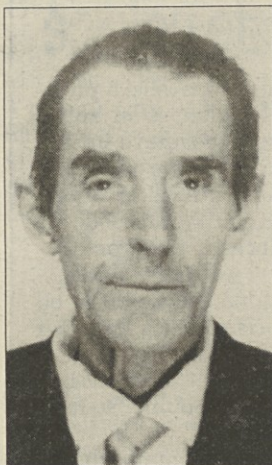
KRONIKA / V NEDELJO ZVEČER

Pri Fari umrl 64-letni kolesar

Žrtev je Silvio Birsia iz Gorice

Prometna nesreča s smrtnim izidom je v nedeljo zvečer tragicno zaznamovala konec tedna na Goriskem. Na državni cesti st. 351 med Gorico in Gradiscem (na Majnicah) je izgubil življenje 64-letni kolesar Silvio Birsia (na sliki - Fotostudio Reportage) iz Gorice, ulica Cipriani 97.

Nesreča se je zgodila nekaj minut pred 21. uro v neposredni bližini predstavništva avtomobilske hiše ford pri Fari. Po navedah prometne policije, ki je sestavila zapisnik o nesreči in ki vodi preiskavo, je kolesarja zbil 45-letni avtomobilist Franco Snidero iz Gradisca, ul. Colombo. Snidero je vozil v smeri iz Gorice proti Gradiscu. V isti smeri je peljal tudi ponesrečeni

kolesar.

Ob trčenju je Birso najprej vrglo na prednji del avtomobila, od tam pa nekaj metrov stran, kjer je obležal na asfaltu. Umril je na kraju nesreče. V teku je preiskava, ki jo vodi prometna policija.

OBČINA

Valenti odgovarja na kritike Oliviera Furlana

Zupan Valenti je včeraj zavrnil sobotne kritike načelnika DSL v občinskem svetu Oliviera Furlana. Furlan je dejal, da občinska uprava ne zasluži nobenega sodelovanja opozicije in je posredno obsodil izbiro treh svetovalcev opozicije (N. Fornasir, Fiorelli, Maniacco), ki so na zadnji seji zagotavljali sklepčnost in omogočili odobritev nekaterih nujnih sklepov. Valenti odgovarja, da obstajata dva načina dela v opoziciji: eden je pragmatičen, neideološki, v korist interesov mesta; drugi je biti vselej proti. Furlanu ocita, da se je opredelil za slednjega, ki ga označuje za sektaškega. Obenem tudi zavrta obtožbo, čes da uprava nikdar ne prisluhne predlogom opozicije.

SPDG

obvešča,

da sprejemajo prijave za **PLANINSKO MARTINOVANJE**

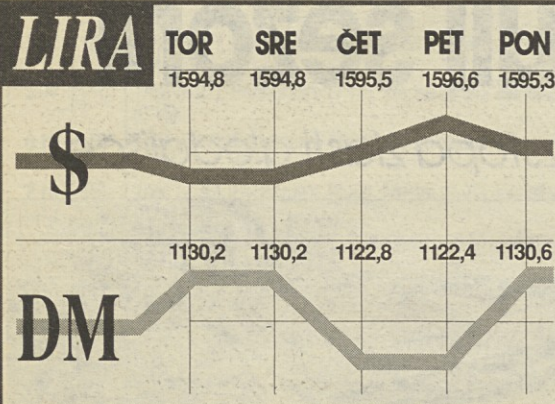
še danes od 19. do 20. ure na sedežu in jutri od 11. do 12. ure (tel. 33029).

Torek, 7. novembra 1995

gospodarstvo in finance

NOVICE

V Pordenonu pripravljajo sejem motorjev

PORDENON - Cez dober teden, 17. novembra, se bodo spet odprla vrata sejmišča v Pordenonu. Tokrat je na vrsti znan sejem motorjev, ki bo potekal v dveh presledkih. Sejmisce bo odprto najprej tri dni, od 17. do 19. novembra, teden kasneje pa se tri dni, od 24. do 26. novembra.

Prvič so sejem motorjev v Pordenonu priredili leta 1985. Takrat je bilo 20 tisoč obiskovalcev, lani jih je bilo že 70 tisoč. Raslo je tudi število razstavljalcev, ki so se od 60 povzpeli na 300. Tudi letos bodo na sejmišču v Pordenonu razstavljale svoje najnovejše izdelke avtomobilске hiše iz vsega sveta. Na ogled bodo tudi motorji. Poseben oddelek bo namenjen lastnikom popraviljalnih delavnic, saj bodo na ogled vsi stroji, ki jih potrebujejo. Letos so priredili tudi razstavo tekmovalnih vozil, kot npr. turinskega oblikovalca Bertoneja, vozil, ki sodelujejo na rallyjih itd. V sejemskih dneh bodo na sporedu tudi tekmovalne preizkušnje, svoj prihod pa so napovedali znani asi avtomobilskih tekem. (mw)

Poglabljanje gospodarskih odnosov med Slovenijo in Avstrijo

DUNAJ - Poglabljanje gospodarskih odnosov med Slovenijo in Avstrijo je osnovni namen predstavitve slovenskega gospodarstva v Avstriji. To so na včerajšnji novinarski konferenci pred odprtjem razstave slovenskega gospodarstva v dunajskem World Trade Centru poudarili minister za ekonomske odnose in razvoj Janko Deželak, slovenska veleposlanica v Avstriji Katja Boh in predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Jozko Cuk. Predstavitve, ki bo potekala do 9. novembra, se udeležuje 28 slovenskih podjetij. O ključnih makroekonomskih kazalcih slovenskega razvoja od osamosvojitve naprej je govoril minister Deželak, ki je poudaril, da je Slovenija nadomestila z razvitiimi trgi že več kot polovico izgubljenega trga nekdanje skupne države. Letos naj bi dosegla ključne zastavljene cilje, in sicer inflacijo, ki bo znašala približno devet odstotkov ali manj, in za eno odstotno točko nižjo brezposelnost. Prihodnje leto naj bi letno inflacijo znižala na približno 5 do 6 odstotkov, s čimer bi se približala izpolnjevanju maastrichtskih kriterijev. Ze doslej je Slovenija izpolnjevala vse maastrichtske kriterije, razen predpisane stopnje inflacije.

Na borzni konferenci v Portorožu predstavili EBRD

PORTOROŽ - V okviru dvanajste tradicionalne borzne konference v Portorožu so približno 150 udeležencem, predvsem borznim posrednikom, zaposlenim v pooblaščenih investicijskih družbah, bankah, zavarovalnicah, različnih podjetjih in državnih ustanovah, govorili o Evropski banki za obnovo in razvoj (EBRD) in o njenem delovanju v Sloveniji. Kot je dejal Olivier Descamps, direktor projektne skupine za Slovenijo, je Slovenija po naložbah te banke, ki vlaga v srednjo in vzhodno Evropo, na šestem mestu. EBRD je doslej v Slovenijo vložila 632, 2 milijona ekujev, od tega večino v obliki posojil. EBRD, finančna ustanova z več kot desetimi milijardami ekujev kapitala, ima širok spekter delničarjev, med katerimi je tudi slovenska država. Banka je doslej odobrila 319 projektov, od tega je 80 odstotkov že podpisanih, kar 629 pa jih je v pripravi. V Sloveniji je po obliki naložb v deleže podjetij EBRD vložila 55, 8 milijona, v obliki posojil pa 237, 8 milijona ekujev, in sicer tako v zasebna kot državna podjetja, kot so Slovenski plinovodi, Papirnica Kolicevo, Julon, Sklad za razvoj, Slovenske železnice, DARS itn. EBRD je stopila tudi v slovenski bančni prostor z nakupom deleža v SKB banki, dogovarjajo pa se tudi z Novo Ljubljansko banko in z drugimi bankami, ker bo po mnenju EBRD v Sloveniji v prihodnje zaradi velikega števila bank prišlo do njihove konsolidacije.

GIBANJA / PO VČERAJŠNJIH URADNIH PODATKIH ZAVODA ISTAT

Oktobrska stopnja inflacije potrjena pri 8,5 odstotka

Najdražje mesto je še naprej Rim - Neobetavni izgledi za konec leta

RIM - Statistični zavod ISTAT je včeraj potrdil, da je inflacijska stopnja v oktobru znašala 5,8 odstotka, kolikor so bili pred dvema tednoma že izmerili v devetih mestih statističnega vzorca. Tendencna letna stopnja je bila torej enaka kot septembra, medtem ko je mesečna stopnja doživela rahlo zvišanje, saj je znašala 0,5 odstotka (mesec prej se je ustavila pri 0,4). V mesečni primerjavi so se dalec najbolj povečali izdatki za stanovanje (za okrogla dva odstotka), in to zaradi običajnega trimesečnega prilagajanja stanovanjih najmenin gibanju življenjskih stroškov, do katerega je prislo prav v oktobru. Navzgor kaže tudi krivulja gibanja izdatkov za oblacila (1,4 odstotka več kot septembra), kar gre pripisati novi sezoni, medtem ko so gibanja pri vseh ostalih sestavinah draginske kosarice od pokrajine do pokrajine zelo različna. Na celu inflacijske lestvice medtem se naprej ostaja Rim, ki je bil tudi v oktobru najdražje italijansko mesto.

Analitiki zavoda Istat opozarjajo, da je kljub razmeroma stabilni stopnji inflacije v zadnjih treh mesecih le težko pričakovati, da bi do konca leta dosegli programski cilj 5,1-odstotne inflacije. V prvih desetih mesecih leta je namreč povprečna tendencna inflacijska stopnja dosegla že 5,3 odstotka. Istatovi podatki

vsekakor kažejo, da v Italiji cene narasčajo hitreje kot v drugih državah partnericah v Evropski uniji. Septembra so na primer v Italiji izmerili 5,8 odstotka višjo inflacijsko stopnjo kot leto prej, medtem ko znaša povprečje v Evropski uniji komaj 3,1 odstotka. Višja od italijanske je samo inflacijska stopnja v Grčiji, ki je septembra dosegla 8,4 odstotka, za Italijo pa se uvrstja Španija s 4,4

odstotka in Portugalska s 4,0 odstotka. Najnižjo inflacijo v krogu petnajsterice je septembra imela Finska z 0,3 odstotka, medtem ko se v zlati sredini nahajajo Avstrija, Belgija in Nemčija, kjer pa se inflacijska stopnja v zadnjih mesecih znižuje.

Proračunski minister Rainer Maser je včerajšnje uradne Istatove podatke o oktobrski inflaciji komentiral: »Potrjujejo tisto, kar

smo že vedeli.« Po membru pa je vedeti, je dodal, da je osnovna inflacija, torej tista, ki jo očistimo vplivo posrednega obdavčenja in sezonskih učinkov, v zadnjih starih mesecih komaj 4-odstotna, kar pomeni, da se približuje ravni 3,5 odstotka, ki jo je vlada programirala za prihodnje leto.

Stanovska združenja italijanskih trgovcev in gostincev so ob včerajšnjem inflacijskem podatku ponovno izpo-

stavila zasluge svojega sektorja, ki si prizadeva omejevati cene in torej nadzorovati inflacijske trende. Politicna nestabilnost in negotova usoda finančnega zakona sta glavna krivca za stagnacijo inflacijske stopnje na tako visoki ravni, je zapisano v tiskovni noti združenja Confesercenti, medtem ko je distribucijska mreža pokazal zelo odgovorno zadržanje, ki ga bo nadaljevala tudi v prihodnjih mesecih.

BANKE / PO SKLEPU VČERAJŠNJEGA IZREDNEGA OBČNEGA ZBORA

Delničarji TKB bodo odkupili delež, ki je bil namenjen LHB

Do konca decembra v prodaji skoraj 20 odstotkov kapitala

TRST - V kongresni dvorani trzaskega sejmišča je bil včeraj izredni občni zbor delničarjev Trzaskе kreditne banke (na posnetku - foto KROMA), ki je imel na dnevnem redu eno samo točko, in sicer »pojasnila in dopolnila k sklepu izrednega občnega zbora z dne 5. maja 1995«. S to precej skrivnostno formulacijo so upravitelji povabili delničarje, naj privolijo v spremembo sklepa majskega izrednega občnega zbora, s katerim so svojega novega partnerja, zavod Banca Popolare di Brescia pooblastili za izvedbo javne prodajne ponudbe delnic. Z včerajšnjo odobritvijo predloga upravnega sveta torej tistih skoraj 20 odstotkov delnic TKB, ki so bile rezervirane za frankfurtsko banko LHB (in ki jih ta na »nasvet« slovenske vlade ni odkupila), ne bo avtomatično ostalo v lasti bresanske banke, ampak bodo imeli stari delničarji TKB možnost, da ta delež odkupijo sami.

Gre za paket 1.750.000 delnic TKB, ki bi morale po prvotnem sporazumu med trzasko in bresansko banko - v primeru, da frankfurtska LHB ne sprejme ponudbe za partnerstvo - iti v javno prodajo, ki bi jo bila razpisala Banca Popolare di Brescia. S tem bi ta partner prevzel nadzor nad 45 odstotki kapitalске glavniče Trzaskе kreditne banke, kar pomeni, da bi se »nevarno« približal meji, ki omogoča nadzor nad slovenskim bančnim za-

vodom. Da bi se temu izognili in tudi zaradi tehničnih ovir, ki v bistvu onemogočajo izvedbo javne prodajne ponudbe, so se upravitelji TKB odločili, da omenjeni 20-odstotni paket ponudijo tradicionalnim delničarjem banke, torej tistim, ki so bili vpisani v seznam delničarjev 5. maja letos. Če upoštevamo, da znaša osnovna cena delnice 18.500 lir (ki jim je sicer treba pristeti še obresti, predvidene po sporazumu med TKB in BPB), znaša kapital, ki naj bi ga podpisali delničarji, precej več kot 30 milijard lir.

Operacija, za katero sta se dogovorila TKB in zavod iz Brescie, je torej zahtevna, vendar ni nemogoča. Rok za odkup navedenega svežnja delnic je bil seveda ustrezno podaljšan, in sicer do 29. decembra letos. Vprašanje pa je, koliko kapitala bodo uspeli zbrati slovenski delničarji, ki so včeraj brez pomislekov odobrili predlog upravnega sveta, čeprav so želeli podrobnejše informacije o operaciji. Te jim je predsednik upravnega sveta Egon Kraus zagotovil v zasebni obliki in jih seveda povabil, naj se odzovejo vabilu za nakup delnic in tako prispevajo, da bo banka ostala v zanesljivi lasti slovenskih delničarjev. Morebitni preostanek kapitala, ki gre v prodajo na osnovi privatnega dogovora med TKB in BPB, pa bo po poteku decembrskega roka ostal v lasti zavoda iz Brescie. (vb)

SDGZ: danes občni zbor sekcije za proste poklice

TRST - Drevi ob 18. uri bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu ustanovni občni zbor sekcije za proste poklice pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju. Slovenska stanovska organizacija povezuje od svojega nastanka leta 1946 razne gospodarske dejavnosti in podjetja, ki delujejo v okviru nase narodne skupnosti, v zadnjem času pa je bilo cutiti potrebo, da bi se povezali med seboj tudi vse številnejši Slovenci, ki opravljajo tako imenovane proste poklice. K vključitvi v novo sekcijo vabi SDGZ ne samo svoje člane, ampak tudi

druge slovenske profesionalce, ki si želijo večje povezave in skupnega dela. Spekter tim. prostih poklicev je zelo raznolik, zato bodo na občnem zboru predstavili vse možne dejavnosti na tem področju ob sicer splošnih funkcijah SDGZ, in bodo skušali skupno izlusciti najbolj stvarne oblike sodelovanja.

Na občnem zboru, kjer bodo izbrali tudi odbor nove sekcije, bo tekla beseda tudi o peticijah obveznostih za varnost pri delu ter o drugih aktualnostih. Vsi slovenski profesionalci so toplo vabljeni, da se udeležijo tega srečanja.

GLASBA / O NASTOPU BOLGARSKEGA ŽENSKEGA ZBORA

Skrivnostno petje zbora s skrivnostnim imenom

Le mystere des voix Bulgares očaral s svojo posebnostjo

V čem je skrivnost bolgarskega ženskega zbora Le mystere des voix Bulgares? Več elementov je, ki prispevajo k »skrivnostni« enkratnosti tega ansambla (na posnetku - foto Balbi/KROMA). Skupina očara že s svojim prihodom na oder: iz gibov takoj razberemo globoko notranjo zbranost, z obrazov pa radostno razpoloženje. Obenem uživamo ob živobarvnih bolgarskih narodnih nošah, začuti mo prazničnost, ki jim je namenjena. Prazničnost veje tudi iz nastopajocih, zazdi se nam kakor veselje popotnika, ki nam iz čudežne dežele prinaša skrivnosten dar.

Nato se koncert prične. Iz prvih not nam je jasno, da je eden izmed »skrivnostnih elementov« te skupine barva glasov. Sicer je ljudski okus večkrat vezan na tako nastavitve glasu - pomislimo le na folkloro Sardinije - vendar bolgarski zbor pozna vse možne izrazne odtenke svoje »skrivnostne« barve in ljudsko glasbo obogati s čisto »umetno« dimenzijo.

Le mystere des voix Bulgares predstavi nato svoje solistke: prva

je Vileta Marinova z napevom »Sama li si den zhanala«. Na dlani je virtuoznost v tipično balkanskem okrasevanju ljudskega melosa, kar je spet bistven element tega ansambla.

Prvi del koncerta se blizu h koncu, uživamo pa ob dognanosti avtorskih priredb teh folklornih melodij. Cuti se, da so Kyurkchyskiy, Koutev ali pa Lyondev skladatelji, ki globoko doživljajo ljudsko glasbo.

Nadvse zanimivo je oblikovano sosledje glasbnega dogajanja na odru. Skupina nastopa v različnih zasedbah - od celotnega zbora (s solistko ali brez nje) prek sekteta in kvarteta do ... nenadnega vstopa starih ljudskih godcev - folklorne instrumentalne zasedbe z bolgarskimi različicami piščali, dud, gosli in lutnje. Muziciranje teh umetnikov ima izraz resne komorne glasbe, kljub temu pa je scenski prijem oblikovan z rahlim komedijskim pristopom, da učinkuje zabavno, a hkrati z globoko, prikrito povednostjo.

V drugem delu koncerta se je

zbor predstavil v koncertni preobleki - barve narodnih noš so se umaknile intimnejši crnini - kar smo začutili tudi v programu, ki se je tokrat začel s pesmima lirčne vsebine. Priredbe drugega dela so »glede na sodobnost prijema« sle dlje - izstopala je Mehmetyo, kjer se avtor (Spasov) ob ljudski temi igra s »clustri«, navidezno neurejenimi zvočnimi grozdi, ki ustvarjajo samosvojo mistično atmosfero.

Ljudski napev je zazivel v vsej svoji mistični univerzalnosti tudi v naslednji »Danyova maika«, gotovo liricnem vrhu večera. Ta ženski ljudski met (v magični interpretaciji solistke Binke Dobreve) bomo gotovo še dolgo hranili v spominu.

Bolgarskemu ženskemu zboru in njegovi dirigentki Hristovi, pa avtorjem priredb seveda gre priznanje za produkt, ki zna - kljub globoko premišljenemu, »umetnemu« prijemu - ohraniti ljudsko pristnost, svežino podajanja, predvsem pa veselje do glasbe.

CR

CRISTALLO / SREČA Z VELIKO ZAČETNICO

Iz komedije v tragedijo in nazaj: moč južnjaškega duha

Izvrstna interpretacija znanih igralcev

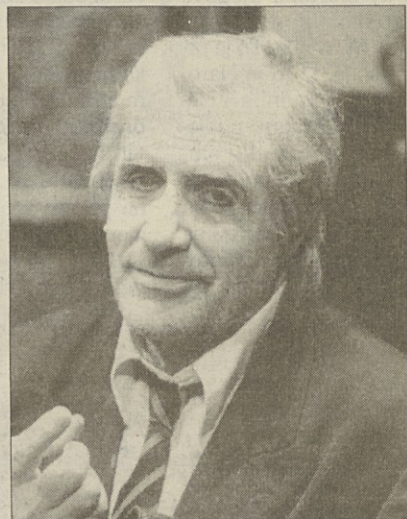
»Obveščamo Vas, da bo v igri La fortuna con la effe maiuscola Aldo De Martino nadomescal gospoda Alda Giuffreja, odsotnega iz zdravstvenih razlogov.« Tako je pisalo v suhoparni noti, ki jo je uprava gledališča Cristallo objavila pred sobotno premiero. Toda zamenjava v ansamblu ni vplivala na uspeh postavitve. Nasprotno, lik Enricuccia je tako izstopal, da je morda zasenčil celo glavnega junaka Giovannija Ruoppola, v vlogi katerega je nastopil sloviti Carlo Giuffrè (na posnetku).

Komedija La fortuna con la effe maiuscola (Sreča z veliko začetnico) je pristno delo neapeljske gledališke tradicije izpod peresa Eduarda de Filippa in Armanda Curcia. Zgodba se razpleta v vlažnem kletnem stanovanju družine Ruoppolo. Ostarela zakonca, don Giovanni in donna Cristina, se s posinovljenim Enricucciom prebijata skozi črno revščino... vse dokler se jima nepričakovano nasmešne sreča. In menda ni vrednote, ki bi imela med prebivalci ozkih neapeljskih ulic bogatejšo ikono-grafijo kot sreča. Toda ljudska modrost pravi, da je sreča opoteka. Don Giovanni in njemu podobni jo sprejmejo, če jih ze obisce, ji nazdravijo s prijatelji in domaćimi, če se jim nasmešne. Če pa jim obrne hrbet, zamehnejo z roko in preze-nejo grde misli z dovtipom, ironično puscico, trpko pripombo, ki privabi občinstvu grenak nasmešek. Nekaj pasivnosti je v vseh protagonistih komedije, nekaj tiste pasivnosti, ki je tako značilna za južnjaško miselnost. Podobno pravijo tudi de Filippovi junaki: »Milijoni se klicajo z ene celine na drugo in si pravijo: "Pridi sem, pridi se ti sem, tu nas je že polno!"«. Revezem, ki so se revezi rodili in bodo revezi umrli, pa se država obrača hrbet. Toda kaj je pravzaprav to, država? Giovanni Ruoppolo takole razmišlja o zakonih: »Zakon pravi, zakon pravi! Toda tale zakon ne ve, da je moja žena brez plaša.«

Ce ze v vsakdanjem življenju, v katerem kraljuje neznanca sreča, ni prostora za državne zakone, to se ne pomeni, da v njem ni pravice. Te pa ti ne izborijo brigadir, odvetnik, notar. Tudi upor ne, in niti pobožnost. Radodarnost in zaupanje, ki sta edino vodilo prepričanih ljudi veselega srca in praznega zepa, poznata eno samo mejo: izra-

bljanje sosedove dobrote. Samo ko blagemu Ruoppolu stopi bogati in ošabni Sandrino Pezzafredda na prste, se revez odloči, da bo v svojo korist uporabil moč zakona... in kljub letom zapora, ki ga čakajo, vsaj moralno zmagal.

Konec igre je torej bolj podoben tra-

gediji kot veseli komediji. Dramatično, veliko prej kot komicno je tudi dogajanje: situacijske komike, ki je značilna za lahkotna gledališka dela, v sobotni predstavi nismo videli. Vrtoglavih zapletov, ki zdramijo občinstvo, tudi skoraj ni bilo. Avtorja torej nista računala na cenene učinke ali uspešnost oguljenih obrazcev. Smeh publike so izžvali predvsem premišljeno dograjeni dialogi, izigravanje usode, posmeh bedi in lakoti, ki ga premorejo junaki, njihovi enkratni, pristni značaji. Edina figura, ki je po tradiciji vezana na smesne vloge (od norčeka do posebneža), je lik nekoliko omejenega posinovljenca Enricuccia, cigar umsko zaostalost milijo brezmejnja srčna dobrot, premocrtna etika in s porednostjo prikrita zvitost.

K uspehu postavitve prispevajo seveda levji deleži interpretacije igralcev. Izstopa, kot rečeno, mojstrski nastop Alda De Martina v težki vlogi Enricuccia, ki v bistvu požene dramski zaplet in omogoči njegov razplet. Rahlo zavlečeni zadnji prizori drugega dejanja so nekoliko upočasnili ritem postavitve, tako da se je ob koncu vsa komika razblinila in prepustila oder ganljivemu, čeprav morda predvidljivemu zaključku. (MG)

V Kulturnem domu v Gorici dela 15 posoških umetnikov

Konec oktobra so v galeriji Kulturnega doma v Gorici odprli zanimivo skupinsko razstavo z naslovom »15 posoških umetnikov«, ki sodelujejo v likovno-kulturnem krožku Endas iz Trzica. Svoja dela so tokrat razstavili naslednji ustvarjalci: Grazia Aiello, Augusto Bortoli, Laura Boletig, Claudio Corradi, Renzo Furlani, Oreste Grandesso, Livio Perin, Mariagrazia Pesolja, Renzo Pillon, Armando Pizzignach, Dario Sanson, Gianni Segatto, Cesare Spanghero, Adriano Velussi in Giorgio Vinzan.

Na slovesnosti ob odprtju razstave sta govorila likovna kritika Josko Vetrhi iz Gorice in Fabio Fabretto iz Trzica. Ob tej priložnosti povzemamo ekspozice goriskega kritika J. Vetrhi, ki je občinstvu takole predstavil pobudo: »Kulturni dom je z zadovoljstvom sprejel ponudbo Odseka za upodabljanje umetnosti Endas iz Trzica in bo tudi letos gostil pregledno razstavo slikarskih del dokajšnje umetniške ravni. Ta razstava je že trdno usidrana v plodno sodelovanje med tema kulturnima ustanovama goriske pokrajine.

Ceprav gre za izpostavo omejenega stevila del (tri za vsakega avtorja), predstavlja razstava priložnost, da se širši krog ljubiteljev te umetniške zvrsti sooci z ravnijsko umetnostjo neka-

terih avtorjev iz nase dežele.

Pri izbiri del smo upoštevali razne vidike: v sicer skrceni, toda stvarni obliki smo želeli predstaviti izrazne in vsebinske težnje, ki dajejo svojevrsten pečat ustvarjalne značilnosti vsakemu izmed petnajstih prisotnih umetnikov. Na bolj ali manj izrazit način se leti po vrsti sklicujejo na tradicijo upodabljanja, ki je dodobra zasidrana v krajevni umetniški stvarnosti.

Vsi ti slikarji ustvarjajo v deželi, ki nudi obsirne možnosti izbire: lahko crpajo med izsledki, ki so se izoblikovali v krajevnih umetniških tokovih, lahko pa se naslanjajo tudi na ustvarjalne oblike sosednjih dežel, s katerimi jih vežejo skupni kulturni, socialni in gospodarski interesi.

Univerzalnost slikarskega jezika, ki ga lahko primerjamo samo z glasbenim, dopušča svobodo in raznolikost v izražanju, pa čeprav ga včasih vežejo sorodne spodbude in navdihi ter podobni načini oblikovanja in raziskav. Ta raznolikost dovoljuje slehernemu slikarju, da izpostavi njemu lasten pogled na okolje ter da na svojevrsten in učinkovit način izrazi svoj nemir, ki se pojavlja v času, ki ga živimo.

Razstava bo odprta do 10. t.m. ob delavnikih od 9. do 13. ure in v večernih urah med prireditvami. (ik)

MUZEJI / FLORENTINSKI MUZEALCI SE HUDUJEJO NAD RIMOM

Birokracija »skriva« zgodovinske zaklade

Uffizi čakajo na denar za prenavo muzejskih prostorov, da bi razstavili umetnine iz depoja

Kdor si zeli ta čas v Firence na ogled tamkajšnje svetovno slovite galerije Uffizi, se bo moral ze navsezgodaj postaviti v vrsto in potrpežljivo čakati, da ga spustijo vanjo. Uffizi sodijo v sam vrh svetovnih muzejev, leta 1994 ga je obiskalo 1,3 milijona oseb. V zadnjih nekaj letih se je stevilo obiskovalcev zelo povečalo in ob katerikoli uri so pred vhodom dolge vrste ljudi, v veliki meri tujcev.

V Firence prihajajo turisti iz vsega sveta. Lani so imeli v Toskani več kot 11 milijonov tujih turistov in skoraj 18 milijonov italijanskih, po večini iz drugih italijanskih dežel. Več kot polovico tujcev so zanimala zgodovinska mesta, medtem ko je med domačini v to kategorijo sodilo 30 odstotkov obiskovalcev. Veliko italijanskih turistov, dobra polovica, gre namreč letovat na tirensko

obalo. Sicer pa so med tistimi, ki obiskujejo zgodovinska mesta, Italijani na prvem mestu s skoraj 5 milijoni nočitev. Firenze, Siena, Pistoia, Lucca, Pisa, Volterra, Arezzo, da omenim samo nekatera večja mesta, so cilj zanimivih izletov. Med tujci seveda prednjacijo Nemci, ki predstavljajo kar tretjino vseh tujcev. Na drugem mestu so Američani, v edno več pa je tudi japonskih turistov. V prvi polovici letošnjega leta se je stevilo nočitev povečalo za 10 odstotkov.

Palace in cerkve so vsaka zase zanimiv spomenik, ki si ga velja vsaj enkrat v življenju ogledati. V vsakem mestu imajo tudi svoj muzej, natrpan z umetninami, kar kaže na srednjevesko bogastvo toskanskih trgovcev, ki so v svoje kraje privabljali znamenite slikarje, ki parje in druge umetnike. V poštev prihajajo tudi

manjši kraji, saj ima vsak svojo bogato zgodovino, pa čeprav je živel v senci večjega sosesa.

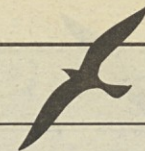
Pred muzeji so dolge vrste, pa ne samo pred galerijo Uffizi v Firencah, kjer se marsikaj zataka. Po znanem bombnem atentatu 27. maja 1993 je takratna Ciampijeva vlada namenila izreden prispevek 30 milijard lir ne samo za popravila, temveč tudi za preureditev znamenite galerije. Kot v skoraj vseh italijanskih muzejih, imajo tudi tukaj večino umetnin v depoju. Ni namreč dovolj razstavne-ga prostora, da bi jih pokazali obiskovalcem.

Italijanska birokracija pa je vsemogočna in zavira posodobitev muzeja. Dvajset od omenjenih trideset milijard lir so porabili za popravilo tistega, kar je bilo poskodovano maja 1993, med drugim tudi 250 likovnih stvari-tev. Nadaljnjih deset mi-

lijard nameravajo porabiti za prenavo muzejskih poslopij. Zataknilo se je pri zigi raznih državnih funkcionarjev. Razstavni prostor nameravajo povečati od sedanjih 9 tisoč na 25 tisoč kvadratnih metrov. Na tak način bi bilo veliko več umetnin na ogled, seveda bi v muzeji istočasno lahko spustili veliko več ljudi.

Upravitelji muzeja se zaradi takšne birokratske počasnosti, ki jo v glavnem povzroča Rim, zelo hudujejo. S prstom kažejo drugam, v Pariz, v London, v Madrid, kjer se takšne stvari rešujejo zelo hitro in kjer rezultate že vidimo. Muzealci v Firencah se upravičeno jezijo tudi zaradi tega, ker milijoni turistov, ki v vseh letnih casih obiscejo Toskano, konec koncev prihajajo zato, da bi si ogledali muzeje, ki jih je v tej italijanski deželi zelo veliko.

Marko Waltritsch

LIKOVNA UMETNOST / DONACIJA NARODNI GALERIJI

Tihožitje iz 17. stoletja

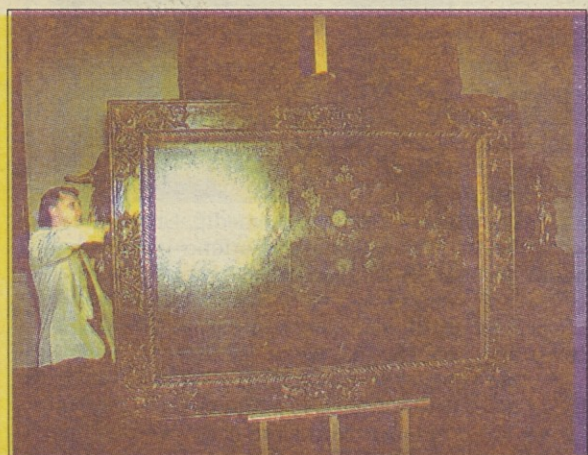
LJUBLJANA - V nedeljo so v Narodni galeriji v Ljubljani slovesno predstavili novo pridobitev stalne zbirke mednarodne umetnosti, tihožitje Trije sopki, izdelek spanske sole iz prve polovice 17. stoletja.

Sliko je muzeju daroval Amway oziroma njegova slovenska podružnica Amway Slovenija. To je prva donacija, ki jo je Narodna galerija v zadnjih 50 letih dobila od tujega podjetja. Glede na trenutni slovenski položaj na področju davčne zakonodaje, ki ne spodbuja niti sponzoriranja kulturnih projektov niti donacij, in pomanjkanje

ustreznih fondacij, ki bi omogočale širitev fondov slovenskih muzejev, je ta dar gotovo dobrodošel. Slika neznanega avtorja, katere atribucijo sta prispevala dr. Ksenija Rozman in slovit Federico Zeri, izhaja iz zasebne lasti. Naslikana je na platnu v oljni tehniki, njene dimenzije pa znašajo 113 x 164 cm. Podatki o provenienci slike so skro-

mni; pred 2. svetovno vojno je bila kupljena v zagrebški starinarnici. Gre za zgodnje spansko tihožitje (med drugim, spomladi so pomembno razstavo spanskih tihožitij pripravili v londonski Narodni galeriji), ki je nastalo pod italijanskimi vplivi. Sliko so od zasebnika kupili letos, podatkov o njeni vrednosti pa donatorji niso sporočili.

Ob dogodku, pomembnem za umestitev slovenske likovne umetnosti v širši mednarodni kontekst, se krajše opozorilo o dobrodosli potezi nase druge likovne nacionalke, Moderne galerije. V tej ustanovi so pred kratkim, brez posebne promocije, pripravili presenečenje; ob novi postavitvi del naših sodobnih umetnikov so se odpovedali uveljavljenemu nacionalnemu konceptu. Dela slovenskih likovnikov so skupaj z izborom del iz nastajajoče stalne zbirke avtorjev iz mednarodnega prostora (Kapoor, Iglesias, Balca) združili v postavitev, ki vzpostavlja mednarodni koncept. **Vojko Urbancić**

ETNOLOGIJA / KNJIŽNICA GLASNIKA SED 23

Med ethnosom in anthroposom

LJUBLJANA - Ob mednarodnem kongresu etnologov, ki je potekal v Cankarjevem domu od 24. do 27. oktobra, je Slovensko etnološko društvo izdalo zbornik Razvoj slovenske etnologije od Streklja in Murka do sodobnih etnoloskih prizadevanj. Zbornik z 39 referati je tako kot kongres zasnovan tridelno, in sicer se prvi sklop referatov nanasa na etnologijo na prelomu 19. v 20. stoletje, drugi na razvoj slovenske etnologije in sorodnih ved in tretji na sodobne raziskovalne programe. Zbrani prispevki odsevajo različne pristope in poglede na stroko, ki je že nekaj let razpeta med zagovornike kulturne antropologije in nacionalne etnologije.

Prvi vtis, ki ga bralec razbere iz naslovov referatov je, da se vedno prevladuje klasična narodopisna problematika, ki obsega preučevanje ljudske duhovne kulture, folkloristiko, etnomuzikologijo, muzeologijo, konservatorstvo... Zlasti prispevki mlajše generacije pa prinašajo razmišljanja teoretske narave, ki skušajo reflektirati današnje razcepljeno stanje stroke, institucionalizirano na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo, katerega nosilci zaradi konflikta metodološke narave ne najdejo skupnega jezika. Če poenostavimo to shizmo, so na eni strani zagovorniki kulturne antropologije, ki poudarjajo pomen holističnega in primerjalnega preučevanja človeka in njegove individualnosti, na drugi pa zagovorniki razvoja etnologije kot nacionalne vede in pomena spoznavanja slovenskega naroda.

Sto let po Murku, ki je svaril pred cepitvijo moči v stroki, etnologi trosijo energijo zaradi nedopustnega sobivanja različnih raziskovalnih programov. Etnološki predmet preučevanja, ki se je prvotno nanašal predvsem na ljudsko kulturo, se je z nastankom moderne, urbane družbe razširil na način življenja vseh slojev. Zakaj je inertnost stroke toliko večja pri spreminjanju interpretativnih modelov, ki se lahko med seboj tudi oplajajo? **Andreja Paljevč**

Rastko Močnik: Extravagantia II/ Koliko fašizma?

Studia humanitatis. Minora, Ljubljana 1995, mehka vezava, 16,5 x 11,5 cm, 137 strani.

Ideje, geste, dejanja, ki jih lahko označimo kot fašistoidne, ali pa vsaj kot njihove ponaredke, v našem času in prostoru niso nikakšen tujek. Prav njihova pojavnost vzbuja vprašanja tudi pri humanistih. Dr. Rastko Močnik se je pred letom dni v Republiki spraveval: »Koliko fašizma?« Tokrat si je isto vprašanje zastavil v drobni knjizici. Napisal jo je z zavestjo, »da je je življenje lahko se kaj več kot sovražstvo, tesnoba in vojna.« Resda danes ni protifašistične fronte, »so pa posameznice in posamezniki, ki se s fašizmom ne mislijo sprijazniti... in ki zmorejajo od države zahtevati, da ravna drugače kakor tiste države, tišči oblastniki izpred pol stoletja.« Avtor je gotovo eden od teh. Kajti knjizico je napisal tudi zato, »da bi tem zahtevam uspelo, da bi jih znali izreci, da bi naredili konec mori stoletja.« in da bi »...svet, ki ga zapuscamo, ne bil slabši kakor takrat, ko smo se rodili.« (K. G.)

Jože Vogrinc: Televizijski gledalec

Koncept televizijskega komunikacijskega razmerja kot izhodišče za teorijo televizije, Studia humanitatis, Apes, izdala SKUC in Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, Ljubljana 1995, mehka vezava, 19,5 x 13,5 cm; 177 strani.

Knjiga temelji na disertaciji, ki jo je avtor zagovarjal na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete. Televizija se mu je zazdela teoretsko zanimiva, ko je po daljšem času spet postal njen kolikor toliko reden gledalec, in ga je presenetila njena sposobnost, da drži gledalca pred sprejemnikom, četudi mu kaže nekaj, česar si ta ne bi zelel gledati. Rezultat tega je vrsta esejev v Stopu, pozneje tudi magisterij in doktorat. Vogrinca zlasti zanima razmerje med televizijo in gledalcem, ki ga je postavil za izhodišče svoje raziskave. Pri tem je odkril sorodnosti s tistimi deli britanske teorije televizije, ki sodijo v »cultural studies«. Skratka, knjiga bo zanimiva za vse, ki jih televizija zanima, se kako drugače kot kulisa, kjer si lahko vsak dan ob določeni uri ogledajo nadaljevanje serije ali pa osrednji TV Dnevnik. (K.G.)

EVROAGENDA

Amsterdam: Franz von Stuck: Mit in patos (likovna, Van Gogh Museum, do 21. januarja leta 1996). **Benetke:** Henry Moore (likovna, Fondazione Cini, do 26. novembra). **Berlin:** Cy Twombly, retrospektiva (likovna, Neue Nationalgalerie, do 19. decembra). **Budimpešta:** P. A. R. A. S. I. T. E., slovenski likovniki (likovna, Mücsarnok, do 19. novembra). **Dunaj:** Wien Modern, festival glasbe 20. stoletja (glasba, Konzerthaus, Kunstverein, Odeon, do 22. novembra; Evropa po potopu. Umetnost 1945-1965 (likovna, Kunstlerhaus, do 10. decembra). **Firenze:** Toulouse-Lautrec, (likovna, Palazzo Vecchio in Palazzo Medici-Ricardi, do 18. februarja leta 1996). **Frankfurt:** Hrepenenje po sreči, Klimt, Kokoschka, Schiele (likovna, Schirn Kunsthalle, do 3. decembra). **London:** Restavirani kartoni Agostina Carracci (likovna, National Gallery, do 14. januarja leta 1996); Turnerjeva nagrada, razstava starih nominirancev ter Dinastije, slikarstvo v času Tudorjev in Jakoba I. (likovna, Tate Gallery, do 3. decembra oziroma 7. januarja leta 1996); Art and Power; Evropa pod diktatorji, 1930-1945 (likovna, Hayward Gallery, do 21. januarja leta 1996). **Madrid:** Saloma, moderni mit, razstava sodobnih likovnikov (likovna, MNCARS, do januarja leta 1996); Katalonske risbe iz 30. let (likovna, Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, do 17. decembra).

DUNAJ

Avstrijci v Efezu

100 Jahre Österreichische Forschungen in Ephesos; 1895-1995. Ephesos-Museum, Neue Burg Wien. Od 13. novembra do 4. marca leta 1996, odprto od srede do ponedeljka med 10. in 18. uro, informacije na telefonu (Kunsthistorisches Museum) 0043/222/52177.

Pred stoletjem so se z arheološkimi izkopavanji Otta Benndorfa začela avstrijska raziskovanja na področju odkrivanja pomembnega maloazijskega centra antčne kulture, grškega Efeza (ostanki oziroma ruševine nekoč cvetočega mesta se zdaj nahajajo na zahodni obali Turčije). Dunajski Umetnostnozgodovinski muzej je v sodelovanju z Avstrijskim arheološkim inštitutom ob obletnici pripravil razstavo, ki jo bodo prihodnji ponedeljek odprli v dunajskem Ephesos-Museumu. Razstava bo dokumentirala zgodovino dosedanjih odprav avstrijskih arheologov, povezanih s to maloazijsko lokacijo. Razstava bo poleg najdb predstavila arhivsko gradivo, stare nacrtje in arheoloske risbe, fotografsko gradivo in drugo dokumentacijo; zaključila pa se bo s predstavitevjo sodobnih dejavnosti in nacrtov prihodnjih raziskovanj avstrijskih arheologov. Osrednji eksponat razstave ne bo original, pač pa kopija: gre za odlitek kipa boginje Artemis (na sliki: original iz muzeja v Selcuku, 2. st. p. n. s.).

KÖLN

Umetnostni sejem v Kölnu

Art Cologne 1995. Internationaler Kunstmarkt, Köln Messe, Messeplatz 1, Köln (Art Cologne, Postfach 21 07 60, D - 50532 Köln). Od 11. do 19. novembra. Odprto od ponedeljka do petka med 12. in 20. uro, sobota in nedelja med 11. in 20. uro. Informacije na telefonu 0049/221/257 49 39.

Na umetnostnem področju se izteka tudi sezona letosnjih najpomembnejših sejmov. Za bolonjsko Arte Fiera, madridskim Arcom in baselskim Artom se bo v soboto začel najpomembnejši tovrstni nemški sejem v Kölnu, ki je najboljšeješi med vsemi. Letosnja sejemska novost (sejem je sicer tradicionalno posvečen moderni in sodobni umetnosti) bosta dva dodatna sejemska dneva. Ponudbo galerij (letos bo sodelovalo kar okoli 350 galerij iz 23 držav, od tega jih 130 ne bo nemških) bo mogoče spremljati na 42 tisoč kvadratnih metrih. Del razstave bodo posvetili tudi avantgardnim galerijam, ki so na lanskem sejmu - zlasti med mladimi obiskovalci - vzbudile velik odziv. Organizator Art Cologne je Bundesverband Deutscher Galerien (Zveza nemških galerij), v njegovem okviru pa bodo podelili tudi nagrado, vredno 20 tisoč nemških mark. Ta je namenjena najboljšemu galeristu (nagrajenca izbirajo galeristi). Letos jo bo prejel berlinski galerist Rudolf Springer, ki svojo galerijo vodi že 48 let. Lani si je Art Cologne, ki je tudi najstarejši umetnostni sejem moderne in sodobne umetnosti, ogledalo rekordnih 70 tisoč obiskovalcev.

LONDON

Westminster palača

Westminster Kings and the Medieval Palace of Westminster. The British Museum (Room 28), Great Russell Street, London WC1B 3DG. Od 1. novembra do 14. januarja leta 1996. Odprto vsak dan med 10. in 17. uro, informacije na telefonu 0044/171/323 8525.

V Britanskem muzeju so prejšnjo sredo odprli razstavo o srednjeveški zgodovini Westminsterke palače. Od srednjeveškega objekta, ki ga je uničil požar 16. oktobra leta 1834, se je ohranila le velika dvorana in obsejna dokumentacija (objekt je sicer dobro dokumentiran; pred požarom ga je premerilo in izrisalo veliko arhitektov, umetnikov in antikvarjev). Po požaru so jo prenovili in vključili v novo palačo, ki so jo do leta 1860 zgradili po nacrtih Charlesa Barrya. Srednjeveško palačo so zgradili v času Williama Rufusa pred koncem 11. stoletja, tri stoletja po njenem nastanku pa so jo pod Rihardom II. gotizirali. Razstava, ki jo je muzej pripravil s Komitejem za umetnostna dela in parlamentom, obsega redka dela, ki so preživela požar. Iz najzgodnejšega obdobja so se ohranili trije romanski kapiteli, tabelno delo iz časa okoli leta 1260 in nekaj del iz sredine 14. stoletja. Razstavljenih je tudi šest dragocenih monumentalnih kraljevskih portretnih soh iz 80. let 14. stoletja, ki so jih izdelali za Riharda II. (na sliki ena od njih).

Milano: Andy Warhol (likovna, Fondazione Marzotta, do 11. februarja leta 1996). **München:** Zbirka Barnes (likovna, Haus der Kunst, do 22. novembra). **New York:** Renesansa v Franciji, Goya v Metropolitanu ter Rembrandt/ne Rembrandt (likovna, Metropolitan Museum of Art, do 12. novembra, 31. decembra oziroma 7. januarja leta 1996). **Oxford:** Louise Bourgeois: Kipi, grafike (likovna, Museum of Modern Art, do 31. decembra). **Pariz:** Charles-Louis Clérisseau, risbe iz Ermitaza, Dragulji starega zhoda ter Srednjeveški email iz Limogesa (likovna, arheologija, Louvre, prvi dve razstavi do 18. decembra, email do 22. januarja leta 1996); Cézanne (likovna, Grand Palais, do 1. januarja leta 1996); Mosko-zensko, seksualnost v umetnosti (likovna, Centre Pompidou, do 12. februarja leta 1996). **Reka:** Duje Jurič: Slike - instalacije (likovna, Moderna galerija, do 15. novembra). **Rim:** Zgodnji Mondrian (likovna, Galleria Nazionale d'Arte Moderna e contemporanea, do 21. januarja leta 1996). **Salzburg:** Drago J. Prelog ter Jean Egger (likovna, Rupertinum, do 3. oziroma 10. decembra). **Sankt Petersburg:** Dva krat resene, umetnine, ki jih je Rdeča armada zaplenila v Nemčiji (likovna, Ermitaz, do marca leta 1996). **Zagreb:** Hermann Glöckner, dela 1909-1985 (likovna, Galerija suvremene umjetnosti, do 10. decembra). **Pripravil Vojko Urbancić**

ART COLOGNE
Internationaler Kunstmarkt

FILIPINI / Z VETROM, KI JE PIHAL DO 270 KILOMETROV NA URO

Tajfun Angela je terjal na otočju že 500 življenj

Gmotna škoda je ogromna, saj znaša že 77 milijonov dolarjev

Kokosovi nasadi so nepopravljivo poškodovani

MANILA - Tajfun Angela, ki je s svojimi viharimi vetrovi konec prejšnjega tedna opustošil Filippine in povzročil smrt približno 500 oseb, je med drugim razdejal kokosove nasade v pokrajini Bicol, na vzhodu glavnega filipinskega otoka Luzona, tako da bi po prvih trgovskih ocenah letosnja proizvodnja lahko upadla za celih 30 odstotkov.

»Nasadi v Bicolu so letos obetali izjemen pridelek,« je izjavil predsednik združenja filipinskih proizvajalcev kokosovega olja Jeremias Benico, ki je med drugim dodal: »V Bicolu pridelajo okrog 25-30 odstotkov celotne državne proizvodnje, vendar je tajfun letosnji pridelek nepopravljivo prizadel.« Angela, ki je privihrala z vso silo s Tihega oceana, je namreč podrla na tisoče dreves kokosovca. Izgube so se zlasti hude, ker so z bicolsko proizvodnjo skusali zapolniti vrzeli, ki jih je povzročila suša v Mindanau. Po prvih podatkih je tajfun tako opustošil nasade, da so drevesa ostala brez listja in plodov. Te vesti je potrdil tudi guverner pokrajine Sorsogon, ki je v radijskem intervjuju sporočil, da je tajfun podrl vsa kokosova drevesa.

Filipini so bili doslej največji proizvajalci in izvozniki kokosa in kokosovih izdelkov. Pricakovali so, da bo letosnja proizvodnja rekordna (skoraj 2,5 milijona ton), zato je škoda toliko večja. Cene kokosovega olja so se tako v Evropi kot v ZDA občutno dvignile, pričakujejo pa, da bodo narasle cene jedilnega olja tudi v Manili. Tajfun je namreč porušil dvanajst mostov in uničil večino cest, ki vodijo v glavno mesto, kjer se nahajajo predelovalnice. V najboljšem primeru bo dobava surovega kokosovega olja mogoča le z veliko zamudo.

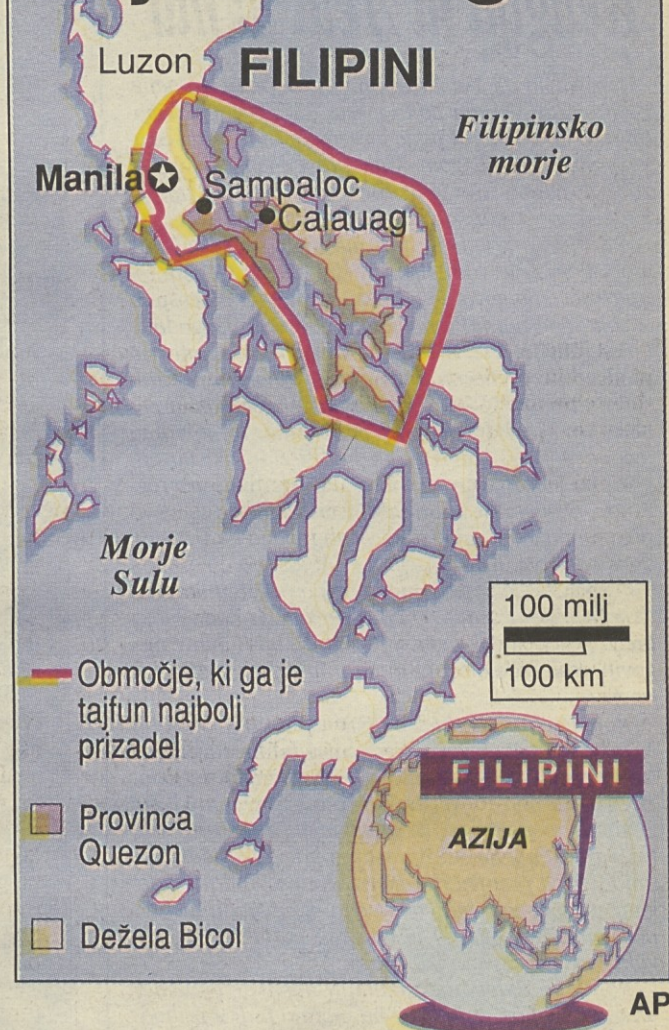
MANILA - Po zadnjih uradnih ocenah je Angela, za Filippine najsilovitejši tajfun desetletja, povzročil smrt 500 oseb, reševalci pa menijo, da bo to število v prihodnje še naraslo, saj je pod ruševinami obležalo veliko oseb. Tajfun je z vetrovi, ki so dosegli jakost 270 kilometrov na uro, še zlasti razdejal pokrajino Bicol na južnem koncu največjega filipinskega otoka Luzon, nato pa oplazil še glavno mesto Manilo. Porušil je skoraj 50.000 hiš in koč iz listov kokosove palme. Gmotna škoda, ki jo je povzročil lastnini in pridelkom je že preseгла 77 milijonov dolarjev, v prihodnje pa bi lahko še narasla.

Pred Angelo je Filippine prejšnji teden hudo prizadel tropska nevihta Zack, tako da so poznavalci morali spremeniti ocene o filipinski gospodarski rasti za leto 1995. Filipinska vlada je predvidevala, da bo državna proizvodnja narasla za šest odstotkov, sedaj pa se je ocena že znižala za en odstotek. Posledice tajfuna bodo negativno vplivale tudi na inflacijo, so-

glasajo strokovnjaki. Mnogi menijo celo, da bi se država v primeru se enega podobnega tajfuna lahko znašla v hudih gospodarskih težavah. Inflacija je že narasla na letos najvišjo stopnjo 11,8 odstotka, medtem ko je bila prejšnji mesec nekaj več kot 8-odstotna. Posledice tajfuna je med drugim občutila tudi industrijska proizvodnja na Luzonu. Otok je doslej veljal za industrijsko in gospodarsko srce države.

Pri ministrstvu za notranje zadeve so posledice tajfuna zaradi razdejanja, ki ga je pustil za seboj, preden je odvihral na južnokitajsko morje, primerjali posledicam nagle vojne. Reševalne ekipe se še vedno skušajo prebiti do poplavljenih področij, ki so ostala odrezana od sveta, potem ko so poplave in viharji vetrovi dobesedno izbrisali cestne povezave. Prebivalcem številnih predelov grozi lakota, če jih ne bodo čimprej oskrbeli s hrano in pitno vodo, medtem ko so se drugod razmere že toliko umirile, da so se ljudje začeli vracati na delo in popravljati poškodovane domove.

Tajfun Angela

Kar 18 tisoč mrtvih zaradi zdravnikov

SYDNEY - Gniloba v zdravstvu ni značilna samo za sredozemske države, kjer smo predvsem v Italiji pričali neverjetnim pomanjkljivostim, s podobnimi težavami se ubadajo tudi v Avstraliji. Iz preiskave, ki jo je naredila skupina vladinih izvedencev, izhaja, da v Avstraliji vsako leto umre zaradi napak v zdravstvu kar 18 tisoč bolnikov, 50 tisoč jih ima trajne posledice zaradi napak in zamud pri zdravljenju, 280 tisoč bolnikov pa je zaradi podobnih vzrokov ozdravelo s precejšnjo zamudo. Kar 85% zdravstvenih »nesreč« se je pripetilo v bolnišnicah.

FRANCIJA / PSIHIATRIČNI FILOZOF

Samomor Gillesa Deleuza

PARIZ - Intelektualna Francija se se ni opomogla od petkovega samomora enega svojih največjih filozofov Gillesa Deleuza, ki je bil po besedah Michela Foucaulta »edini filozofski duh Francije«. Skupaj s psihoanalistom Felixom Guattarjem je leta 1972 napisal eno redkih filozofskih uspešnic »Anti Oidip«.

Gilles Deleuze se je rodil 18. januarja 1925 v Parizu, leta 1955 je bil asistent na Sorboni, od leta 1969 do leta 1972 pa redni docent. Deleuze je bil znan po izredni komunikativnosti. Kljub svojim desničarskim družinskim izvorom je bil od vedno levičar, ki pa ni hotel, da bi ga kaka stranka utesnjevala. Njegov »Anti Oidip« je imel učinke prave bombe med intelektualci in javnim mnenjem. Knjiga je iz filozofskega zornega kota odločen napad na vse dogmatizme v psihoanalizi. Z Guattarjem, ki je bil njegov najzvestejši prijatelj, je napisal tudi »Kapitalizem in shizofrenija«, »Slika-čas« in »Slika-gibanje«, ki so odraz Deleuzeove »permanente revolucije v ideologiji«.

Za Deleuza je urešnjevanje filozofskih misli zahtevalo isti pristop in napor, kot pri umetniku, ki dela s kredom ali lesom. Vsaka njegova knjiga je bila prava kreacija. Leta 1993 je v knjigi »Kritika in klinika« glede Melvillea, Becketta, Lewisa Carrolla in Kafke zapisal: »Veliki pisatelj je kot tujec v jeziku, ki ga rabi, kljub temu da je to materin jezik.«

Gilles Deleuze pa bo nedvomno ostal v trajnem spominu zaradi svojih filozofskih raz-

misljan o psihiatrični patologiji. »Anti Oidip« je tako oblikoval celo generacijo studentov psihologije. V njej je bil odločen napad na ideje in terapije velikih psihoanalistov kot so bil Freud in drugi. Njegovi koncepti

so imeli precejšen vpliv tudi na italijansko filozofijo, se več pa na psihiatrijo. Prav v Gorici in kaneje v Trstu so v praksi uresnili tiste ideje, o katerih je Deleuze skupaj z neolajskim Guattarjem teoretiziral.

NOVICE

Kače in škorpioni ubijejo vsako leto 100 tisoč ljudi

ZENEVA - Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije vsako leto umre zaradi pikov kač, škorpionov in drugih strupenih žuželk kar 100 tisoč ljudi. Večina jih umre v državah v razvoju, saj v ZDA in Avstraliji, kjer je prav tako ogromno primerov pikov, večino zastrupljenih rešijo.

Z nožem v hišo premiera Chretien

OTTAWA - Prisebni zene kanadskega premierja Chretien Jean se morajo varnostniki zahvaliti, da je vdor nekega neprisebneza oboroženega z nožem končal brez hujših posledic. Jean mu je namreč pred nosom zaklenila vrata, ko jih je odprla, ker je slisala ropot razbitih sip.

V Armeniji po sedmih letih spet obratuje edina nuklearka

MOSKVA - Po sedmih letih so v armensko električno omrežje ponovno poslali energijo edine armenske jedrske elektrarne, ki so jo ustavili po katastrofalnem potresu leta 1988. Elektrarna grafitnega tipa bo omejila električne redukcije v Armeniji, kjer imajo ljudje energijo le po eno uro na dan.

Prvo iransko JE bodo dokončali čez tri leta

TEHERAN - Kot je včeraj sporočil podpredsednik Irana in odgovorni za jedrsko energijo Reza Amrolahi, bodo gradnjo prve iranske jedrske elektrarne v Busehru ob Perzijskem zalivu dokončali čez dve leti. Amrolahi je povedal, da so iranski in ruski tehniki v Busehru dokončali predhodne studije, tako da se bo lahko vsak čas začela gradnja. V Rusijo pa bodo odpotovali iranski tehniki, ki jih bodo usposobili za delo v nuklearki.

Z narodno gardo hoteli izterjati davke Indijancem

NEW YORK - Kot na Divjem zahodu je ameriška davkarija pred meseci načrtovala, da bi s pomočjo vojske izterjali davke Indijancem, ki jih nočejo plačati. Pri tem bi narodna garda s helikopterji in oklopnimi enotami pomagala policistom, da bi »prepricali« Indijance, naj plačajo davek od prodaje bencina in cigaret v rezervatih St. Regis, Catteraugus in Onondaga. K sreči so načrt opustili.

Rekonstrukcija giganotozavra na osnovi odkritih ostankov okostja.

Giganotosaurus carolinii

Gigan-: ogromen (latinsko) označuje velikost živali

-notos-: južno (grško) pomeni, da žival izvira z južne poloble

-saurus: plazilev (grško)

carolinii: po Rubenu D. Caroliniju, ki je prvi odkril giganotozavra

Kraj:

Odkrili so ga v provinci Neuquen v zahodni Argentini ob reki Limay

Opis:

• Dolžina približno 12 metrov

• Teža 6 do 8 ton

• Živel je pred 100 milijoni let, približno 30 milijonov let pred tiranozavrom, kateremu je podoben

iri: revija Nature, muzej Carmen Funes, Argentina

AP/Wm. J. Castello

KOMENTAR

Religija ni zrela za mir

Jeruzalem ali Yeršalayim v hebrejščini označuje mesto miru. Vendar bo to mesto miru sele po prihodu mesije, do takrat pa je Jeruzalem tudi Yirah Ska-lem - strah pred bogom. Tako pravijo židovski verski zakoni. Zaradi njih je moral v soboto zvečer umreti izraelski predsednik vlade Jicak Rabin.

Jeruzalem je odslej tudi mesto, kjer leži njegov grob. Pogreb je voditeljem različnih držav ponudil priložnost, da govorijo o miru, mirovnem procesu in sožitju med narodi z različnimi kulturami, zgodovino in religijo. Vsi, tako kralj Husein kot egiptovski predsednik Mubarak in ameriški predsednik Clinton, so izrekli globoko spoštovanje izraelskemu politiku, ki je gradil mir, ker je spoznal, da je edina možna pot, po kateri mora hoditi židovski narod, pot razumevanja in strpnosti do nekdanjih sovražnikov. Deloval je politično in miroljubno, njegova politika pa je morala izključevati religijo do te mere, da je bila izvedljiva.

Jigal Amir je človek, ki je religijo postavil na prvo in edino mesto. Zanj je bila sveta zemlja Zahodnega brega previsoka cena za mir. Zato je bil Rabin v njegovih očeh izdajalec, ki mora umreti, ker krši božje postave.

Politični analitiki s celega sveta so se včeraj sprasevali, ali in v kolikšni meri lahko Rabinova smrt prizadene mirovni proces na Bliznjem vzhodu. Znotraj Izraela na potek procesa lahko vpliva več dejavnikov: osebnost in delovanje Simona Peresa, tako različna Rabinovi osebnosti, poveljevanje umorjenega premiera in njegovih mirovnih prizadevanj, glasovi za laburistično stranko in proti njej ter politična strategija, ki jo bo pred parlamentarnimi volitvami ubrala stranka Likud.

Politično delovanje različnih nosilcev oblasti v državi Izrael pa se je in se bo moralo tudi v prihodnosti navezovati in soočati z religioznimi vprašanji. Religija je na tem koncu sveta vsebina politike. Vsi, ki bodo načrtovali prihodnost židovske države in vodili izbrano ljudstvo v mir, so z umorom Rabina dobili novo jasno opozorilo.

Jana Urh

Umorjenega izraelskega premiera Jicaka Rabina so na zadnji poti spremljale delegacije iz 80 držav sveta in tisoči žalujočih rojakov (Telefoto: AP)

ANALIZA

Strah pred bratomorno vojno

JERUZALEM - Življenjska pot Jicaka Rabina je zrcalna podoba izraelske zgodovine - od vojn do iskanja miru, od socializma do kapitalističnega razcveta. Umor, ki ga je zagrešil židovski skrajnez, je razbil dvatisoletni tabu političnega nasilja med Zidi, kar je med ljudmi zbudilo strah pred izbruhom bratomorne vojne.

Rabin je bil poosebljenje v Izraelu rojenega Zida (Sabra), bil je domača podoba v življenju slehernega Izraelca, tako da je večina prebivalcev njegovo smrt občutila kot izgubo dela lastne identitete. »Rabin je bil kvintesenca izraelskosti,« je dejal telavivski zgodovinar Elie Barnavi. »Bojeviti kmet, vojski junak, zrel diplomat, obrambni minister, ki je brutalno zatrl intifado, toda končno mirovnik.« Rabin je bil izbran za to, da povede Izrael v obdobje miru z arabskimi sosedmi. On bi to zmozel ravno zaradi svoje vojaške preteklosti. Nihče ga ni mogel obtožiti, da je bil mehek do Arabcev, saj je že leta 1948 kot mlad častnik izraelske vojske sodeloval pri izgonu Arabcev iz okolice Tel Aviva. Kot vrhovni poveljnik je povedel izraelsko vojsko v zmago leta

1967. Kot obrambni minister je leta 1988 naročil vojakom, naj polomijo kosti Palestincem in naj uporabijo vsa sredstva za zlom intifade. »Ce je bil Rabin prepričan, da je danes varno sklepati mir, potem smo mu lahko zapupali,« je dejal neki častnik. »Rabin je bil gospod varnost.«

Jicak Rabin je poskusil vsa sredstva za zagotovitev varnosti - od vojskih do diplomatskih. »Končno se spoznal, da je edino sredstvo - mir,« je dejala izraelska fotografinja Rina Nass. »Ni ga bilo sram priznati, da si je premislil.«

Ceprav je vodil Laburistično stranko, ki si je tradicionalno prizadevala za socialistično centralno-plansko gospodarstvo, je v zadnjih treh letih vodil vlado v največjem razcvetu kapitalizma. Upanje na mir je v Izrael pritegnilo naložbe, predvsem v tehnološke panoge, kar je dvignilo življenjski standard srednjega sloja in moderniziralo infrastrukturo. Odpravil je omejevalne davke na potovanje v tujino. Moski niso več potrebovali dovoljenja vojske, če so hoteli odpotovati na tuje. Največji simbol mirovnega procesa pa je bila lanska mirovna pogodba z Jordanijo,

ki je tisočem Izraelcev omogočila izpolnitev dolgoletne želje po obisku Jordanske doline in zgodovinskega kraja Petre. Rabinovo prijateljstvo z jordanskim kraljem Huseinom je simboliziralo korenite spremembe v zadnjem letu, ki so omogočile tudi sodelovanje izraelskih poslovnežev na nedavnem srečanju v Amanu.

Toda senca odpora židovskih skrajnežev je padala na Rabinovo mirovna prizadevanja in bo se bolj obremenila njegove naslednike na dolgi poti k miru. »Tabu bratomora, ki je privedel do izgube bibličnega židovskega templja, je padel,« pravi Barnavi. »Ni pomembno, da je slo za dejanja osameljenega norca. Pomembno je ozračje sovraštva, ki je pripeljalo do tega.« Optimisti upajo, da bo umor »največjega med Zidi« spametoval židovske skrajneže in streznil židovske politike, ki morajo uvideti, da je edina pot le pot miru. Pesimisti se bojijo, da se bodo bratomorni spopadi razplamteli. »To je začetek vojne med brati,« meni Miriam Grunwald. »Nekaj strasnega se bo zgodilo. O tem pišejo naše svete knjige.«

Paul Taylor / Reuter

MED NEWYORŠKIMI ŽIDI

»Umor je del božjega načrta«

Ortodoksne židovske skupnosti v ZDA ne žalujejo za Rabinom

NEW YORK - »Tukaj ne boste nasli veliko Rabinovih privrzenecv,« me je opozoril taksist. Hasidimska sekta Satmar ne verjame v Izrael, zančujejo Zide, ki ne živijo kot oni. »Poleg tega pa ne govorijo z ženskami,« je dodal. Njegova napoved se je uresničila na Divison Avenue v osrcju skrajno ortodoksnega židovskega predela Williamsburg v Brooklynu.

Vprašanja so ostala brez odgovorov in hladni pogledi so mi ukazovali, naj jih pustim pri miru. Podoben nem položaj na Kent Avenue in Lee Avenue. Skupina mladih in starih pripadnikov sekte Satmar - ki jih pod velikimi pokrivali ločis le po barvi dolgih brad - je pospešila korak, ko sem se jim skušala približati.

»Več sreče bo na Crown Heights,« me je skušal potolaziti taksist. »Lubaviči so precej bolj odprti, skoraj liberalni.« Toda tudi tam je ozračje sovražno nastrojeno. »Rabin? Brez komentarja. Ne govorimo s predstavniki sovražne propagande,« mi je zabrusil neki stu-

dent. »Nihče ne ve, kaj se dejansko zgodilo. Tudi televizija lahko laze. Vodstvo nam je naročilo, naj molčimo.« Na sedzu gibanja Cabad-Lubavic delijo uradno izjavo vodje gibanja Rabina Jehuda Krinsklija. »Umor Jicaka Rabina je tragičen, boleč in nas žalosti,« je zapisano. »Nasilje in umori so dejanja, ki jim Tora nasprotuje.«

Toda Lea Rabinovič se s tem ne strinja. »Do tega je prišlo zaradi bližnjega prihoda mesije,« je dejal. »To je 'micva', dobro dejanje.« Ob odhodu me je pred vrati pričakala skupina ljudi, ki me je napadla, češ da ne morejo trpeti tako nesra-

mneja vpada v njihov svet. Ljudje mi zatrjujejo, da ne jočejo za Rabinom. »Precej slabše sem se počutil, ko so oprostili O. J. Simpsona,« mi je zatrdil starejši Zid. »Mirovni proces bi morali ustaviti že pred časom. Toda njegova smrt bo gotovo prinesla kaj dobrega.«

»Njegov umor je le del božjega načrta,« mi skuša razložiti neki mladenič. »Naveduje prihod mesije. Ni naključje, da se je zgodilo ravno zdaj, in ne pred nekaj meseci ali čez nekaj let.« Ortodoksni Zide so sovražili Rabina, ker naj bi hotel podariti Palestincem zemljo, ki jo je bog namenil Židom. »Ljubil sem Rabina, ko je bil general, ki se je boril za zemljo,« mi je dejal neki zlatar. »V Izraelu bo prišlo do državljanske vojne med verniki in laiki. Mirovni proces bo kriv za razpad države.«

Alessandra Farkas, Corriere della Sera

»Veliki strah izraelcev ima bogokletno ime: državljanska vojna. Nesmiselno je potlačevati ta strah. Izraelu grozi ta strašna, uničujoča nevarnost, če naslednik Rabina ne bo hitro in s preroko prepriljivostjo ukrepal. Rabin je imel zelo jasno zastavljene cilje. Dobro je igral vlogo dobitnika Nobelove nagrade za mir. Bil pa je tudi previden, morda celo preveč previden... Simon Peres se mora zdaj zavedati, da po Rabinovi smrti uresničevanje miru ne bo več mogoče le s pomočjo politike. Bolje rečeno: preden bo »delal« politiko, bo moral počistiti. Židovskim naseljencem mora jasno pokazati, kaj vse je odvisno od njihovih potez, in od predsednika Weizmana bo moral zahtevati razpusti-

tev parlamenta ter razpis predčasnih volitev... Predcasnih volitev za mir.«

La Stampa, Torino

»Morilec je ugasnil življenje odličnega in pogumnega politika. Rabin je mrtev, toda želja po mirnem sožitju narodov na Bliznjem vzhodu živi naprej. Mirovni proces je nezaustavljiv. Kljub temu je treba računati z zakasnitvami, saj je Rabinova smrt v taboru tistih, ki si želijo mir, zapustila velik prazen prostor, sok zaradi tega nesmiselnega dejanja pa bo trajal še dolgo.«

Berner Zeitung, Bern

»Mir se sklene z nekdanjimi sovražniki, ne pa s prijatelji, je general Rabin dejal septembra leta 1993 na pod-

pisu mirovne pogodbe med Izraelom in Palestinci v Washingtonu. Prav zato, ker je na osnovi prepričljivih dejstev, ne pa naivnega upanja izbral pot miru, je Rabinu sledilo toliko Izraelcev. Zunanji minister Peres, na katerega je zdaj padlo breme, je v veliko bolj zahtevnem položaju. Ko je pred nekaj leti razvil vizijo miroljubnega Bliznjega vzhoda, so bili mnogi prepričani, da govori o daljnji prihodnosti. Zato so bili nemalo presenečeni, ko so bili kmalu po tem prvi koraki proti miru že storjeni.«

Der Standard, Dunaj

»Morilec je Rabinu odvzel možnost, da bi užival sadove svojega poguma. Toda njegov pogreb v Jeruzalemu

kljub temu ne smemo razumeti kot konec njegovih uspehov. Bil je človek, ki je za vedno izključil možnost, da bi obstajala židovska država, ki bi temeljila le na vojski sili. Generacije nerojenih Židov in celo potomci Palestincev mu bodo še hvalilezi.«

The Independent, London

»Izrael žaluje za enim od svojih največjih sinov, ves svet pa žaluje z njim... Mirovni proces se mora nadaljevati. Nadaljeval se bo, ko se bo v Izraelu vnovic začelo normalno življenje. Izrael je država, ki je razdeljena na dva tabora. Premostitev tega prepada bi bil najboljši način, da bi Rabinu izkazali čast.«

De Telegraaf, Amsterdam

»Rabinovčasni naslednik Simon Peres je tudi obvezan, da nadaljuje pogajalski proces s Palestinci, pravzaprav pa je on celo tisti, ki mu lahko pripišemo zasluge za odločilen preobrat k miru na Bliznjem vzhodu. Toda kljub temu Peres ni Rabin, ki je kot vodja izraelske vojske sodeloval pri odločilnih zmagah proti tistim arabskim sedam, ki so postavljale pod vprašaj izraelsko pravico do obstoja. Stari vojak Rabin je bil skoraj idealen porok za varnost Izraela.

Rabinu je bilo med vsemi vodilnimi izraelskimi politikami najtežje pripisati popustljivost. Umor tega resničnega borca za mir je zato zloben napad na ranljivo bliznjevzhodno mirovno arhitekturo,

ki pa verjetno kljub temu ne bo propadla.«

Neue Zürcher Zeitung, Zürich

»Demokratska samoza-vest izraelske družbe je preveč razvita, da bi politično motiviran atentat - poleg tega na lastnega premiera - kar tako sprejela in pozabila... Senca napada je padla na vse skrajneže v Izraelu, pa tudi na vse, ki njihovo delovanje spremljajo s tihim odobravanjem.

Nehote so dosegli prav nasprotno od zeljenega... Simon Peres lahko v dobro Izraelcev, Palestincev in celoga sveta nadaljuje tam, kjer je koncal Rabin.«

Nepszabadsag, Budimpešta

NOVICE

**Haider zaostri politično
vzdušje v Avstriji**

DUNAJ (I. L.) - Napoved Jörga Haiderja, da je po volitvah 17. decembra pripravljen prevzeti oblast, je v Avstriji močno odjeknila, politično vzdušje pa se je občutno zaostri. Pripadnik zelenih Vogenhuber je desničarskega populista označil kot neofasista in opozoril, da je Haider z grozljami o politični cistki in napovedjo, da bodo kritični kulturni ustvarjalci »sele spoznali svobodnjake«, znova pokazal pravi obraz. Zeleni so izvolili za glavno kandidata na zvezni listi predsednico Petrovičevico. Liberalni forum (LF), pri katerem kandididira koroski Slovenec Karel Smolle in ki lahko po zadnjih anketah racuna s petimi odstotki glasov, je napovedal, da je pripravljen vstopiti v vsako vlado, v kateri ne sodelujejo svobodnjaki. Kancle-rijevi socialdemokrati lahko racunajo na 32 do 34 odstotkov glasov, Schüsslova ljudska stranka naj bi zbrala približno 28 odstotkov, Haiderjevimi svobodnjakom pa napovedujejo od 22 do 26 odstotkov glasov in tretje mesto. Zelenim se s skoraj desetimi odstotki obeta najboljši rezultat deslej.

Težave pri sestavi latvijske vlade

RIGA (Reuter) - Latvijski predsednik Ulmanis se srečuje s težavami pri imenovanju novega mandatarja za sestavo vlade. Nobena od obeh koalicijskih skupin namrec nima večine v parlamentu. Poleg tega je eden od možnih mandatarjev Chevers v svojih izjavah kot morebitnega gospodarskega ministra omenjal skrajnega desničarja Siegerista, ki po Ulmanisovem mnenju ni primeren za člana vlade. Siegeristova stranka Ljudsko gibanje za Latvijo je bila na nedavnih parlamentarnih volitvah po številu glasov na tretjem mestu.

**Zagon jedrske elektrarne
v Armeniji**

EREVAN (Reuter) - Armensko jedrsko elektrarno, ki stoji blizu Erevana, so šest let po katastrofalnem potresu spet priključili na omrežje. Strokovnjaki pričakujejo, da bo z cela delovati s polno močjo še pred zimo. Elektrarno so po potresu preventivno zaprli, vendar je energetska kriza prisilila vlado k vnovičnemu zagonu reaktorja. Pomanjkanja energije najboljše ponazarja dejstvo, da prebivalci Erevana dobivajo elektriko samo po eno uro na dan.

**Transportna blokada v
Bangladešu**

DAKA (Reuter) - V bangladeskem glavnem mestu je bilo v spopadih med protestniki in policijo, ki spremljajo vsedržavno transportno blokada, ranjenih najmanj 50 ljudi. Skoraj ves transportni sistem je obstal, saj niso vozila ne sredstva javnega prevoza ne zasebna vozila. Z blokado skuša opozicija izsiliti predčasne parlamentarne volitve, ki naj bi jih izpeljala nepristranska zacasna vlada.

**Tamilci skušajo izzvati zunanje
posredovanje**

KOLOMBO (Reuter) - Srilanske vojske oblasti so včeraj obtožile tamilske upornike, da skušajo s prisilnim zadrževanjem civilnega prebivalstva na bojišču izzvati posredovanje mednarodne skupnosti. Na vzhodu Srilanke se nadaljujejo občasni napadi upornikov na vladne sile in civiliste singaleske narodnosti. Zaostrujejo se tudi razmere v begunskih taboriščih na severu države, kjer zmanjkuje hrane in zdravil.

POLJSKE PREDSEDNIŠKE VOLITVE

Prvi krog Kwaśniewskemu

VARSAVA (Reuter) - Poljska bo v naslednjih dveh tednih prizorišče političnega boja za predsedniški stolec med Lechom Walenso in Aleksandrom Kwaśniewskim. Spopadla se bosta nekdanji borec proti komunističnemu režimu in nekdanji voditelj komunistov, zato njun boj predstavlja se eno od velikih ironij pokomunistične vzhodne Evrope.

Rezultati prvega kroga volitev so pokazali, da voditelj nekdanjih komunistov Kwaśniewski vodi s 34, 9 odstotka glasov, takoj za njim pa je s 33, 3 odstotka nekdanji voditelj Solidarnosti Walensa. Nobenemu od ostalih enajstih kandidatov ni uspelo zbrati več kot deset odstotkov glasov, analitiki pa pričakujejo, da bo izid drugega kroga volitev 19. novembra, ko se bosta socialna glavna tekmeča, izredno tesen. Pravijo tudi, da je Walensa znova ozivil zgodovinsko delitev Poljakov na privržence in nasprotnike komunizma, čeprav je komunistična oblast v tej deželi padla že pred šestimi leti.

Da bi zmajilic avtoportret svojega nasprotnika Kwaśniewskega, ki se je Poljakom zeel pokazati kot reformiran, zahodno usmerjen politik, neobremenjen s preteklostjo, je

Walensa volilce že v prvem krogu predsedniških volitev nenehno opominjal in opozarjal na bojevanje proti komunističnemu režimu v osemdesetih letih. Svojo strategijo bo, kot meni večina političnih komentatorjev, nadaljeval tudi v naslednjih dveh tednih. S tem bi si lahko pridobil podporo med desno usmerjenimi Poljaki, ki so prejšnjo nedeljo oddali glasove drugemu kandidatom, ki prihajajo iz vrst Solidarnosti. »Solidarnostni tabor« pa je, kot je znano, predvce-rajšnjim zbral skupno 60 odstotkov vseh volilnih glasov. Analitiki menijo, da je pred Kwaśniewskim težka naloga, saj bo moral zagovarjati svojo politično usmeritev v politični realnosti, ki je njegovi politični viziji ravno nasprotna. Nekdanji komunistični voditelj si skuša volilne glasove namrec pridobiti s

MIROVNA POGAJANJA V OHIU

**Bosno naj bi
razdelili na
vojaške sektorje**

SARAJEVO, DAYTON (Reuter) - Predstavniki Združenih narodov so sporočili, da je včeraj v blizini njihovega oporišča v Mostarju odjeknila eksplozija, v kateri je bilo ranjenih sedem francoskih pripadnikov mirovnih enot. Tiskovni predstavnik ZN je izjavil, da gre za najhuji napad na pripadnike ZN po podpisu premirja.

Voditelji treh držav so včeraj kljub temu nadaljevali te zavna pogajanja, ki naj bi po starih letih vojne na območje nekdanje Jugoslavije prinesla mir. »Pogajanja naj bi trajala se vsaj dva tedna; v tem trenutku so se pogovori med sprtimi stranmi zasnili na izjemno zapleteni točki,« je včeraj v ameriskem vojaškem oporišču v Ohio izjavil neki zahodni diplomat, ki je dodal, da je vzdušje v letalskem oporišču Wright-Peterson izjemno »resno, napeto in skoraj depresivno«. Predstavniki sprtih strani se v izolaciji in za zaprtimi vrati se vedno pogovarjajo o določilih in dokumentih, za katere ameriška diplomacija upa, da se bodo spremenili v (trajni) mirovni sporazum. V Washingtonu trdijo, da ta nobene od sprtih strani v Bosni ne more spremeniti v zmagovalko in drugo v porazenko, saj se nobena stran ne more izogniti kompromisu.

Ameriški predsednik Bill Clinton je včeraj izjavil, da je mir v Bosni izjemno pomemben za ZDA. »Bosna je vpeta med nekatere velike ameriške zaveznice v Natu in izjemno ranljive nove evrop-

ske demokracije. Če bi se vojna v Bosni vnovič razplamtela, bi se utegnili tudi usodno razširiti,« je izjavil Clinton, ki je vnovič zatrdil, da v Bosno ne bo poslal ameriških vojakov, če se sprte strani ne bodo zavezale k miru. Clinton je v komentarju, ki je bil objavljen v reviji Newsweek, zapisal, da bo vztrajal pri tem, da vojakom, ki naj bi odsli v BiH, poveljuje Nato. »Ameriškim vojakom bo poveljeval ameriški general, ki poveljuje enotam Nata - in nihče drug!« je zaključil Clinton.

Podpredsednik bosanske vlade Ejup Ganić je izjavil, da bo Bosna po morebitnem prihodu enot Nata, ki naj bi v nekdanji jugoslovanski republiki nadzorovale uresničevanje mirovnega sporazuma, razdeljena na tri vojaške sektorje. Ganić je za casnik Oslobođenje izjavil, da bo država razdeljena na vojaške sektorje pod ameriško, francosko in britansko upravo, osrednje vojsko poveljstvo pa naj bi bilo v Sarajevu. Podpredsednik bosanske vlade je povedal, da bo sarajevska vlada zahtevala, naj zunanje meje Bosne nadzorujejo enote Nata.

Pripadniki hrvaške vojske potrpežljivo čakajo na izid pogajanj v Ohio (Telefoto: AP)

VZHODNA SLAVONIJA

Srbi ponujajo svojo inačico sporazuma

Zavrnitev mednarodnega načrta utemeljujejo v pismu Christopherju

ERDUT (S. S. in Reuter) - Srbska delegacija pod vodstvom Milana Milanovića je po sedemurnih pogajanjih s Petrom Galbraithom in Thorwaldom Stoltenbergom zavrnila njun predlog sporazuma o mirni resitvi zadnjega zasedenega ozemlja na Hrvaskem. Srbski pogajalci so namesto tega Galbraithu in Stoltenbergu ponudili svojo različico sporazuma.

Sporazum, ki ga predlagajo Srbi, predvideva triletno prehodno obdobje (Hrvati pristajajo največ na leto dni), Varnostni svet ZN pa naj bi predlagal administracijo, ki bo upravljala s remsko-banjskim ozemljem. Območje naj bi dozvelo popolno in trajno demilitarizacijo pod nadzorom ZN, ZDA in Ruske federacije, Združeni narodi pa naj bi omogočili vrnitev beguncev in razseljenih oseb, delovanje vseh javnih služb, pa tudi vzpostavitev zacasnih policijskih enot, v katerih bi bili proporcionalno zastopani prebivalci vseh narodnosti.

Srbski predlog govori tudi o spoštovanju »mednarodno

priznanih človekovih pravic in osnovnih svobosčin«, pa tudi o tem, da »imajo vsi, ki so imeli prebivališče na spornem območju, ne glede na etnično pripadnost pravico do vrnitve in zagotovljene varnosti«, imeli pa naj bi tudi pravico do vrnitve lastnine, pomoči pri njeni obnovi ali nadomestila, če jim lastnine ne bi bilo mogoče vrniti. Zascito človekovih pravic naj bi v prehodnem obdobju in po njem zagotavljali mednarodni opazovalci ter vojaške enote ZDA in Rusije. Za konec Srbi predlagajo, naj ob koncu prehodnega obdobja o statusu ozemlja na plebiscitu odloči volja prebivalcev, temu pa naj bi sledile

volitve pod nadzorom mednarodne skupnosti.

Vendar pa je Milanović poudaril, da »kar zadeva srbsko stran, pogajanja niso končana«, s čimer se je verjetno hotel izogniti vtisu, da Srbi nastopajo v ultimativnem tonu. Hrvaska bi namrec po mnenju poznavalcev utegnila sleherni tovrstno »izzivanje« izkoristiti kot povod za vojaško akcijo.

Srbi so med drugim napotili pismo ameriskemu državnemu sekretarju Christopherju, v katerem razlagajo razloge za zavrnitev ponujene sporazuma. »Skrbi nas usoda skoraj dvesto tisoč prebivalcev območja. Veste, da hrvaska oblast ne spustu je človekovih pravic na ozemlju, ki je pod njenim nadzorom... Spostovani, vse to je vzrok za našo zaskrbljenost in verjamemo, da so pripombe na račun osnovnih principov sporazuma razumne,« piše v pismu.

KDO BO NOVI POLJSKI PREDSEDNIK

**Komunist, ki je postal
zagovornik vladavine trga**

VARSAVA (dpa) - »Izberimo prihodnost« - to je bil predvolilni slogan Aleksandra Kwaśniewskega. Prihodnost z nekdanjim komunistom na celu države si lahko pet let po začetku demokratičnih sprememb očitno predstavlja veliko Poljakov.

V prihodnosti si zeli 41-letni Kwaśniewski videti Poljsko kot državo socialnega trznega gospodarstva, političnega pluralizma, močnega parlamenta, prav tako kot njegov tekmeč Walensa pa se zavzema za članstvo v zvezi Nato in Evropski uniji. Kwaśniewski se sklicuje na »humanistične, republikanske in demokratične« tradicije in se kaže v vlogi popolnega socialdemokrata. Nič več ne sme spominjati na njegovo preteklost komunističnega funkcionarja: porjavil, z moderno pricesko in v dobro krojeni obleki se Kwaśniewski kaže v javnosti. Z novim nastopom je diplomirani ekonomist na svojo stran pridobil poslovneze, ki zaupajo njegovi viziji varnega trznega gospodarstva, in mlade, ki skušajo pozabiti na spore svojih staršev. Prav na tem pa je predvolilno kampanjo gradila tudi njegova stranka Demokratična zveza leveice.

Njegovi politični nasprotniki pa dvomijo o tem, da je se je Kwaśniewski, ki je s 23 leti vstopil v komunistično stranko in z njeno pomočjo uspel kot novinar in spornni funkcionar, res prelevil v pravega socialdemokrata. Da je bil z 31 leti že minister za mladino, po mnenju Kwaśniewskega danes ne igra več nobene vloge: »Delitev Poljske na komuniste in tiste, ki so se borili proti njim, danes ni več aktualna.« Po njegovem mnenju je najpomembnejše premagati delitev med bogatimi in revnimi.

**Od revolucionarja
do »očeta naroda«**

VARSAVA (dpa) - Lechu Walensi je spet uspelo: se pred nekaj tedni so vse javnomnenjske raziskave kazale, da nima nikakršnih možnosti za uspeh na predsedniških volitvah - toda njegov instinkt za politično moč in sposobnost, da svoje nasprotnike spre med seboj, sta mu vrnila toliko glasov, da se je uvrstil v drugi krog glasanja.

Walensa se je sprivil s sindikatom Solidarnost, zrtvoval je svojega - pri ljudeh zelo nepriljubljenega - sodelavca Mieczysława Washowskega, zdaj pa se kaže v vlogi »očeta naroda«, ki mu zaupa ves svet. Na svojim predvolilnih zborovanjih rad omenja svojo preteklost elektricarja in revolucionarja: ce je kdaj zmanjkalo elektrike ali so odpovedali mikrofoni, je iz zepa potegnil izvijač in tako izzval salve smeha. Navadno pa je nastopal v vlogi državnika, ki ga skrbi izključno blagor državljanov. Pogosto je priznal, da v prvem predsedniškem obdobju marsičesa ni mogel resniti. Toda vedno je dodal, da za to ni bil kriv on, marveč sistem. Zato meni, da je treba na Poljskem uvesti predsedniški sistem po francoskem vzoru. Walensa rad poudarja, da želi svoje načrte uresničiti »po demokratični poti.« Njegovo mnenje o poljskem parlamentu pa je slabo, zlasti od takrat, ko so v njem dobili večino nekdanji komunisti.

Do takrat povsem neznani Walensa je v svetu zaslovel leta 1980 kot vodja stavke v ladjedelnici v Gdan-sku. Bil je vodja prvega sindikata v celotnem vzhodnem bloku, ki ni bil odvisen od komunistov. Leta 1990 je bil izvoljen za predsednika države. V zadnjih petih letih je vedno znova presenečal s samovoljnimi odločitvami. V tem casu so na Poljskem zamenjali tri parlamente in pet vlad.

NOVICE

Prevozi šolarjev v pivški občini

PIVKA - Prevozi solarjev so v mnogo občinah velik problem, predvsem zaradi velikih vsot denarja, ki jih mora občina mesečno odšteti prevoznikom. Tudi v Pivki je bila ta tema že nekajkrat na občinskem svetu. Za prevoze bodo morali v pivski občini letos odšteti 14 milijonov tolarjev. Na zadnji seji občinskega sveta pa je Milan Mozetič seznanil svetnike s pobudo ravnatelja košanske osnovne sole Jožka Udovica, ki je predlagal, da bi otroke ponovno vozili v solo s šolskim kombijem. Tako so namreč v košanski dolini solarje prevazali dobrih deset let, dokler jim niso v letu 1992 na tedanjem sekretariatu za družbene dejavnosti v postonjski občini lasten prevoz ukinili in zdaj solarje s kombijem prevaža zasebnik. Na soli si prizadevajo, da bi s svojim kombijem, ki ga potrebujejo tudi za normalno opravljanje vzgojnoizobraževalnega dela, svoje solarje spet vozili k pouku in domov. Izračunali so, da bi občino taki prevozi, ki bi jih opravljal solski hišnik, mesečno stali 148.000 tolarjev, v kar so všeti stroški za gorivo in vzdrževanje vozila ter del hisnikove place, ki bi s tem dopolnil svoj delovni čas. Na občini naj bi na pobudo, s katero bi se stroški prevozov zagotovo nekoliko zmanjšali, odgovorili že v kratkem. (M.G.)

Zasedanje slovenskih katoliških skavtov

POSTOJNA - V soboto je tu potekalo drugo redno zasedanje generalnega sveta Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov. V združenju, ki je bilo registrirano leta 1990 - začetki slovenskega povojnega skavtstva pa segajo še nekaj let nazaj, ko so se fan-tje iz matične Slovenije srečali z zamejskimi skavti iz Italije, se ob njih navdušili in prinesli idejo skavtstva na domaća tla - je danes okoli dva tisoč članov, ki delujejo v 33 stegih (krajevnih skavtskih enotah) po vsej Sloveniji. Delegati iz omenjenih stegov ter gosti - med njimi postonjski župan ter predstavniki Urada za mladino, Zveze tabornikov Slovenije, Slovenskega pastoralnega sveta, slovenskih zamejskih skavtov ter italijanske skavtske organizacije - so se seznanili z dejavnim delom skavtov v preteklem letu in z njihovim mednarodnim sodelovanjem. Pred kratkim so sodelovali na 18. svetovnem skavtskem jamboreju na Nizozemskem, ki se ga organizira na vsaka štiri leta, včlanjeni pa so tudi v fantovsko in deklisko svetovno skavtsko organizacijo. (M.G.)

Izobraževanje o novi carinski zakonodaji

NOVO MESTO - Novomeska območna enota Gospodarske zbornice Slovenije je včeraj v Krkinem Izobraževalnem centru pripravila izobraževalno delavnico na temo nove carinske zakonodaje. Ker ta začne veljati s 1. januarjem prihodnjega leta, je zanimanje za tovrstno izobraževanje med gospodarstveniki veliko. Pomocnica direktorja Carinske uprave RS Stefka Javornik je predstavila novosti slovenskega carinskega sistema, Barbara Rudman iz službe za ekonomske odnose s tujino pri GZS pa Zakon o carinski tarifi, ki prav tako začne veljati s 1. januarjem 1996. (J. Z.)

Večerna šola podjetništva tudi v Beli krajini

CRNOMELJ - Sinoci je začela delovati tudi večerna šola podjetništva v Beli krajini. Udeležuje se je 22 belokranjskih podjetnikov, med slusatelji pa je tudi črnomaljski župan Andrej Fabjan. Izobraževanje sta organizirala novomeska območna enota GZS in Združenje podjetnikov Dolenjske in Bele krajine, izvaja pa ga GEA college iz Ljubljane. Prvo tovrstno večerno solo podjetništva, ki je spomladi potekala na Otočcu, je obiskovalo 21 podjetnikov. Zaradi velikega zanimanja pa naj bi v prihodnjih mesecih na ozjem območju Dolenjske začela delovati še ena šola podjetništva. (J. Z.)

Odrpli potrošniško pisarno

VELENJE (STA) - Zveza potrošnikov Slovenije (-ZPS) je včeraj v Efenkovi ulici otvorila območno pisarno ZPS, ki bo poleg Velenja pokrivala še občine Gornji grad, Ljubno, Mozirje, Nazarje, Sostanj in Luče. Otvoritev velenjske območne potrošniške pisarne sodi v okvir projekta II Phare Democracy za vzpostavitev območnih potrošniških pisarn. ZPS in Mednarodni inštitut za potrošniške raziskave sta namreč uspela na razpisu omenjenega projekta Phare, ki poteka v več fazah. V okviru I. faze (od aprila 1994 do aprila 1995) je tako ZPS odrpila tovrstne pisarne s strokovnim osebjem, ki nudijo raznovrstno pomoč potrošnikom, v Ljubljani, Mariboru, Novi Gorici in Zagorju.

Prvi Center za mlajše odrasle

MENGES - Podjetje za kulturo, izobraževanje in rekreacijo Mi amigo iz Mengsa, ki že nekaj časa skrbi za izobraževanje in zabavo mladih, bo danes opoldne odrpalo prvi Center za mlajše odrasle v Sloveniji. V center se bodo lahko vpisovali mladi od 15. do 26. leta, ki si želijo izboljšati znanje pri iskanju zaposlitve ali pridobiti spretnosti za opravljanje nekega poklica, pridobiti ali izboljšati splošno znanje ali pa samo spoznati nove prijatelje in dneve preživljati v dobri družbi. Ali - kot pravijo organizatorji, je Center za mlajše odrasle mešanica dela, druženja, izobraževanja in zabave. (S. K.)

SELO NA VIPAVSKEM / PRVI SLOVENSKI ZGODOVINAR

Mož, rojen na Martinov dan

Martinu Baučerju postavili spominsko ploščo

Morda nekritično, s svojemu poklicu primernim pristopom in nagnjen k religiji in legendam, je ta mož za prihodnjega zgodovinarja Kranjske vsaj zbral material, bi lahko prosto povzeli po Antonu Tomazu Linhartu v prvi kritični oceni zgodovinopisja Martina Baučerja, jezuita, rojenega 11. novembra - na dan sv. Martina - pred 400 leti (1595) v Selu na Vipavskem.

Ob dejstvu, da so se tudi domaći in tuji zgodovinarji zatekali k Martinu Baučerju, je skorajda čudno, da je Baučerjev rojstni kraj, Selo, dokazal sele nedavno italijanski zgodovinar Tavano z odkritjem dokumentov v Rimu. Doslej so kot možni rojstni kraj prvega primorskega in slovenskega zgodovinarja navajali Solkan ob Soci ali Palkovše pod Vipavskim Križem.

Njegovo življenje do vstopa v red jezuitov v Ljubljani 1616 z 22 leti ni znano. Ka-

sneje je studiral v Brnu na Moravskem, kjer je opravil noviciat, dokoncal filozofski studij in dosegel doktorat iz filozofije. Po vrnitvi je v Gorici poučeval na jezuitski gimnaziji, kjer je bil kasneje tudi prefekt, medtem je doštudiral teologijo, 1643 pa odšel na Reko kot solski prefekt. Po vrnitvi v Gorico je predaval v Ljubljani moralno teologijo in v Gradcu vodil jezuitsko gimnazijo. 1660 so v Gorici sprejeli cesarja Leopolda z govorom,

ki ga je napisal on in v katerem popisuje vse goriske grofe in njihovo vladanje. Njegovo glavno delo je Zgodovina Norika in Furlanije. Delo je napisano v desetih knjigah, časovno pa zajema obdobje od vesoljnega potopa do smrti cesarja Ferdinanda III. Original je izgubljen, ohranjeni pa so bili prepisi. Pomembna je se Kronika in pregled goriskih grofov in goriske grofije. Baučer je umrl 1668 v Gorici.

Vloga jezuita z Vipavskega za temelje zgodovinske stroke je postala razvidna predvsem v zadnjih letih, ko so se zgodovinarji na Goriskem tudi dogovorili, da bodo pisali njegov priimek v verjetno najbližji izvorni rabi, torej kot Baučer. Pobuda

Jezuit Martin Baučer je bil prvi slovenski zgodovinar

o obeležitvi 400-letnice, ki so jo dali zgodovinarji in raziskovalci Branko Marusič, Stane Bacar in Slavica Plahuta, je prerasla v obsežnejši načrt. Tako se bo na sv. Martina dan v soboto v kapucinskem samostanu v Vipavskem Križu začel simpozij o

Martinu Baučerju z mednarodno udeležbo. Naslednjega dne pa bodo na procelju obnovljenega kulturnega doma v Selu odkrili spominsko ploščo slavnemu rojaku. Odprta bo tudi razstava o Baučerju in jezuitih.

Artur Lipovž

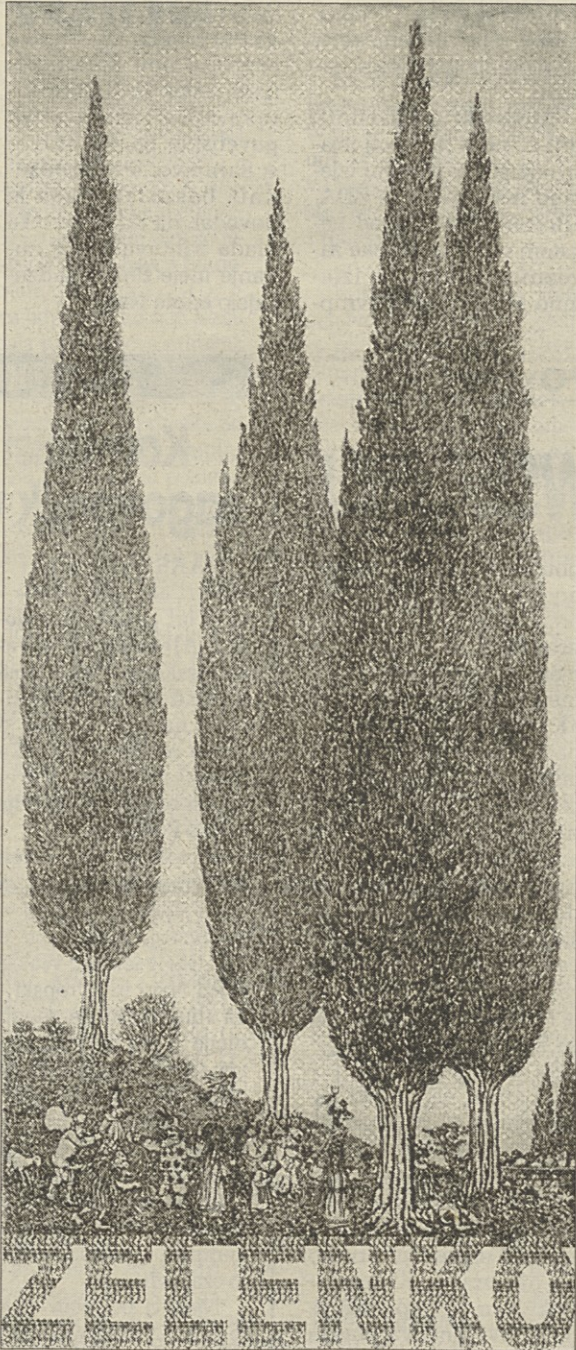
GROŽNJAN / RAZSTAVA

Grafična poetika uglednega umetnika

Karel Zelenko razstavlja svoja dela v Brtonigli

Ob letošnji 70-letnici slovenskega grafika, slikarja, keramika in ilustratorja Karla Zelenka ter 30-letnici Grožnjana - mesta umetnikov je v Brtonigli (memorialna galerija Aleksandra Rukavine) od 4. novembra do konca leta na ogled retrospektivna razstava grafik tega pomembnega slovenskega sodobnega likovnega ustvarjalca.

Karel Zelenko je studij opravil na Likovnih akademijah na Dunaju in v Ljubljani, grafično specialko pa končal leta 1951 pri prof. Božidarju Jakcu. Leta 1965 se je kot predsednik Društva slovenskih likovnih umetnikov znašel v Grožnjanu in na pobudo akademskega kiparja Aleksandra Rukavine, v sodelovanju s hrvaskimi in slovenskimi likovnimi umetniki, osnoval likovno kolonijo, ki je prerasla v trajno kulturno identiteto tega istrskega srednjeveškega mesteca. Zagnano je sodeloval tudi pri ustanavljanju umetniške galerije »Fonticus« in društva likovnih, kulturnih in javnih delavcev Grožnjana. Tudi po njegovi zaslugi je torej do danes zrastle več kot 30 galerij in ateljejev, uveljavil se je mednarodni center glasbene mladine, mestece samo pa je zahvaljujoč intenzivni revitalizaciji ohranilo svojo prvotno srednjeveško podobo. O pomenu vsestranskega likovnega ustvarjanja Karla Zelenka pričajo številne razstave po vsem svetu ter njegova stalna prisotnost v izborih slovenske grafične umetnosti. Razstavljeni grafični opus potrjuje, da gre za izjemnega opazovalca in vizualnega analitika, ki senzibilno odkriva zakrite pomene urbanega okolja, pretkanega s simboli in znaki kontinui-

ranega dialoga v zastavljenem likovnem kontekstu. Pritrditi velja ugotovitvi Staneta Bernika, da je konceptualna persistenca Zelenkove grafične ustvarjalnosti in njena živa zgovornost že zdavnaj postala

konstanta slovenske likovne tvornosti. In to kljub avtorjevi samotarski vzdrznosti pred stalno spremenjajocimi se tokovi in trendi na grafični glamour sceni pri nas in po svetu... ali morda prav zato! (S. G.)

POSTOJNA / KULTURA

Bogat kulturni utrip mesta

Uspešne in odmevne prireditve letošnjega leta so dober obet za naprej

V letošnjem letu so na Postojnskem uredili bogat kulturni program, ki so ga sooblikovale nekatere pomembnejše obletnice, razstave, koncerti in druge prireditve. To je vsekakor dober obet tudi za nadaljno kakovostnejšo kulturno-turistično ponudbo v Postojni in njeni neposredni okolici.

V Postojni so s koncertnim programom obeležili 90-letnico rojstva skladatelja Vilka Ukmarja, v Predjamskem gradu pa pripravili retrospektivno razstavo slikarja, kiparja in oblikovalca Maria Vilharja (po rodu iz Malega otoka pri Postojni) ob 70-letnici njegovega rojstva.

Na prvih viteskih igrah pred Predjamskim gradom so letos zadonele fanfare v čast vitezu Erazmu, ki so privabile kar 5000 obiskovalcev. Zapele so na dan, ko je Erazem (po ljudskem izročilu zadnji roparski vitez na Slovenskem) iz svoje lože pozval "viteze" na predstavitev spretnosti v bojih na konjih in z različnim orožjem: meci, kiji in sulicami. Pri Postojnski jami v slikoviti galeriji Modrijanov mlin se vrsto let odpirajo razstave ob siju sveč in ob glasbi. Galerija sicer deluje le v poletnih mesecih, saj reka Pivka jeseni in pozimi pogosto poplavlja, tako da je zaradi preobilice vlage v tem času razstavljanje umetniških del onemogočeno.

V letošnji sezoni so organizirali razstavo z naslovom "Iz Gledali-

skega ateljeja Ljubljana" (predstavili so se akademski likovniki, zaposleni v tem ateljeju), razstavo lesenih skulptur Staneta Jarma, razstavo najnovejših slik Jožeta Subica, skupinsko razstavo notranjskih likovnih ustvarjalcev Krpanovcev ter fotografsko razstavo Blaža Zupancica.

Razstavno dejavnost v Modrijanovem mlinu in v mali prodajni galeriji Pigmalion uspešno vodi in usmerja neutrudna umetnostna zgodovinarica Polona Skodič. Svoje razstave je poleg tradicionalnih literarnih večerov prispevala tudi Knjižnica Bena Zupancica iz Postojne.

Z adaptacijo Kulturnega doma, ki bo odprt v naslednjem letu, pa načrtujejo še naprej reševati kulturne, zlasti razstavne dejavnosti. Nenazadnje velja omeniti, da so letošnjo slavnostno otvoritev rekreacijsko-fizioterapevtskega centra "Mirjam" v Razdrtem čez celo leto spremljali s številnimi kulturnimi prireditvami in razstavami, od katerih navajamo prvi slikarski ex-tempore z uveljavljenimi likovnimi umetniki (Erik Lovko, Janez Matelič, Ljerka Kovač itd.), razstavo slik in grafičnih map Stojana Zafreda ter glasbene nastope kantavtorjev Iztoka Mlakarja in Adija Smolarja, gojenk koprške glasbene sole - mlade harfistke Anje Gaberc, okteta Bori; za Martinovo pa se obeta še prijeten večer san-sonov Jerce Mrzel.

Slavko Gaberc

**IZBRIS
ZELENIH
IZ
REGISTRA
STRANK**

Zeleni so ovadili Štera

O izbrisu iz registra bodo obvestili tudi evropski parlament in mednarodno sodišče

LJUBLJANA - »To je zalosten dan za slovensko demokracijo,« je včerajšjo tiskovno konferenco začel predsednik Zelenih Slovenije Vane Gosnik in dodal: »Zeleni bodo obstali, ne glede na domislice notranjega ministra«. Razlog za tako dramatične besede je dejstvo, da je minister za notranje zadeve Andrej Šterc 26. oktobra podpisal odločbo, ki jo je ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) zelenim poslalo 2. novembra. V njej je zapisano, da je ta stranka z 28. aprilom letos izbrisana iz registra slovenskih političnih strank.

Vane Gosnik je včeraj to odločitev ocenil kot protiustavno in smešno. Povedal je, da je MNZ zelenim februarja letos posredovalo pismo s sporočilom, da bo 28. aprila potekel rok za registracijo stranke. Zeleni Slovenije so čez nekaj dni poslali ministrstvu statut skupaj z mnenjem organov stranke, da je ta statut v skladu z zakonom. MNZ na to ni odgovorilo. Z zakonom določeni rok je minil, junija pa je »lepega dne« svetovalka vlade Divna Potocar poklicala Gosnika in mu povedala, da statut ni v redu. V nasprotju z zakonom naj bi bile stiri določbe. Gosnik ji je povedal, da bo o morebitnih spremembah jeseni odločal kongres. Septembra pa je predsednika ZS polical Ster in povedal, naj pohitijo, saj naj bi si pri ministru »podajali kljuko tisti, ki zahtevajo izbris zelenih iz registra strank«. Minister naj bi omenil predvsem ime poslanca in podpredsednika Zelene alternative Lea Seserka.

Na kongresu zelenih v Ormožu so sporni statut vendarle spremenili in o tem obvestili odgovorne na MNZ. Tako je torej na dan, ko je minister podpisal odločbo, popravljeni statut že veljal. Zato si

izbris »oblasti neprijetne stranke« iz registra zeleni razlagajo kot »politično zaroto«. Opozarjajo, da nedavna ustanovitev levsredinske Zelene alternative ni naključje. Gosnik se je v minulih dneh hotel pogovoriti z Lojzkom Peterletom in Andrejem Sterom, vendar mu to ni uspelo. Stranka se sicer lahko še enkrat registrira, vendar s tem izgubi »kontinuiteto« s sedanjo stranko. Zeleni bodo zato o dogodku »ceprav upajo, da bo minister svojo odločitev spremenil - obvestili predsednike države, vlade in parlamenta ter vseh političnih strank, ombudsmena, zelene stranke evropskih držav in parlamentarno skupščino Sveta Evrope. Zeleni so se povedali, da imajo tudi številne druge stranke neusklajene statute (na primer SDSS, ki je ta dokument spremenila mesec dni po izteku roka). Zeleni Slovenije so zoper ministrovo odločbo že vložili tožbo na vrhovnem sodišču, danes pa naj bi odpotovali tudi ovadbi zaradi zlorabe uradnega položaja zoper Andreja Štera in Divno Potocarjevo.

MNZ obtožbe zavrača

Za pojasnilo smo včeraj prosili Divno Potocar,

svetovalko vlade na ministrstvu za notranje zadeve, ki vodi tudi registracije političnih strank v register. Na podlagi 32. člena zakona o političnih strankah, ki določa, da registrski organ v roku enega meseca od dneva uveljavitve tega zakona - zakon je začel veljati 28. oktobra lani - vpiše v register kot stranke tiste politične organizacije, ki so na zadnjih volitvah v državni zbor dobile poslanske mandate, je registrski organ pri MNZ vpisal politično organizacijo Zeleni Slovenije. Vendar pa isti člen omenjenega zakona v drugem odstavku določa, da morajo stranke v šestih mesecih od dneva vpisa uskladiti svoje akte z določbami tega zakona in jih poslati registrskemu organu, sicer se jih izbrise iz registra. Registrski organ je 2. februarja letos pozval stranko, da mora najkasneje do 29. aprila uskladiti svoje akte. Stirinajst dni kasneje so na MNZ prejeli dopis stranke, v katerem njeni vodilni pojasnjujejo, da so uskladili statut, in sicer v skladu z zakonom o političnih strankah. Vendar je registrski organ ugotovil, da statut stranke še vedno ne določa postopka odločanja o prenehanju stranke, pa tudi ne postopka in organa stranke, ki ureja premoženjsko pravno razmerja stranke v primeru izbisa stranke iz registra. Poleg tega statut ne zagotavlja enakih možnosti obeh spolov pri določanju kandidatov in kandidatov za volitve. Zato so stranko večkrat pozvali, naj uskladi statut v

Gosnik meni, da bodo Zeleni Slovenije obstali (Foto: Barbara Reya)

skladu z 19. členom zakona o političnih strankah, ki govori o aktih in notranji ureditvi stranke. Vendar pa po besedah Potocarjeve stranka ni pokazala nobene pripravljenosti, da v zakonskem roku, to je od 28. oktobra lani do 29. aprila letos, spremeni svoj statut, saj so v stranki vztrajali, da so imeli usklajen statut že tistega dne, ko so bili vpisani v register. Zeleni so 17. oktobra sicer poslali spremembe statuta, ki so jih sprejeli na šestem kongresu Zelenih Slovenije 14. oktobra letos, vendar pa sta bila

po besedah Potocarjeve oba akta poslana že po preteku roka. Dejala je, da zoper omenjeno odločbo ni možna prito-

zba, pač pa je dopustna tožba, ki jo mora stranka v roku 30 dni po izdaji odločbe vložiti na vrhovno sodišče. Ko pa bodo

izčrpana vsa pravna sredstva, lahko vloži pritožbo na ustavno sodišče.

**Vesna Vuković
Tanja Staric**

V Sloveniji ne sme delovati stranka, ki ni registrirana v skladu z določbami zakona o političnih strankah, in stranka, ki ima sedež v tujini. Ne sme delovati oziroma ustanavljati svojih organizacijskih oblik v gospodarskih družbah, v zavodih in drugih organizacijah ter v državnih organih. Ne sme delovati kot vojsko ali kot oboroženo združenje in je v ta namen ni dopustno ustanoviti. Tretji člen zakona o političnih strankah tudi določa, da se v Sloveniji ne sme registrirati niti delovati stranka, ki propagira nasilje, rusi

ustavno ureditev ali zahteva odcepitev kakšnega dela države oziroma namerava delovati ali deluje protiustavno. Na podlagi določbe o skladnosti statuta z zakonom o političnih strankah so bile iz registra političnih strank že izbrisane naslednje stranke: stranki, ki sta se združili v stranko Liberalna demokracija Slovenije, to je Liberalno demokratska stranka in Demokratska stranka, Istrski demokratski zbor, Narodni demokrati, Slovenska demokratska unija, Stranka demokratične unije in Stranka demokratske akcije.

ZAVOD ZA TEHNIČNO IZOBRAŽEVANJE / ZNANOST ZA RAZVOJ '95

Teden slovenske znanosti

Govorili bodo tudi o vključevanju v evropske raziskovalne projekte

LJUBLJANA - Včeraj se je pričel predstaviten teden slovenske znanosti, ki ga pod naslovom Znanost za razvoj '95 organizira Zavod za tehnično izobraževanje.

Obiskovalci si lahko v Mednarodnem centru na Dunajski ulici 104 ogledajo dosežke posameznih fakultet obeh slovenskih univerz, institutov in podjetij. Med predavanji pa naj omenimo predstavitev tehnoloških centrov s področja biotehnologije, informatike in komunikacijske tehnologije ter s področja podjetništva, uvajanja novih tehnologij in izobraževanja, ekologije ter materialov. Predstavili bodo tudi različne razvojne in razvojno-raziskovalne projekte ter spregovorili o možnostih vključevanja v evropske raziskovalne projekte Kopernikus, četrti okvirni program in program PHARE. Ciril Basković z ministrstva za znanost

in tehnologijo je včeraj tudi predstavil osnutek znanstvene in tehnološke politike v letu 1996, ki ga bo v petek obravnaval Svet za znanost in tehnologijo. Osnutek predvideva, da bo 62 odstotkov proračunskih sredstev namenjenih za raziskave in razvoj. Od tega bo temeljnim in aplikativnim raziskavam namenjeno 34 odstotkov sredstev, ciljnim raziskovalnim programom 8 odstotkov, razvojnim subvencijam 16 in razvoju strok 3 odstotke sredstev. Ministrstvo bo se 24 odstotkov sredstev namenilo podiplomskemu usposabljanju raziskovalcev in 14 odstotkov raziskovalni infrastrukturi. Glede na finančna razmerja med posameznimi vedami v letosnjem letu pa se bo v letu 1996 povečal delež sredstev namenjen humanistiki, družboslovju, medicini in biotehniki. (M. B.)

Skoraj četrtina denarja bo namenjena podiplomskemu študiju (Foto: Barbara Reya)

KULTURNI FORUM DSS

Demokrati menijo, da vlada ne spoštuje zakona o RTV

LJUBLJANA - Da se je slovenska javna RTV hisa zaslaga v finančnih težavah, bržkone ni izključna krivda vlade ali države, kot največkrat tako rado poudarja vodstvo javnega zavoda RTV Slovenije, piše v izjavi za javnost Kulturni forum Demokratov Slovenije.

Prav gotovo pa v velikem delu nosi skrivno za sedanjim finančnim položajem vladino nespoštovanje zakona o RTV Slovenija v tistem delu, ki govori o državnem financiranju RTV sistema. Kar seveda ni ne prvič ne zadnjič, da vlada krši naloge, ki ji jih je naložil parlament, meni kulturni forum. Kulturni forum Demokratov Slovenije zato opozarja javnost in vse parlamentarne stanke, da tudi v predlogu proračuna za leto 1996 iz nobene postavke ni razvidno, da bi se država oziroma vlada RS končno odločila, da bo spoštovala in izvajala obveznosti, ki ji jih nalaga ta zakon, iz kate-

rega je razvidna soodgovornost države za sofinanciranje pomembnih segmentov javnega zavoda RTV Slovenije. Zascita manjšinskih pravic in razvoj manjšin, ki so zagotovljene s slovensko ustavo, zanesljivo ne more biti samo naloga RTV naročnikov v Sloveniji. »Ne moremo se strinjati, da se slovenska vlada tako zlahka odpoveduje pomembnim argumentom na zunanje-političnem področju - obenem pa se nam zdi skrajno nespodobno, da v slogu divide et imperia problem financiranja manjšinskih programov predstavlja kot problem nekoga drugega.« Ce se bo vlada se naprej izogibala dogovoru o finančnih obveznostih države do RTV Slovenija Kulturni forum DS predlaga svetu RTV Slovenija, naj sprejme sklep, s katerim bo tudi RTV Slovenija spremljala dejavnost vlade in njenih služb zgolj prek poročil tiskovnih agencij, se meni Kulturni forum DS. (N. R.)

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja oddaja Unomattina, vmes(7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35	Nan.: Cuori senza età
10.00	Verdemattina - Nasveti
10.10	Film: Storia di tre amori (dram., ZDA '53, i. K. Douglas), vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Kviz: Pronto? Sala giochi
14.40	Variete: Prove e provini a Scommettiamo che?
15.45	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Italia Sera - Zanimivosti iz vsakdana
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Glasba: Sanremo giovani (vodi Pippo Baudo)
23.15	Dnevnik
23.20	Aktualne teme iz telefonskih klicev - Lasciate un messaggio dopo il BIP
24.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, nočni pogovori in vremenska napoved
0.30	Videosapere: Maestrissimo, 0.40 Green

RAI 2

7.00	Varjete za najmlajše
8.45	Nad.: Paradise Beach
9.40	Aktualne teme: Fuori dai denti (vodi F. Oppini)
11.10	Rubrika o potovanjih
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik
12.00	Aktualni variete: I fatti vostri (vodi G. Magalli)
13.00	Dnevnik, zdravje in vremenska napoved
14.10	Aktualno: I fatti vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.30 Santa Barbara
16.20	Dnevnik
16.25	L' Italia in diretta - Italija v živo, vmes dnevnik
18.05	Rubrika o potovanjih Sere no variabile
18.20	Kratke vesti in vreme
18.30	Sportne vesti
18.50	Nan.: Hunter
19.35	Sport in kratke vesti
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Večerni dnevnik
20.55	Film: Detective coi tacchi a spillo (krim., ZDA '91, i. K. Turner)
22.50	Oddaja o skrivnostnih pojavih Misteri
23.30	Dnevnik in vreme
0.10	Iz Parlamenta
0.20	Variete: Ponoci, na trgu Italija (vodi G. Magalli)

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik, vreme
8.30	Drobci
9.10	Film: Centomila dollari
10.30	Oddaje Videosapere: Zdravje, B. Mussolini, Potovanje po Italiji, itd.
12.00	Dnevnik iz Milana
12.15	Drobci jazza
12.35	Nan.: Vita da strega
13.00	Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 Gassman sreča Danteja
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	Nan.: Blue jeans
15.20	Sport: nogomet
17.05	Nan.: Infiltrato
17.55	Dok.: Geo
18.25	Nan.: Viaggiatori delle tenebre, vreme
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.00	Producer Club, 20.10 Blob
20.30	Chi l' ha visto
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualna tema: Linea 3, 23.50 Pred premiero
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura, vreme

RETE 4

7.25	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Il disprezzo, 9.00 Cuore ferito, 9.50 Testa o croce, 10.15 Felicità, 10.45 Il prezzo di una vita, vmes (11.30) dnevnik
11.40	Variete: Adam proti Evi
12.50	Nad.: Sentieri
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri
15.15	Film: Femmina ribelle (dram., ZDA '56)
17.10	Aktualno: Perdonami
18.00	Aktualne teme: Giorno per giorno, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Quell' ultimo ponte (vojni, ZDA-VB '77, i. D. Bogarde, M. Caine)
23.15	Dnevnik
23.20	Film: Plenty (dram., VB '85, i. M. Streep, Sting)
1.00	Pregled tiska
1.10	Film

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodišče
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Nan.: Robinsonovi
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroški variete
18.00	Dnevnik TG 5 - Flash
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	TV film: La voce del cuore (dram., It. '95, i. G. Morandi, M. Venier)
22.45	Večerni dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odprti studio
12.45	Aktualno: Fatti e misfatti
12.50	Sport studio
13.00	Otroški variete
15.00	Variete: Generazione X
16.00	Variete: Appuntamento al buio, 16.45 Village
17.15	Nan.: California Dreams, 17.45 Primi baci
18.30	Odprti studio, vreme
18.45	Sport studio
19.00	Nan.: Baywatch, 20.00 Il principe di Bel Air
20.30	Nan.: Beverly Hills, 21.30 Melrose Place
22.30	Film: Salto nel buio (fant., ZDA '87, i. D. Quaid, M. Short)
23.30	Aktualno: Fatti e misfatti
0.40	Italija 1 sport
1.50	Nan.: Mike Hammer
3.00	Film: Carambola

TELE 4

13.30	19.30, 22.00, 24.00 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Man from Atlantis, 21.20 Ramble Tumble

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Caterina la grande
20.35	Film: Prigionieri dell'onore (dram., VB '91)
23.00	Sport: Mondocalcio
23.30	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Popaj
20.30 TV dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

09.50	Svinčnik piše srcem, Oddaja o beguncih
10.15	Veliki kikiriki, lutkovna igrice
10.55	Ameriško srce, ameriški film
12.45	Ze veste
13.00	Poročila
13.05	Sedma steza
14.05	Sobotna noč, ponovitev
16.20	Mostovi
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Samo za punce, 4. del kanadske nanizanke
17.40	O. J.: Prvi randi, slovaški film
17.55	Sorodne duše, 3. del angleške nanizanke
18.25	Umetnost in civilizacija
18.45	Kolo sreče, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Učitelj, 6. del francoske nadaljevanke
20.55	Osmi dan
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarisce
22.40	Poslovna borza
22.50	Sova
	Ko se srca vnamejo, 5. del ameriške nanizanke
23.20	Hobotnica, 4. del serije

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.40	Tedenski izbor: Malo angleščine, prosim
14.55	Studio City
16.05	Simpsonovi, 5. del ameriške nanizanke
16.30	Sova, ponovitev
	Fina gospa, 1. del angleške nanizanke
17.00	Hobotnica, 3. del italijanske nadaljevanke
18.00	Regionalni program
18.45	Iz življenja za življenje: Da ne bi bolelo
19.15	Videospon
20.05	Univerzitetni razgledi
21.00	Roka rocka
22.00	Svet poroča
22.30	Druga Evropa, 6., zadnji del angleške dokumentarne nadaljevanke

KANAL A

09.55	Novice
10.45	Dracula, ponovitev 20. dela ameriške nanizanke
12.00	Novice
16.45	Spot tedna, A - shop
17.30	Luc svetlobe, 550. del
18.15	Brlog, 22. del spanske nanizanke
18.45	A - shop
19.00	Pika na A
19.30	Solski video
20.00	Hermanova glava, 10. del
20.30	Zgodovina ameriškega podjetništva, 8. del
21.30	Državnik novega kova, 8. del angleške nanizanke
22.00	Marucini kristali
22.30	Novice

Koper

16.00	Euronews
16.30	Goli Evrope
17.00	»Il piacere Degli occhi« - tedenska oddaja o filmu
17.30	TV sola
18.00	Slovenski program
	Studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	TV sola
20.00	Euronews
20.30	Slovenski magazin
21.00	Dialogi - vodi Maurizio Bekar
22.00	Vsedanes - TV dnevnik
22.15	Kriki uma, amer. drama

ORF Avstrija 1

06.25	Otroški program
11.20	Naravnost v Chicago, ponovitev filma
13.00	Otroški program
13.00	Peter Pan in gusarji
13.25	Konfeti
13.40	Mila Superstar
14.05	Am dam des
15.45	Vesoljska ladja Enterprise: Kozmični trak
16.30	Baywatch: Vprasanje krivde
17.15	Strašno prijazna družina: Proč s tem
17.40	Zlata dekleta: Prekletstvo dediscine
18.10	Dr. Quinn: Do onemoglosti
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.00	Sport
20.15	Tri leta med tigri, V Indiji
21.10	Urgenca, uvodni film k ameriški TV seriji: Prvi dan
22.40	Prvi največji rop vlaka, britanska kriminalka, 1978
	Režija: Michael Crichton
00.25	Cas v sliki
00.25	Sodobna ljubezen, ameriška komedija, 1988
	Režija: Bob Logan
	Mlada, castihlepna novinarica Vickie Adderly, isče dobro zgodbo ki bi pospešilo njeno kariero...
01.55	Strašno prijazna družina, ponovitev
02.20	Schiejok, ponovitev
03.20	Dobrodosli v Avstriji
05.10	Akti X, ponovitev

ORF Avstrija 2

06.00	Videostrani
07.00	Vreme
09.00	Cas v sliki
09.05	Schiejok
10.05	Piroška, ponovitev nemške komedije
12.10	Apolo 13, 2. del
13.00	Cas v sliki
13.10	Tema, ponovitev
14.00	Slika Avstrije, ponovitev
14.25	Zenska v benetkah, 2. del italijanske nadaljevanke
15.10	Umor je napisala: Smrtonosna lekcija
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodosli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki/kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Akti X - skrivnostni primeri FBI, Pod nadzorom
21.10	Porocilo
22.00	Cas v sliki
22.30	Na prizorišču, reportaza tedna
23.00	Največja predstava, dokumentarni film
00.00	Leningrajski kavboji vam predstavljajo Helsinke
00.40	Mednarodna videonagrada

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Blovreme; 8.05 Radio plus; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za 21.55 Igra; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.50 Koledar kulturnih prireditvev; 9.35 Poševki tedna; 11.00 Glasbene novice; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobčinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Šport; 18.15 Flesta latina; 19.30 Štos - Še v torek obujamo spomine; 21.00 Gimnazij; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Človek in zdravje; 11.35 Danes smo izbrali; 13.05 Enajsta sola; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esei; 17.00 Zborovska glasba; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arije in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.05 Pretok idej; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Noč in dan; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 9.40 Hit dneva; 9.45 Iz odvetnikove pisarne; 10.45 Tedenski horoskop; 11.15 Aktualnosti: Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.40 20 Modrih; 17.00 Aktualna tema; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy;

11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station; 16.00 Modri val; 18.00 Italijanska glasba; RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.50 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 19.25 Vreme; 21.30 Avstralska glasba; 22.00 Camel Rhythm; 0.00 D.J. Alf.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.10 Kviz; 11.20 Vedeževanje v živo; 12.30 Osmrtice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Mladi, nadarjeni, obetavni; 19.30 Večrni pr.; 20.00 911 Turbo.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Železi ste; 17.30 Osmrtice, obvestila; 18.00 Študij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Joycekova lestvica; 11.00 Kondicija dvojiškega sistema; 14.00 Recenzije (knjižne novice) & Napovedi; 15.00 OF, Jocularator; 17.00 Sou Talk; 19.00 TB: Grand Puba; 20.00 Underground International, Hard'n'Heavy; 0.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Zastita krila; 8.30 Slov. lahka glasba; 9.15 Odprta knjiga: Humor na slovenski način; 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 MPZ Fantje izpod Grmade; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Partizanski miting št. 1: Hej, tovariši! (A. Rustja); 18.50 Soft music; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Športni komentar; 18.30 Otroški vrtiljak; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magazin.

MENJALNIŠKI TEČAJI						
6. november 1995						
menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	85,90	86,70	12,07	12,32	7,40	7,91
A banka Koper	85,75	86,70	12,02	12,32	7,38	7,85
A banka Nova Gorica	86,05	86,65	12,08	12,31	7,39	7,85
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	86,10	86,80	12,10	12,40	7,40	8,00
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	85,70	86,60	12,10	12,30	7,40	7,80
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	86,42	86,74	12,23	12,29	7,68	7,74
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	86,25	86,55	12,17	12,26	7,60	7,85
Creditanstalt d. d.	85,90	86,60	12,10	12,30	7,30	7,80
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	-	-	-	-	-	-
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,55	7,75
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,55	7,75
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,55	7,75
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,55	7,75
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,55	7,75
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,55	7,75
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	86,00	86,40	12,16	12,25	7,55	7,75
Nova kreditna banka Maribor d.d.	85,40	86,70	12,00	12,30	7,30	7,85
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	86,20	86,80	12,15	12,33	7,40	7,90
M.B. Gustincic - Lucija, t: 066/ 70-603	86,20	86,60	12,16	12,26	7,56	7,73
Poštna banka Slovenije	84,50	86,55	10,85	12,24	6,80	7,80
Publikum Ljubljana, t: 312-570	-	-	-	-	-	-
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	86,25	86,52	12,19	12,25	7,66	7,75
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	86,25	86,55	12,18	12,23	7,60	7,90
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	86,20	86,45	12,19	12,21	7,50	7,80
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	84,75	86,50	11,90	12,28	7,30	7,90
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	86,50	86,62	12,22	12,32	7,69	7,75
Publikum NM, t: 068/ 322-490	86,10	86,48	12,16	12,28	7,60	7,79
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	86,40	86,75	12,18	12,37	7,65	7,85
Publikum Portorož, t: 066/747-240	86,22	86,53	12,19	12,26	7,65	7,74
Publikum Ljubljana Miklošičeva Tel: 061/ 318-788	86,40	86,55	12,20	12,25	7,66	7,75
SKB d.d., ***	85,30	86,80	12,06	12,41	7,40	7,88
SHP Kranj, t: 064/331-741	86,25	86,50	12,21	12,26	7,70	7,80
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	86,12	86,59	12,07	12,29	7,45	7,80
UBK Ljubljana, t:061/444-358*	85,75	86,70	12,04	12,32	7,45	7,80
Upimo Ljubljana, t: 212-073	-	-	-	-	-	-
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni. *** Včerajšnji tečaji* Balce opozarjamo da so tečaji okvirni! Menjalnice lahko sproti spreminjajo tečaje po dnevnih ponudbi in povpraševanju!						

BANKA SLOVENIJE							
Tečajna lista št. 211 z dne 3. 11. 1995 - Tečaji veljajo od 04. 11. 1995 od 00.00 ure dalje							
				ZA DEVIZE			
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni	
Avstralija	036	avstr. dolar	1	91,4614	91,7366	92,0118	
Avstrija	040	šiling	100	1205,9361	1209,5648	1213,1935	
Belgija	056	frank	100	412,8237	414,0659	415,3081	
Kanada	124	dolar	1	89,8236	90,0939	90,3642	
Danska	208	krona	100	2190,8136	2197,4058	2203,9980	
Finska	246	marka	100	2820,7245	2829,2121	2837,6997	
Francija	250	frank	100	2458,9691	2466,3682	2473,7673	
Nemčija	280	marka	100	8485,9339	8511,4683	8537,0027	
Grčija	300	grd	100	—	51,6391	51,7940	
Irsko	372	funt	1	—	195,5935	196,1803	
Italija	380	lira	100	7,5677	7,5905	7,6133	
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	2281,0445	2287,9082	2294,7719	
Japonska	392	jen	100	116,2488	116,5986	116,9484	
Nizozemska	528	gulden	100	7573,6960	7596,4855	7619,2750	
Norveška	578	krona	100	1927,8345	1933,6354	1939,4363	
Portugalska	620	escudo	100	80,8794	81,1228	81,3662	
Svedska	752	krona	100	1808,3525	1813,7939	1819,2325	
Švica	756	frank	100	10544,6214	10576,3505	10608,0796	
Velika Britanija	826	funt sterling	1	190,6535	191,2272	191,8009	
ZDA	840	dolar	1	120,9245	121,2884	121,6523	
Evropska unija	955	ECU	1	155,7127	156,1812	156,6497	
Španija	995	peseta	100	98,5216	98,8181	99,1146	
Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.							
Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije-na dan 7. 11.1995							
dospelost blag. zapisu	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)		
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del
20.3.96	134	99.3467%	98.9742%	99.1605%	1,700,000 170.000	844,447 84,445	841,281 84,128

Tečajnica borznega trga											
LJUBLJANSKA BORZA Ljubljana, Strojarska ulica 1				št.: 209	Datum: 6. 11. 1995						
Vrednost papir	qbr. m.div.	ex.kupon št.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro.v 1000 SIT	
BORŽNA KOTACIJA A - Redne delnice											
LEKX	800	(11.5.95)	13.133		3.11.	11.910	13.100				
PRB	665	(13.6.95)	18.999	3,57	6.11.	19.300	19.380	19.790	18.400	33.457	
SAL	500	(2)(11.9.95)	20.092	1,80	6.11.	20.310	20.500	20.530	19.600	28.731	
SKB1	1000	(24.2.95)	38.751	1,25	6.11.	38.650	38.790	39.400	38.000	108.388	
BORŽNA KOTACIJA A - Obveznice											
BCE1	10,0	2(1.10.95)	104,9	27	6.11.	104,4	106,0	105,5	104,1	108	
RSO1	8,0	5(30.6.95)	102,0	49	6.11.	102,0	102,7	102,0	102,0	574	
RSO2	9,5	10(1.10.95)	113,9	23	6.11.	113,6	113,9	113,9	113,9	489	
RSO8	5,0	4(31.5.95)	94,0A		6.11.	93,0		94,0	94,0	21	
RS11	7,0	5(15.7.95)	99,7		30.10.	97,5	107,0				
RS14D	8,0	5(30.6.95)	101,1	75	6.11.	101,1		101,9	101,1	296	
RS14D	9,5	10(1.10.95)	113,2		3.11.	109,3					
SKB1	10,0	6(1.11.95)	105,5		3.11.	104,5	105,4				
SKB2	10,5	4(15.9.95)	110,0	40	6.11.	110,0	111,0	110,2	110,0	21.385	
SKR1	5,0	3(30.6.95)	76,8	5,56	6.11.	70,0	81,8	80,0	73,2	1.607	
BORŽNA KOTACIJA B - Redne delnice											
BTR	300	(2)(28.7.95)	15.010	33	6.11.	15.110	15.700	15.690	15.000	29.870	
DAD	10.000	(1.6.94)	160.894**		30.10.	142.000					
FMD	1715	(24.5.95)	22.338	19	6.11.	22.100	22.690	22.650	22.100	2.725	
GPR	(1)	(1)	23.970	08	6.11.	23.600	23.970	23.970	23.970	719	
FMER	(1)	(1)	16.940	12	6.11.	16.650	17.750	17.000	16.900	424	
MAZ	218	(30.3.93)	15.307	1,53	6.11.	15.050	15.790	16.500	15.000	13.669	
NKR	200	(26.6.95)	5.458**	1,90	6.11.	5.450	5.470	5.500	5.450	2.685	
TCR	(5)	(5)	1.118**		3.11.	1.100					
BORŽNA KOTACIJA B - Prednostne delnice											
KBT	2750	(22.6.95)	40.010	3,58	6.11.	40.010	41.250	40.010	40.010	120	
FPNP	(1)	(1)	61.435	6,11	6.11.	61.300	61.850	62.450	61.100	10.198	
URKP	720	(25.5.95)	17.165**		30.10.	14.450					
VIPP	(1)	(1)	44.587		3.11.	44.450	44.750				
BORŽNA KOTACIJA B - Obveznice											
OZG	11,0	4(1.1.95)	103,3		3.11.	103,0					
VIP2	10,0	2(1.10.95)	105,9	25	6.11.	105,0	106,0	106,0	105,9	6.472	
PCE	12,0	7(1.6.95)	101,5		16.10.	98,0	101,5				
PGO	10,0	2(1.6.95)	101,6		2.11.	101,5					
SZB1	10,0	2(15.9.95)	107,0		2.11.	102,2					
SZB2	10,0	1(1.10.95)	107,8		3.11.	106,0	109,5				

Tečajnica izvenborznega trga											
ŠT. 209/95 - 6. 11. 1995											
Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon št.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro.v 1000 SIT	
ODPRTI TRG C - Redne delnice											
GEAR			4.490		3.11.	3.500	4.400				
GRDO	200	(7)(30.6.95.)	5.220		4.9.	2.500	5.300				
HBRD	55	(1.6.95)	3.769		2.11.	3.500	3.990				
INTR			2.650	15,22	6.11.	2.121	2.590	2.650	2.650		3
KDRO		(15.6.95)	10.450		3.11.	10.000	12.500				
RGSR			548,7		3.11.	540,0	580,0				
ODPRTI TRG C - Prednostne delnice											
HBPO	320	(1.6.95)	3.659		3.11.	3.210	3.700				
KBPI						26.200					
KBPP			37.507		3.11.	36.010	38.150				
RGPO		(6)	900,0		3.11.	900,0	1.090				
UBKC	360	(25.5.95)	10.759		3.11.	8.210	11.000				
ODPRTI TRG C - Obveznice											
LOK	10,0	6(1.10.95)	102,6	18	6.11.	102,3	102,9	102,8	102,6		1.099
MUJO	10,0	6(1.14.95)	104,0		26.10.	101,0	104,0				
OSMO	10,0	4(1.9.95)	103,6		3.11.	102,3	104,5				
OLSO	10,0	5(1.10.95)	103,5		6.11.	103,2	105,0	103,5	103,5		382
ONM	11,0	3(1.9.95)	104,0		25.10.	103,1	106,0				
OPO	10,0	7(1.8.95)	100,5		13.10.	101,0					
UBKK	8,50	3(15.10.95)	100,0		14.9.	55,0	109,0				
VEJO	10,0	4(1.10.95)	104,5		27.10.	102,0					
KRATKOROCNI VREDNOSTNI PAPIRIJI											
Blagajniški BS v DEM											
90 dnevni (v SIT)											
90 dnevni (v SIT)											
120 dnevni (v SIT)			94,1		19.4.						
Tolarski blag. zapisi BS z nakupnim bonom											
BSB3 brez nak. bona(1.12.95)			99,1		3.11.	98,8	99,3				
del nak. bona (v SIT) NBS2			10,0		2.11.	3.000	8.000				
del nak. bona (v SIT) NBS3			4.020	91	6.11.	3.600	3.950	4.340	3.950		137
Dvodelni prenosljivi blagajniški zapisi BS - peta emisija											
BMT6			99,2A	2,15	6.11.			99,2	99,2		1.687
BMD6			98,8A	2,31	6.11.			98,8	98,8		1.679
BM6											
BVT6											
BVD6											
BV6											

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNGLJUBLJANA

Veliki oder
Jutri, 8. novembra, ob 19.30: Woody Allen: **ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM.**
Cetrtek, 9. novembra ob 19.30: Iyan Cankar: **HLAPCI.**
Sobota, 11. novembra ob 19.30: Dane-Zajc: **GRMACE.**
Nedelja, 12. novembra, ob 19.30: **Muzeum LO SCRITTORE.**

Mala drama

Jutri, 8. novembra, ob 20. uri: M. Jesih: **LJUBITI. IZVEN (KONTO).** Edina ponovitev v novembru!

Cetrtek, 9. novembra, ob 20. uri: D. Mamet: **OLEANNA. IZVEN (KONTO).**

Sobota, 11. novembra, ob 20. uri: A. Nicolaj: **PRVA KLASA, za IZVEN (KONTO).**

Levi oder

Jutri, 8. novembra, ob 22. uri: E. Ionesco: **INSTRUKCIJA. IZVEN (KONTO).** Režiser: Sebastijan Horvat. Igrata: Nataša Ralijan in Matjaz Tribuson.

Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Drame od 10. do 13. in od 18. ure do začetka večerne predstave, telefon: 061/221-511.

CANKARJEV DOM

Petek, 10. in sobota, 11. novembra, ob 20. uri: **URSULA CETINSKI IN POLONA VETRIH - ALMA.**

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Veliki oder

B. Vovk: **HOCETE PETI Z MANO.**

Cetrtek, 9. novembra, ob 17. uri.

Sobota, 11. novembra, ob 11. in 17. uri.

ŠENTJAKOBSCO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

F. Sehovič: **KURBE.**

Cetrtek, 9. novembra, ob 17. uri: Abonma-red U in IZVEN.

Sobota, 11. novembra, ob 19.30. IZVEN.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

E. Flisar: **IZTROHNJENO SRCE,**

Danes, 7. novembra, ob 15.30 in 19.30, za abonma **TOREK** in IZVEN.

Jutri, 8. novembra, ob 19.30, za abonma **SREDA** in IZVEN.

Mala scena MGL

L Wilson: **ZAŽGI,**

Cetrtek, 9. novembra, ob 22.30, za IZVEN in KONTO.

Vstopnice so v prodaji vsak delavnik od 10. do 12. ure in eno uro pred predstavo pri blagajni MGL. Tel.: 061/210 852.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

75. OBLETNICA SLOVENSKEGA BALETA

Gostovanje baletnega ansambla v predsezoni:

BALETNI VECER

Velenje: danes, 7. novembra ob 19.30, Zagorje: 14. novembra ob 19.30, Nova Gorica: 17. novembra ob 19.30.

OTVORITVENA PREDSTAVA SEZONE
Gian Carlo Menotti: **KONZUL.** Premiera: 9. novembra ob 20. uri.

KUD FRANCE PREŠEREN,

Karunova 14, Ljubljana

Danes, 7. novembra, ob 21. uri: **DIVA DIVANOVA,** večer kabaretne umetnice in pevke z družino **GLEDALIŠČA ANE MONRO.**

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

NOVA GORICA

Cetrtek, 9. novembra, ob 20. uri: Miro Gavran: **PACIENT DOKTORJA FREUDA.** Režija: Jasa Jamnik. PREMIERA in IZVEN.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Cetrtek, 9. novembra, ob 19.30: Zijah Sokolović: **CABAres, CABArei,** za IZVEN in konto.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE
Vilharjeva 11, Ljubljana

Eduard Miler: **LEONCE IN LENA,**

Petek, 10. novembra, ob 19. uri, prva premiera.

Sobota, 11. novembra ob 19. uri, druga premiera.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

CELJE, Slančev trg 5

Drago Jancar: **HALSTAT**

Petek, 10. novembra, ob 19.30, PREMIERA.

Sobota, 11. novembra, ob 19.30, abonma sobota

večerni in IZVEN.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

Danes, 7. novembra ob 19.30 v dvorani Slovenske filharmonije: Cankarjevdom in Učiteljski pevski zbor Slovenije. **JUBILEJNI KONCERT** ob 70-letnici zbora. Dirigent: Mirko Slosar.

GRAND HOTEL UNION

Miklošičeva 1, Ljubljana

Nedelja, 12. novembra ob 18. uri v Modrem salonu : Kvintet pihalcev-SLOWIND. Predstavljena bo nova CD plošča: Komorni ansambli Slovenske filharmonije.

CELJE

Danes, 7. novembra ob 19.30, v Narodnem domu: **CELJSKI GODALNI ORKESTER,** 1. abonmajski koncert. Dirigent, Nenad First; solist, Klemen Goller, klavir.

SLOVENSKI KVARTET

KLARINETOV

Kulturni dom v Novi Gorici

KOSTANJEVICA nad Novo Gorico.

Jutri, 8. novembra, ob 11. uri v kapeli

franciskanskega samostana.

Kulturni center Srečka Kosovega iz Sezane
STANJEL, Grascina.

Jutri, 8. novembra, ob 20. uri.

Glasbena mladina Maribora.

MARIBOR, Narodni dom

Cetrtek, 9. novembra, ob 20. uri.

Glasbena mladina Jesenic.

JESENICE, Kosova grascina.

Petek, 10. novembra, ob 19.30.

KLUB K4,
Kersnikova 4,
Ljubljana

MATRIX MUSIK PARTY

Jutri, 8. novembra, ob 22. uri: promocijski party prve slovenske techno založbe **MATRIX MUSIK,** na katerem bodo predstavili nekaj njihovih zadnjih vinilnih izdaj (**RANDOM LOGIC, MO-OB...),** pa tudi kaksno, ki se čaka nazid (novi posnetki skupine **CLOCKWORX).**

Otvoritev razstave slik IRENE ROMIH.

Danes, 7. novembra, ob 20. uri v Galeriji ŠKUC na Starem trgu 21 v Ljubljani.

KUD FRANCE PREŠEREN,

Karunova 14, Ljubljana

Torek, 14. novembra, ob 20. uri: **CHROME CRANKS.** Najbolj sveža in vznemirljiva skupina underground rocka v zadnjem letu. Kot predskupina bodo nastopili **BAMBI MOLESTERS** iz Siska.

ILIRSKA BISTRICA,

Klub MKNŽ

V petek, 10. novembra, bo nastopila skupina **DEMOLITION GROUP** in predstavila svojo novo ploščo **DEEP-TRUE LOVE.** S seboj bodo pripeljali mlado predskupino **SPIRITUAL-PYROTECHNICS.**

V nedeljo, 12. novembra, bo nastopila angleska skupina **THE LURKERS.** Njihova predskupina bodo mladi Mursko-sobocani **ODPISANI.**

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Koncertna sezona Glasbene Matice 1995/96
V cetrtek, 9. t. m., ob 20.30 otvoritveni koncert. Nastopil bo Pihalni orkester slovenske policije pod vodstvom Milivoja Surbeka. **Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich Jesenska simfončna sezona 1995**

V petek, 10. t. m., ob 20.30 (red A) - Koncert violinista Sergeja Krylova. Dirigira Michel Tabachnik. Na programu Prokofiev in Mahler. Počevitev koncerta v nedeljo, 12. t. m., ob 18.00 (red B). Pri blagajni dvorane Tripcovich lahko do 2.12. podpisete novi abonma.

Gledališče Rossetti

Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča (samo ob delavnikih 8.30-19.30), v Galeriji Protti (ob delavnikih 8.30-12.30, 16-19), pri podjetjih, so lah in na univerzi.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 7. t. m., ob 16.30 gostovanje skupine Diana Spattacoli z De Filippovo komedijo »La fortuna con l'effe maiuscola«. Nastopata Aldo in Carlo Giuffrè. Režija Aldo Giuffrè. Do nedelje, 12. t. m. bo zbolelega igralca Alda Giuffrè nadomestil Aldo De Martino.

V cetrtek, 9. t. m., ob 18.00 - Srečanje z igralci

zgoraj omenjene predstave.

GORICA

Kulturni dom (Ul. I. Brass 20)

V ponedeljek, 20. (red A) in v torek, 21. t. m., (red B) ob 20.30 - gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja z delom F. Garcie Lorca »Dom Bernarde Alba«. Režija Bojan Jablanovec.

TRZIC

Gledališče Verdi

V torek, 14. t. m., ob 20.30 - Eduardo De Filippo in Armando Curcio »La Fortuna con l'effe maiuscola«. Ponovitev 15. t. m., ob 20.30.

KOROŠKA

CELOVEC:

V Domu sindikatov bo v soboto, 11. t. m., ob 20. uri maturantski ples Dvojezične trgovske akademije.

VOGRCE

Pri Florjanu bo v soboto, 11. t. m., ob 20. uri Martinovanje.

BILČOVS

v avli **ljudske sole** bo v soboto, 11. t. m. koncert klasične glasbe.

ŽELEZNA KAPLA

V farni dvorani bo v petek, 10. t. m., ob 20.00 - Koncert klasične glasbe.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

12. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM,
od 6. do 11. novembra.
CANKARJEV DOM,
Prešernova 10, Ljubljana.

KUD FRANCE PREŠEREN,
Karunova 14,
Ljubljana.

Jutri, 8. novembra, ob 20. uri: **VESELA ZNANOST.** Članice raziskovalne skupine »Sola za ženske« bodo govorile o tem, kako se v solskih in kulturnih aparatih skozi obdobje deklstva oblikuje ženska identiteta in o možnih alternativah v solskem polju.

KULTURNI PROGRAM ZA MARTINOVO

Danes ob 20. uri: humoristična show skupina **ALKOTEST,** ansambel **BILJARD.**

8. novembra ob 20. uri: pevec **ALBERTO GREGORIC,** ansambel **BILJARD.**

9. novembra ob 20. uri: humorist Boris JEZ, trio **CLASSIC, KRST VINA.**

11. novembra ob 20. uri: **VLADO KRESLIN** IN **BELTINSKA BANDA** (v hali).

11. novembra ob 20. uri: trio **TRN BAND** (v restavraciji).

12. novembra ob 17. uri: narodnozabavni ansambel **VRTNICA.**

RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM

V Mali galeriji je do 15. novembra na ogled razstava fotografij avstrijskega umetnika Maxa Aulfischerja.

V galeriji CD poteka 2. **SLOVENSKI BIENALE ILUSTRACIJE.**

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Do 17. novembra je na ogled razstava slik Franca Godca.

GALERIJA VODNIKOVA DOMAČIJA,

Vodnikova 65

V galeriji je samo se danes na ogled razstava akademskega slikarja Maria Petriča in akademske kiparke Stefke Kosir Petrič.

GALERIJA ARS, Čevljarska 2, Ljubljana

V galeriji je na ogled razstava slik Bojana Bense.

JAKOPIČEVA GALERIJA,

Slovenska 7, Ljubljana

V galeriji je na ogled razstava Oddelka za oblikovanje ALU v Ljubljani.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji je do 12. novembra na ogled razstava del slikarja Vladimirja Lamuta.

POKRAJINSKI MUZEJ, MURSKA SOBOTA

Na ogled je arheološka razstava **AVARI NA JUGOZAHODNEM MADZARSKEM.** Razstava bo na ogled do 20. novembra.

MODERNA

GALERIJA, Tomšičeva 14

V galeriji je na ogled retrospektivna razstava enega najizvirnejših slovenskih likovnih ustvarjalcev tega stoletja Franceta Kralja.

GALERIJA EQUINA, Gregorčičeva 3

V galeriji je do 21. novembra na ogled razstava slik Marjana Gumilarja.

VISCONTI FINE ART KOLIZEJ

V galeriji je na ogled razstava papirnih del skupine IRWIN.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Grad sv. Justa -Bastione Fiorito: Do 12. t. m. je na ogled skupinska razstava. Urnik: vsak dan od 11.00 do 17.00 in ob nedeljah od 10.00 do 13.00.

Galerija Torbandena: Do 18. t. m. je na ogled skupinska razstava z naslovom »Italijanske pokrajine«.

Galerija Art Light Hall: V petek, 10. t. m., ob 18.30 odprtje razstave trzške slikarke Serene Bellini, ki bo trajala do 3. decembra.

Miramarski park- Konjusnica: do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin anticne Eble.

Postna palaca (Trg Vittorio Veneto): V cetrtek, 9. t. m., ob 18.00 otvoritev razstave »Trst, mesto v kinu: 1896-1929«.

Razstava, ki sodi v pobudo »Trieste contemporanea«, bo odprta do 7. decembra.

Salon pohistva Korsic (Sv. Ivan): do 24. t. m. razstavlja fotograf Ennio Demarin.

Milje

Obcinska razstavna dvorana: do 14. t. m. razstavlja Anita Nemanin.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

V galeriji **Kulturnega doma** je do 10. t. m. odprta skupinska razstava »15 pososkih umetnikov«.

Katoliška knjigarna: Do 12. decembra je na ogled razstava slikarja Borisa Zuliana.

STANJEL

Galeriji Lojzeta Spacala je odprta od delavnikov 14-19 (razen po nedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta razstava o Pier Paolu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Freund: razstavlja Inge Vevre.

Dezelna galerija: do 19. t. m. razstavlja spanski umetnik Morquillas »Protocolos Europeos«.

TRST

V **KD Skamperle (Vrdelska cesta 7)** bo v petek, 10. t. m., ob 20.30 večer ob 50. obletnici osvoboditve z naslovom »Obudimo spomin«. Predavala bo prof. Bogomila Kravos na temo

»Neusahljivost prosvetnega delovanja (med obema vojnama); na naslednjem srečanju, 24. t. m., pa bo predavala prof. Marta Ivašic na temo »Od ukinitve do obnove solstva na Primorskem«.

TENIS / PO ZMAGI V PARIZU

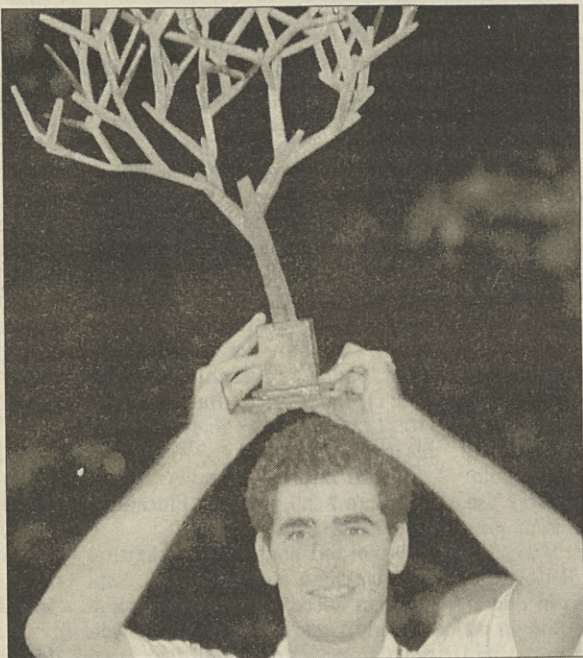
Sampras znova številka 1 na svetu

Znanih že sedem finalistov za Frankfurt
Za 8. mesto Ivanišević ali Enqvist

PARIZ (STA/AP) - American Pete Sampras se je z zmago v finalu turnirja ATP v Parizu proti Nemcu Borisu Beckerju s 7:6 (7:5), 6:4 in 6:4 znova povzpел na prvo mesto svetovne racunalniške teniske lestvice. Lanski zmagovalc Pariza in dosedanji igralec številka 1 American Andre Agassi zaradi poškodbe prsnega koša ni mogel braniti naslova.

Sampras je za svojo 36. turnirsko zmago v karieri in peto letosnjo dobil 342.000 ameriskih dolarjev, porazenec Becker pa »le« 180.000. Sampras je po finalu povedal, da je bilo zanj po porazu v polfinalu turnirja v Lyonu proti Avstrijcu Thomasu Musteru zelo pomembno zmagati, kajti s tem bo Sampras v finalu ATP v Frankfurtu nastopil kot prvi nosilec.

Sampras in Becker sta oba slabo servirala prve servise, tako da je prislo do izraza boljše vračanje drugih servisov. Becker je sicer dosegel več asov, skupaj 19 proti Samprasovim 12, vendar je bil pri vračanju zacetnih udarcev boljši American. Becker je na koncu nasprotniku tudi izrazil priznanje z besedami: »Vedno, ko je prislo do odločilne točke, mu je uspelo doseči točko s prav neverjetnimi udarci. Zato si zasluži, da je številka 1.« Prvo zaključno zogo prvega niza je Becker sicer rešil, vendar je Sampras takoj z naslednjim servisom (199 km/h) niz zaključil v svojo korist. V peti igri drugega niza je Sampras dosegel odločilni »break« in to prednost potem obdržal do konca. V zadnjem nizu je postal Becker živčen in se je nenehno pritoževal nad

Sampras v Parizu osvojil svoj 36. turnir ATP (telefoto AP)

odločitvami linijskih sodnikov. V sedmi igri zadnjega niza je Sampras nekoliko srečno dosegel usodni »break«, potem ko sta se dva njegova udarca odbila od mreže, oba pa sta mu prinesla točki. Beckerju nato ni uspelo odvzeti nasprotnikovega servisa in Sampras je po dveh urah in 41 minutah v Parizu prvič zmagal. Kanadcan Grand Connel in American Patrick Galbraith sta v finalu dvojic premagala Američana Jima Grabba in Todda Martina s 6:2 in 6:2.

Na zaključni turnir v Frankfurtu so se ze uvrstili: Pete Sampras, Andre Agassi, Boris Becker, Thomas Muster, Michael Chang, Jim Courier in Jevgenij Kafelnikov. Za preostalo mesto se bosta na turnirjih v Moskvi in Stockholmu borila Hrvat Goran Ivanisevič in Sved Thomas Enqvist.

Najnovejša lestvica

ATP: 1. Pete Sampras (ZDA) 5438 točk, 2. Andre Agassi (ZDA) 4867, 3. Thomas Muster (Avt) 4474, 4. Boris Becker (Nem) 3135, 5. Michael Chang (ZDA) 2980, 6. Jevgenij Kafelnikov (Rus) 2519, 7. Jim Courier (ZDA) 2443, 8. Thomas Enqvist (Sve) 2139, 9. Wayne Ferreira (JAR) 2049, 10. Goran Ivanisevič (Hrv) 1861, 11. Sergi Bruguera (Spa) 1781, 12. Richard Krajicek (Niz) 1756, 13. Michael Stich (Nem) 1727, 14. Magnus Larsson (Sve) 1463, 15. Marc Rosset (Svi) 1414, 16. Arnaud Boetsch (Fra) 1397, 17. Andrej Medvedjev (Ukr) 1386, 18. Paul Haarhuis (Niz) 1276, 19. Todd Martin (ZDA) 1268, 20. Gilbert Schaller (Avt) 1256, 21. Andrea Gaudenzi (Ita) 1228, 22. Jan Siemerink (Niz) 1226, 23. Stefan Edberg (Sve) 1183, 24. Marcelo Rios (Čile) 1164,

KOŠARKA / LIGA NBA

Branilec naslova Houston še drugič zmagal

Arvidas Sabonis (16 točk)
odločil zmago Portlanda

NEW YORK (STA/AP) - Branilci naslova severnoameriske košarkarske lige NBA Houston Rockets so sinoči se drugič zmagali. Na gostovanju so premagali Phoenix Suns s 106:104.

Preobrat v srečanju je prinesel Mario Elie, ki je s trojko odločil ključno srečanje končnice teh dveh ekip pred petimi meseci in pol, ko je so v drugem krogu Rakete izločile Sonca. Elie je 4 minute in 5 sekund pred koncem izenacil na 97:97, 36 sekund pozneje zadel trojko in dobre tri minute pred koncem se uspešno podal v protinapad do Sama Casella (102:97). Do konca tekme je Phoenix rezultat znižal in imel 10 sekund pred koncem se zogo za zmago ali izenačenje, vendar sta Elliot Perry in Kevin Johnson zgresila. Za branilce naslova je bil ponovno najboljši Hakeem Olajuwon (24 točk, 12 skokov), Clyde Drexler je dal 21 točk, Sunsom pa do zmage nista pomagala niti Charles Barkley (23 točk in 17 skokov) in Wesley Person (22 točk).

Drugo zmago je zabeležil tudi kanadski novinec v NBA Vancouver Grizzlies, ki so v zanje zgodovinskem prvem srečanju pred domačo publiko (19.193 gledalcev v GM Place) po podaljsku premagali Minnesota s 100:98. Odločilni kos je dosegel spretni Chris King, ki je v zadnji sekundi s prsti potisnil zogo skozi obroč. Najboljši strelci so bili

Bryon Scott (18), Greg Anthony (17) in Blue Edwards (16) za domače, Christian Laettner (26) pa za goste. Slednji je s trojko 17 sekund pred koncem rednega dela popeljal tekmo v podaljšek.

Portland Trail Blazers, ki je izgubil prvo tekmo doma proti Vancouverju, je tokrat, prav tako v domači dvorani, premagal Utah Jazz s 109:105. Cliff Robinson je bil s 25 točkami najboljši strelec domaćih (met za tri točke 4:6), tekmo pa je v svojem drugem NBA nastopu odločil Litvanec Arvidas Sabonis. V zadnji četrtini, ko so si domači priigrali prednost, je imel 8 točk in 7 skokov, skupaj pa 16 kosev in 10 skokov. Rod Strickland je dodal 18 točk. Karl Malone je bil s 26 kosi najboljši strelec tekme, vendar je v odločilnem delu zgresil nekaj metov in Utah je bil porazen.

Sacramento Kings je doma ugnal Los Angeles Clippers z 99:82, odločilno vlogo pa je imel Mitch Richmond, ki je v četrti četrtini zadel tri trojke in 11 od 18 točk. Olden Polynice je bil s 23 točkami in 10 skoki najučinkovitejši pri domaćih, pri Clippersih pa Loy Vaught (20).

Izidi nedeljskih tekem: Portland Trail Blazers - Utah Jazz 109:105, Houston Rockets - Phoenix Suns 106:104, Sacramento Kings - Los Angeles Clippers 99:82, Vancouver Grizzlies - Minnesota Timberwolves 100:98 po podaljsku.

NOVICE

Sacchi izbral

Za kvalifikaciji srečanju za nastop na nogometnem EP v Angliji proti Ukrajini in Litvi je selektor italijanske reprezentance Arrigo Sacchi izbral dvajset igralcev. Vratarja: Peruzzi (Juventus) in Toldo (Fiorentina); branilci: Benarrivo (Parma), Muzzi (Parma), Ferrara (Juventus), Costacurta (Milan), Negro (Lazio), Carboni (Roma), Maldini (Milan); vezni igralci: Di Livio (Juventus), D. Baggio (Parma), Albertini (Milan), Di Matteo (Lazio), Statuto (Roma), Del Piero (Juventus), Crippa (Parma); napadalci: Zola (Parma), Simone (Milan), Casiraghi (Lazio), Ravanelli (Juventus).

Bierhoff ostaja v Vidmu

VIDEM - Nas cilj se naprej ni uvrstitev v pokal UEFA, ampak obstanek v ligi, je po zmagi proti prvaku Juventusom dejal trener Udineseja Alberto Zaccaroni, sportni vodja videmskega kluba Carlo Piazzola pa je potrdil, da klub nikakor ne namerava odstopiti milanskemu Interju napadalca Bierhoffa, ki je doslej v italijanski A ligi dosegel ze sedem zadetkov. »Inter se res zanima za Bierhoffa, toda on bo ostal v Vidmu. Ne damo ga za nobeno ceno.« je dejal Piazzola. Novi Interjev trener Roy Hodgson je takoj po svojem prihodu v Milan zahteval od kluba, naj najame se enega napadalca.

Ulihrach zmagal v Montevideu

MONTEVIDEO (STA/AFP) - Čeh Bohdan Ulihrach, osmi nosilec teniskega turnirja ATP z nagradnim skladom 250.000 ameriskih dolarjev v Montevideu v Urugvaju, je v finalu premagal drugega nosilca Spanca Alberta Berasateguija s 6:2 in 6:3.

V Oaklandu slavje Malejeve

OAKLAND (STA/AP) - Druga nosilka Bolgarka Magdalena Malejeva je v finalu teniskega turnirja v Oaklandu (430.000 ameriskih dolarjev nagradnega sklada) po uri in dveh minutah premagala Japonko Ai Sugiyamo s 6:3 in 6:4. Malejeva, ki je v finalu na turnirjih WTA zmagala se tretjič v letošnji sezoni, je izgubila le pet točk na svoj servis v prvem nizu. Japonka, ki je sele drugič v karieri igrala v finalu, pa je imela hudo tremo. Njeni zacetni udarci pri servisu so bili praviloma prekratki ali predolgi, za nameček pa je napravila se šest dvojnih napak. V drugem nizu ji je slo nekoliko bolje, po zaostanku je z 2:4 izenacila na 4:4, vendar je nato Bolgarka z rutinsko igro prišla do zanesljive zmage. »Dobro sem vračala zacetne udarce in Sugiyamova je morala žogico tudi pri drugem servisu udarjati zelo močno, kar jo je stalo številnih napak,« je ocenila Malejeva.

Prva nosilka zmagovalka turnira v Quebecu

QUEBEC (STA/AP) - Prva nosilka Nizozemka Brenda Schultz McCarthy je v finalu teniskega turnirja v Quebecu (220.000 ameriskih dolarjev nagradnega sklada) premagala Belgijko Dominique Monami s 7:6 (7:5), 6:2. Schultzova je v prvem nizu vodila s 4:3, vendar sta morali tekničici igrati podaljšano igro. V tej je bila spretnješa Nizozemka, ki je gladko zmagala tudi v drugem in osvojila drugi letošnji turnir. Februarja je zmagala v Oklahoma Cityju.

Spremembe na lestvici WTA

LONDON - Na ženski teniski lestvici WTA je med deseterico znova Američanka Mary Joe Fernandez, ki je napredovala na tri mesta in je sedaj 8. Na prvem mestu sta se naprej skupaj Nemka Steffi Graf in Američanka Monika Seles, Spanka Conchita Martinez pa je na drugem mestu prehitela rojakinjo Arantxo Sanchez Vicario. Lestvica WTA: 1. (1.) Steffi Graf (Nem) in Monika Seles (ZDA) 357.2796 točke, 2. (3.) Conchita Martinez (Spa) 245.8909, 3. (2.) Arantxa Sanchez-Vicario (Spa) 234.0816, 4. (4.) Mary Pierce (Fra) 181.0000, 5. (5.) Gabriela Sabatini (Arg) 169.9882, 6. (6.) Kimiko Date (Jap) 169.4077, 7. (7.) Magdalena Malejeva (Bol) 149.0357, 8. (11.) Mary-Joe Fernandez (ZDA) 134.5383, 9. (8.) Iva Majoli (Hrv) 131.9306, 10. (9.) Jana Novotna (Čes) 130.3764.

Colorado nadaljuje z zmagami

NEW YORK (STA/AP) - Florida je v Miamiu v severnoameriski poklicni hokejski ligi NHL premagala Tampa Bay s 4:1, s tem ostaja na prvem mestu atlantske skupine, ceprav je drugouvrščena Philadelphia premagala Hartford s 6:1. Colorado je ugnal Chicago s 7:3 in nanizal za klub rekordno serijo osmih zaporednih zmag. Joe Sakic je poleg dveh golov dosegel se tri asistencije. Njegova ekipa ima tako se naprej največje število točk v NHL (21) in prepričljivo vodi na zahodu v pacifiški skupini. Izidi nedeljskih tekem: Florida - Tampa Bay 4:1, Winnipeg - Buffalo 4:3, Philadelphia - Hartford 6:1, Anaheim - New Jersey 6:1, Colorado - Chicago 7:3.

Cheruiyot in Gorgirlejeva

PARIZ (STA/AFP) - Kenijec Kenneth Cheruiyot in Romunka Luminita Gorgirleja sta zmagovalca polmaratona Saint-Denis v Parizu. Kenijec je za progo potreboval 1 uro, 1 minuto in 32 sekund. Romunka pa je zmagala s casom 1 ura, 11 minut in 27 sekund.

TUJA NOGOMETNA PRVENSTVA / PO DVANAJSTIH KOLIH

Borussia Dortmund na vrhu lestvice dohitela Bayern

V Angliji je Arsenal dobil derbi z Manchestrom Unitedom

DORTMUND - Po dvanajstih kolih zasledovanja je Borussia Dortmund v bundesligi ujela münchenski Bayern! Bavarci so z zve-necim 4:1 izgubili v Frankfurtu, kjer jim tradicija res ni najbolj ugodna, toda tudi letosnja moč nasprotnika ni taka, da bi bil tak poraz sprejemljiv. Eintracht je dvakrat zadel z Binzem in Hagnerjem, za Bayern pa je castni gol dal Helmer. Klinsmann, kje si? Borussia je derbi s Fortuno Düsseldorf (Pancev se je po nekaj lepih predstavah ze preselil na klop) dobila s 3:0, tekma pa je bila zapечатena ze po slabi pol uri igre. Vse bolj se visajo kotacije Effenbergove Borussie Mönchengladbach. »Crno-zeleni« so tokrat s 4:1 pregazili letos solidni Schalke, trikrat pa je mrezo zatresel Sved Martin Dahlin. Lepo tekmo so gledalci videli v Stuttgartu, kjer sta se domace mostvo in Werder razšla pri izidu 1:1. VRSTNI RED: Bayern in Borussia Dt. 27, Borussia MG 25, Hansa Rostock 18, Stuttgart 17.

Dobro jutro, Bergkamp! Tako lahko upravičeno pojejo Arsenalovi navijaci, ki so se zmage v derbiju kola proti večnim tekmeccm Manchester Uniteda veselili prav po zaslugi zadetka, ki ga je dosegel bivši igralec Ajaxa in Interja. Sicer tekma ni bila posebno zanimiva. »Gunnarsi« so edini gol tekme dosegli ze

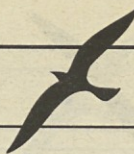
v 14. minuti, odtlej pa je Man United le zaman naskakoval vrata Seamana. Bolj zanimivo je bilo v Newcastleu, kjer so domaci močno okrnili ambicije Liverpoola. Se enkrat uspešni Ferdinand in tovarisi so zmagali z 2:1 in tako potrdili, da jim trenutno nihče ne more do zivega. Ali pa ne? Ze v naslednjem kolu bodo igrali v Birminghamu proti razpoloženi Milosevičevi Aston Villi, ki je tokrat v gosteh s 4:1 obračunala z West Hamom. VRSTNI RED: Newcastle 31, Manchester Utd 26, Arsenal 24, Aston Villa in Liverpool 23.

Preporod vodilnih beležimo tokrat v Spaniji. Atletico Madrid je z golom Argentince Simeoneja zmagal na vedno neugodnem igrišču Zaragoze, velja pa poudariti, da nosilcu pokala pokalnih zmagovalcev letos se zdalec ne gre tako dobro kot lani. Barcelono poganjajo goli tujcev. Po zadetkih Figa (na sliki AP se veseli s Kordo) in Prosineckega ter običajnemu prispevku Korda je tokrat kar dvakrat bil uspešen libero Gica Popescu in Salamanca je Nou Camp zapustila s porazom 4:1. Lanska Realova »bomberja« Zamorano in Amavisca letos ne blestita, zato pa nadure opravlja se ne 19-letni Raül. Mladi napadalec je med tednom rešil Madridovce v pokalu pravakov in tokrat odločilno prispeval k zmagi (3:2) nad Real Sociedadom. Zelo uspešno na-

daljujeta svojo pot Espanyol (zmagal je z golom Brnovića v gosteh pri ze odpisanem Deportivo) in Valencia neustavljivega (tokrat dva od petih golov) Predraga Mijatovića. Po dolgem casu je prepričljivo zmagal (3:0 s Celto) tudi Athletic Bilbao, Betis in Tenerife pa sta kljub delitvi točk menda osrecila (3:3) gledalce. VRSTNI RED: At. Madrid 29, Barcelona 26, Espanyol 24, Real Madrid in Valencia 20.

V Franciji je PSG postavil stvari na svoje mesto. Ne brez te zav (3:2 z dvema goloma Dely Valdesa, lani Cagliari) je premagal Nice in se ob istocasnem porazu Metza v Bastii povzpел na prvo mesto. PSG ima zdaj 34, Metz 32 in Lens 30 točk. V Amsterdamu je bil na sporedu derbi med Ajaxom (dotlej 12 zmag v 12 tekmah) in PSV-jem Eindhoven. Povedli so gostje (Ronaldo v 32. minuti), Ajax pa je tri minute kasneje izenacil z Nijerijcem Kanujem. Ajax ima tako zdaj 37, PSV pa 33 točk. Drugace se je razpletel »big-match« Porto - Benfica, ki ga je s 3:0 (dva gola Doimingosa) dobil Porto. To mostvo nemoteno jadra novemu naslovu naproti. (dk)

KOŠARKA / KADETI

Jadran zmagal v Miljah, Kontovel ostal prazni rok

V naraščajniškem prvenstvu poraz borovcev in Kontovelcev

KADETI

Panauto Milje - Jadran 71:80 (35:38)

JADRAN: Hrovatin, Senizza 8, Bogatec, Gustin 8, Mura, Slavec 33, Petaros 13, Sosić 12, Stefancić, Valente 6, trener Cehovin.

PON: Senizza. 3T: Slavec 2, Petaros 1.

Jadranovci so dosegli svojo drugo zaporedno zmago, tokrat pa so se morali precej potruditi, da so lahko v Miljah osvojili drugi par točk. Nasi košarkarji so zanesljivo povedli, nakar pa so jih gostitelji dohiteli in bil se je izenačen boj do konca polčasa. Izenačen boj se je nadaljeval tudi v drugem polcasu vse do poslednjih minut, ko so nasi košarkarji le prejeli pobudo v svoje roke, z dobro obrambo si prislužili nekaj točk prednosti in nato tudi zasluzeno zmagali. Za dobro igro v napadu naj pohvalimo Christiana Slavca, ki je dosegel kar 33 točk. (M. Gustin)

Sgt - Kontovel 72:64 (40:31)

KONTOVEL: Bukavec 18, Brundula 5, Baldi 12, D. Pavletic 10, Puntar 2, Kocjancić 3, Laković 14, trener: Brisćak.

Zacetek srečanja je bil izenačen, v 12. minuti pa so gostitelji dosegli prednost 10 točk, ki so jo praktično obdržali do konca. V tem delu tekme so Kontovelci zgrešili nekaj res lahkih metov, Sgt pa jih je »kaznoval« z uspešnimi pritninapadi. Za dobro igro, a le v napadu, je treba pohvaliti Igorja Lakovića in Edvina Bukavca, v obrambi pa sta obe ekipi igrali slabo. (R. P.)

NARASČAJNIKI

Libertas A - Bor Edi Auto 82:47 (42:21)

BOR: Kafol 0:2, Smilovich 6 (4:6), Stokelj 14 (4:8), Kosuta 1 (1:4), Santi 9 (3:6), Bosari 2, Tolentino, Lovriha 9 (3:5), Lombardo 6 (0:1). Trener: Krečić

Prosti meti 15:32, PON: Santi.

Borovi naraščajniki so v prvem kolu prvenstva zasluženo izgubili v gosteh proti solidnemu Libertasu. Nasi košarkarji niso bili nikoli kos nasprotniku, ki je s hitrimi protinapadi polnil Borov kos. Borovci so z raznimi obrambami skušali zaustaviti nasprotnikove napade, le-ti pa so vsakec prišli do lahkega zaključka, tako da je bil vsak trud nasih zaman.

Pri nasprotnikih so bili najbolj uspešni Svara, Pribac in Zuliani, številne odsotnosti pa ne morejo opravičiti tako visokega poraza. Krečićevi varovanci bodo slab vtis, ki so ga zapustili v uvodni tekmi, skušali popraviti že v prihodnjem kolu, ko bodo gostili Acli iz Ronk. (Niko Stokelj)

Kontovel - Itala San Marco 71:80 (42:37)

KONTOVEL: Sustersic 5, Doglia 17, Frandoli, Rebula 21, Semec 4, Zagar 4, Kocjancić 7, Bogatec 2, Gregori 11, Bukavec, Hrovatin, trener Meden.

Dobrih trideset minut je bilo srečanje zelo izenačeno in Kontovelci so bili večkrat v vodstvu, polčas pa so končali s petimi točkami prednosti. V zadnjih desetih minutah igre so si gostje priigrali deset točk prednosti, ki jih Kontovel ni več nadoknadil. Kontovelci so z igro v npaadu povsem zadovoljili, v obrambi pa so popustili prav tedaj, ko je bilo potrebno stisniti zobe. (R. P.)

Obvestila

MO SPDT

sporoča, bo ogled videofilma »Orientiring '95« v petek, 10. t. m., ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani.

SK BRDINA

sporoča, da se bo pricel tečaj smucanja na plastični stezi v Nabrezini danes, 7. t. m. in bo ob torkih in četrtkih od 18. do 20. ure.

SK BRDINA

organizira sejem rabljene smučarske opreme, ki bo 17., 18. in 19. novembra v Domu Brdina na Opčinah.

SK DEVIN

obvešča, da bo tečaj na plastični stezi v Nabrezini za odrasle 8. t. m. od 20. do 22. ure, za otroke pa 21., 23., 28. in 30. t. m. od 17. do 19. ure. Informacije po tel. 220423.

SD MLADINA in SK DEVIN

priredita 17., 18. in 19. t. m., v dvorani Prosvetnega doma na Proseku sejem rabljene smučarske opreme. Informacije nudimo na tel.st. 213518/220423.

SK DEVIN

organizira božično in novoletno zimovanje v smučarskem središču Alleghe od 23. oz. 26. decembra do 1. januarja in od 1. januarja do 6. oziroma 7. januarja na izbiro. Možnost smucanja na snežinah Civette in Val Badie in S. Pellegrina. Prijave do 28. t. m. Informacije po telefonu 220423.

SPORTNA SOLA TRST

sporoča, da bo vadba za najmlajše na Stadionu 1. maj pod vodstvom prof. Gorazda Pucnika ob sobotah zjutraj in sicer za otroke vrtecev od 9.00 do 10.00, za skupino »mamice in otroke« pa od 10.00 do 11.00. Prvi dan vadbe bo v soboto, 11. t. m. Vse informacije bodo interesenti prejeli ob vpisu na dan začetka vadbe.

TPK SIRENA

vabi clane na društveno večerjo, ki bo v petek, 24. t. m., ob 20.30 v gostilni Sardoc v Precniku. Obvezna rezervacija na društvenem sedežu - Miramarski drevored 32, telefon 422696.

NAMIZNI TENIS / DRŽAVNE LIGE

V A ligi Kras zdaj v »zlati sredini«

Fantom v C ligi slabo kaže - Tretjeligašice se bodo januarja borile za napredovanje

Ženska A liga

Z zmago Krasovih prvoligašic nad Verono in osvojitvijo pomembnih prvenstvenih točk za obstanek v A-1 ligi, si oglejmo se ostale izide 4. kroga.

Castella - Fiamma Archimede Messina 6:0, Che Lin Messina - Coccaglio 3:6, Angela - Fiamma Al Ar Messina 3:6. Najzanimivejši je zadnji izid, ki kaže, da je Al Ar najmočnejši od treh mesinskih klubov. Premagal je Angero, s katero se bo v naslednjem kolu srečal Kras. Ekipi si delita četrto do peto mesto, le da je Kras v zaostanku s tekmo s Che Linom.

Vrstni red po 4. krogu: Castella 8, Fiamma Al Ar 7, Coccaglio 6, Kras in Angera 3, San Marco 2, Fiamma Archimede 1, Che Lin 0.

Ženska B liga

Po odstopu zgornjopodpiske Sport Verein Lanne se je število ekip v B skupini skrcilo na šest.

Izidi 5. kroga: Juvenes - Flash Club Saranthen 5:0, Edera - Arezzo 4:1. Kras in Cus Sassari prosta.

19.11. bodo krasovke gostovale pri Ederi Forli.

Vrstni red po 5. krogu:

Juvenes Serrevalle San Marino in Kras (4), 6 točk, Edera Forli (2), Linuse (2), Flash Club (3), 2 točki, Cus Sassari (4) 0 točk. V oklepaju število odigranih tekem.

Moska C-1 liga

V 5. krogu tretjeligaske lige je Krasovo mostvo pred domaco publiko v deželnem derbiju s Cus Udine doživelo svoj peti prvenstveni poraz. Mladinca Andrea Radini in Peter Santini nista igrala slabo, a do zmage ekipe manjka se precej. Radini je sicer prispeval točko k rezultatu - premagal je tretjega nasprotnikovega igralca Pozzutija. V prvem dvoboju sobotnega večera, proti obrambnemu igralcu Agarinisu pa je imel precejšnjo smolo. Peter Santini je odigral dve tekmi. Vse kar si je mladi krasove trudoma priigral je zatem tudi napravil. V treh nizih je našemu kapetanu Bertolottiju uspelo nadigrati Agarinisa in dodati že zmago nad Pozzutom. Podvig pa mu ni uspel proti najboljšemu nasprotnikovemu igralcu agilnemu napadalcu Barbaritu. Dva kroga pred

koncem prvega dela krasovcem slabo kaže. Od osmih ekip v posamezni skupini bosta zadnji dve nazadovali. Kot zadnjeuvrščeni je Kras prvi na tem seznamu, čeprav upamo, da gre v prihodnjem krogu svoji prvi zmagi nasproti v srečanju s trzasko Pellicano, ki ima v žepu eno zmago.

Kras - CUS Udine 3:5

Radini - Pozzuto 2:0 (21:19, 21:15), Santini - Barbarito 0:2 (12:21, 14:21), Bertolotti - Agarinis 2:1 (24:22, 16:21, 21:15), Radini - Barbarito 0:2 (10:21, 13:21), Bertolotti - Pozzuto 2:0 (21:10, 21:8), Santini - Agarinis 0:2 (8:21, 10:21), Bertolotti - Barbarito 1:2 (10:21, 21:18, 11:21), Radini - Agarinis 0:2 (17:21, 13:21).

Ostali izidi 5. kroga:

Azzurra - Quartiere 7 2:5, Ranger - Fincantieri 5:3, Vicenza - Pellicana 5:1.

Vrstni red pod 5. krogu: Azzurra Gorizia, Quartiere 7 Padova 8, Rangers San Rocco Udine, Vicenza, Fincantieri Trieste 6, Cus Udine 4, Pellicana Trieste 2, Kras Zgonik 0 točk.

Ženska C-1 liga

V zelo trdem boju pokrajinskega

derbija med postavama Krasa in Chiadina so Krasove igralke, novinke v ženski tretjeligaski državni ligi slavile nad Trzacakami z izidom 4:1. Skoraj vsi dvoboji so terjali tretji set, kakor tudi v igri dvojic, kjer je par Rustja-Kralj izgubil edino točko. S prizadevnostjo in pametno igro sta Irena Rustja in Martina Milic v posamičnih dvobojih bili tudi tehnično boljši od nasprotnic.

Kras - Chiadino 4:1

Rustja - Chiarelli 2:1 (21:14, 18:21, 21:16), Milic M. - Butelli 2:1 (21:14, 16:21, 21:13), Rustja/Kralj - Chiarelli/Butelli 1:2 (12:21, 21:10, 19:21), Rustja - Butelli 2:0 (21:15, 21:19), Milic M. - Chiarelli 2:1 (21:16, 19:21, 21:13).

Po končanem prvem delu prvenstva so si krasovke z drugo zmago priborile vodilno mesto na lestvici. Sledi mu San Giovanni Basedo Chions z istim številom točk. Tretji je Chiadino in zadnji CUS Udine.

Z Basedom se bodo krasovke borile za napredovanje v nadaljevanju prvenstva 13. januarja prihodnje leto. (J.J.)

ODBOJKA / MLADINCI

Dečki Körtinga so se požrtvovalno upirali boljšemu Koimpexu

Koimpex - Körting 3:0 (15:2, 15:8, 15:1)

KOIMPEX: Furlanić, Cuk, Furlani, Micalessi, Drasić, Ritossa, Smotlak.

KÖRTING: Krmeć, Stopar, Milic, Savarin, Pećar, Mikol, Peterlin.

»Družinski« derbi združenih ekip v mali dvorani na Stadionu 1. maja je po pričakovanju gladko pripadel Koimpexu, ki je suvereno premagal ekipo Körtinga. Dečki Körtinga, ki so dve leti mlajši od nasprotnikov igrajo v tem prvenstvu le z namenom, da si naberejo prepotrebne izkušnje in da cimveč skupaj igrajo. Proti odločno boljšemu Koimpexu pa so se mladi igralci, po zacetni tremi v prvem setu, borili in trudili po svojih močeh. V drugem nizu so dosegli tudi več točk, več pa niso zmogli. Igralci trenerja Drasica pa so se enkrat potrudili, da upravičeno merijo na osvojitve pokrajinskega naslova, ki se jim je lani izmuznil na račun Pallavola Trieste.

Glede posameznikov bi omenili Saso Smotlaka (Koimpex), ki je igral od drugega seta dalje in se izkazal s servisi in igro v polju, na drugi strani mreže pa je bil tako v polju kot na mreži najboljši Peter Milic. (Dejan)

OSTALI IZIDI 2. KOLA: Nuova Pallavolo - Pallavolo Trieste 0:3, Prevenire - Virtus 0:3, Volley '80 - Volley club 3:1.

VRSTNI RED: Koimpex in Volley '80 4, Pallavolo Trieste, Nuova Pallavolo, Virtus in Volley Club 2, Körting in Prevenire 0.

PRIHODNJE KOLO: Körting - Volley club, Nuova Pallavolo - Koimpex.

ODBOJKA / MLADINKE

Favoriti že trdno v vodstvu Tekem za vrh pa še ni bilo

Blizu svoji prvi zmagi je bila tokrat tudi Sloga B

Nuova Pallavolo - Breg 3:0 (15:10, 15:5, 15:6)

BREG: Bet, I. in J. Sancin, Rodella, Carboni, Orlando, Tercon, Pettiroso, Cok, Druzina, Zeriali.

Proti enemu od najmočnejših nasprotnikov niso imele Brežanke velikih možnosti, da dosežejo končno zmago. Igrale so precej borbeno, nasprotnicam pa so bile predvsem kos v prvem setu. Za pokazano igro je trener Cac kljub porazu zadovoljen. (Noemi Bet)

Sant'Andrea - Bor Friulexport 0:3 (6:15, 4:15, 11:15)

BOR: Zadnik, Gruden, Sternad, Sadlowski, Faimann, J. in Z. Milicevic, Flego, Macho, Bogatec.

Zmaga borovk bi lahko bila se bolj gladka. Sant'Andrea sicer ni naj-

slabsa sesterka prvenstva, a je najmanj za dva razreda slabša od plavkih, ki so igrale precej neizbrano. Res pa je tudi, da je trener Kalc v vsakem setu poslal na igrisce različno postavbo z različnimi taktičnimi nalogami. V drugem setu so borovke ze voidle s 14:0, najbolj izenačen pa je bil tretji set, v katerem je po visokem vodstvu borovk Sant'Andrea zmanjšal zaostanek na 12:10, vendar so se borovke pravočasno zbrale in preprečile nasprotnicam, da bi jih presenetile.

Koimpex - Sgt 3:0 (15:0; 15:3, 15:6)

KOIMPEX: Babudri, Blazina, Furlan, Kalc, Kocjancić, Kuferšin, Mamillo, Mauro, Molassi, Sosic.

Nasprotnik iz tega kola je bil resnično preskromen, da bi lahko ogrozil Koimpexovo ekipo. Trener Peterlin je na igrisce poslal v vsakem setu različno ekipo, kar pa sploh ni zmanjšalo ucikovitosti slogasice, katerim je bilo velikokrat dovolj, da so kar čakale na napake gostinj. Sorazmerno veliko število točk, ki jih je Sant'Andrea zbral v tretjem setu, gre pripisati izključno padcu koncentracije Koimpexovih igralk, ki je v takih primerih nekaj povsem naravnega. (Inka)

Sloga B - Volley 93 2:3 (11:15, 15:2, 3:15, 15:11, 7:15)

SLOGA: Canziani, Kauter, D'Agostini, Di Guida, Ferluga, Gregori, Kette, Kovacic, Milic, Sossi, Strajn, Zagar.

V svoji drugi tekmi, ki so jo odigrale že pred novembrskimi prazniki, so mlade slogasice sicer izgubile, vendar so s svojo igro zadovoljile. Nasprotnicam, ki so fizično precej prekasale nase igralk, so nudile zelo oster odpor in mirno lahko trdimo, da so srečanje izgubile predvsem zaradi premajhnega zaupanja v lastne sposobnosti.

Ce izvezamemo drugi in tretji set, ki sta potekala popolnoma enosmerno, so bili ostali trije zelo izenačeni, v odločilnem pa se je sreca nasmehnila gostjam. (Inka)

VRSTNI RED PO 2. KOLU: Koimpex, Nuova Pallavolo in Bor Friulexport 4, Sant'Andrea in Oma 2, Sloga B, Breg in Sgt 0.

PRIHODNJE KOLO: Oma - Bor Friulexport, Sgt - Sloga B, Breg - Koimpex.

ODBOJKA / DEŽELNE LIGE

Novosti v napredovanjih in izpadih iz C2 in D lige

Odbor deželne odbojarske zveze je na svoj zadnji seji sprejel nekaj zelo pomembnih odločitev v zvezi s pravilnikom o napredovanjih in izpadih iz C2 in D lige.

V letošnji sezoni bosta iz moske oziroma ženske C2 lige po novem neposredno izpadli samo zadnji dve uvrščeni sesterki.

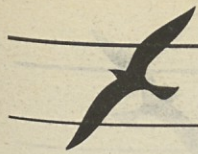
Četrtoeligaski prvenstvi, ki se bosta pričeli sele konec novembra, bosta letos, kot znano, razdeljeni v dve skupini. V visjo ligo bosta napredovali dve sesterki ob koncu dvokrožne 2. faze, na kateri bodo nastopile ekipe, ki se bodo ob koncu 1. dela v vsaki od obeh skupin uvrstile na prvi dve

mesti.

Iz moske D lige bo neposredno izpadla v 1. divizijo osmouvrščena sesterka iz vsake od obeh skupine. Stiri mostva, ki se bodo v vsaki od obeh skupin ob koncu prvenstva uvrstila na 6. oziroma 7. mesto, bodo odigrala dodatni turnir, tudi tu pa bosta v nizjo ligo izpadli zadnji dve ekipi.

V ženski D ligi ne bo direktnih izpadov, ampak bodo 8. in 9. na lestvici vsake od obeh skupin odigrale dodatni turnir, tudi tu pa bosta v nizjo ligo izpadli zadnji dve ekipi.

V sezoni 1996/1997 bo D liga stela dvajset ekip, ki jih bodo razdelili v dve skupini.

ROKOMET / KRSTNI NASTOP KRASOVK V B LIGI

Obetavna igra v 2. polčasu

Caldogno je bil vseeno premočen

Kras - Caldogno 12:24 (2:14)

KRAS: Calzi, Bizjak 5, Cittar, Cufar, V. Ferluga 1, D. Ferluga 2, Kermec, Jagodic 4, Rudolf, Stegel, Ukmar.

V krstnem nastopu rokometne B lige so se krasovke pomerile z res dobrim in izkušenim nasprotnikom, ki je lani nastopal v višji ligi. Krasovkam se je v začetku tudi poznalo, da pred prvenstvom niso odigrale nobene prijateljske tekme. Gostje so zato takoj na začetku povedle s hitrimi protinapadi, obenem pa so bile v obrambi nepremagljive, tako da našim skoraj ni uspelo doseči zadetka.

V drugem polčasu je bila slika povsem drugačna. Ko so bile krasovke v napadu je zoga krožila tako hitro, da se je nasprotnikova obramba odprla in končno so padali tudi zadetki. Obram-

ba 6:0 pa se je izkazala kot najboljša varianta. Delni izid v drugem polčasu je bil 10:10, ta rezultat pa daje upanje, da se bodo naše rokometasice enakovredno borile z ekipami, ki že več let igrajo v B ligi. Nujno pa bodo morale nadigrati že poznane ekipe. Pohvalo zaslužita predvsem vratarica Clara Calzi, ki je v drugem delu igre res zelo dobro branila in pa agresivni bek Natasa Bizjak.

NOGOMET / PRVENSTVO NARAŠČAJNIKOV

Lep preobrat Zarje Sovodnje zanesljivo

Zarja po голу Muggie B zmagala z 2:1
Doslej najboljša igra Sovodenjcev prvenstvu

Zarja Adriaimpex - Muggia B 2:1 (0:0)

STELC ZA ZARJO: Ostrouska 2
ZARJA ADRIAIMPEX: Damjan Gregori, Milian, Bukavec, Jan Gregori, Iozza (Krizmancic), Semec (Manzin), Karis, Lorenzi, Curman, Ota, Ostrouska (Zornada), 12. Babuder, 13. Damjan Gregori.

Zarjani so se morali proti B ekipi Muggie pošteno potruditi, da so pospravili zmago v žep. Če izvajamo že na samem začetku dve izraziti priliki za gol Ote in Ostrouske, v prvem polčasu z igro naše združene ekipe ne moremo biti zadovoljni, saj se je igra odvijala v glavnem na sredini, kjer Lorenzi in ostali niso mogli najti pravih podaj za gol, tako je kazenski prostor gostov ostal v rokah Muggie. Izrazito bolj privlačna je bila igra v nadaljevanju, ko je Tulova vrsta lepo prodirala pred vrata gostov. Ko je zadetek visel že v zraku, so Miljani s strelom od daleč četr ure pred koncem prelisičili vratarja Zarje. Zadetek nasih ni potrl. Reagirali so učinkovito in Ostrouska je takoj izenacil, potem ko je lepo prodril v kazenski prostor in streljal

diagonalno v mrežo. Za zmago je ostalo se nekaj casa. Zarjani so se ponovno organizirali in isti igralec je proti koncu tekmu podvojil. Pohvale gre prav vsem; se predvsem, ker so znali v pravem trenutku ze kritičen položaj obrniti v svojo korist. (-d.gr-)

IZIDI 7. KOLA (1.11.): Olimpia - CGS 2:2, Domio - Muggia A 1:5, Sant'Andrea - Montebello 2:0, San Sergio - Chiarbola 1:0, Muggia B - Opicina 1:0, Costalunga - Portuale 3:2, prosta Zarja.

IZIDI 8. KOLA: Opicina - Portuale 2:1, Zarja - Muggia B 2:1, Montebello - San Sergio 4:1, Muggia A - Sant'Andrea 1:3, CGS - Domio 1:3, Olimpia - Costalunga 2:2, prosta Chiarbola.

VRSTNI RED: Olimpia 19, Zarja* in Muggia A 18, Sant'Andrea* in Opicina* 15, Costalunga* 12, Domio 10, Montebello in Muggia B* 9, San Sergio* 7, Portuale* in Chiarbola* 3, CGS 1.

PRIHODNJE KOLO: Portuale - Zarja.

NA GORIškEM

Sovodnje - Natisone 2:0 (0:0)

STRELCI: Gorjan iz enajstmetrovke in Peteani.

SOVODNJE: Devetak, Peteani, Moro, Jarc, Gorjan, Jelen, Pavšic (Marusić), Miklus (Piras), Cotic (Bagon), Ferletic, Rosano (Korsic).

Sovodenjci so gotovo odigrali doslej najboljšo tekmo. Stalno so imeli pobudo v svojih rokah, v prvem polčasu pa svoje premoci niso znali izkoristiti. Tudi v drugem polčasu so nadaljevali z napadi in v 30. min. tudi povsem zaslužen povedli. V protinapadu sta sodelovala Peteani in Jelen. Peteanija so zrušili v kazenskem prostoru in sodnik je pokazal na belo točko, Gorjan pa je uspešno izvedel enajstmetrovko. Malo zatem je strel iz kota izvedel Ferletic, gostujoči vratar ni ujel zoge, le-ta pa je priletela do Erika Peteanij, ki jo je tudi usmeril v mrežo.

Gostje so nato reagirali, sovodnjska obramba pa je bila vedno na mestu. Nasa ekipa bi lahko dosegla se tretji gol iz protinapada, zoga pa je le za las slama mimo vrat.

Za zmago in predvsem za dobro igro je treba pohvaliti vso sovodenjsko ekipo.

NOGOMET / PRVENSTVO NAJMLAJŠIH IN ZAČETNIKOV

Gajevci so se tokrat zares razigrali Uspešen nastop tudi Sovodenjcev

Začetniki: Primorje Telital ohranil 1. mesto na lestvici - Poraz Mladosti

NAJMLAJŠI

Gaja - CGS 8:0 (4:0)

STRELCI ZA GAJO: Primosi (3), Giraldi (2), Cemjiva, Berce (Autogol)

GAJA: Hrovatin, Gustin (Kapun), Longo, Berce, Batić, Skabar, Zornada, Cemjiva (Tul), Giraldi, Primosi, Martini (Spazzapan).

Gajevcem je slo tokrat vse od rok, saj so povsem nadigrali trzaskega tekmeča CGS. Najbolj spodbudno pa je, da so prikazali lepo igro tako v napadu kot v obrambi. Ze zacetni udarci so pokazali, da bo gostom trda predla. Prosta strela domaćinov sta se končala za las mimo vrat. Kmalu zatem pa je Primosi, ki je bil tokrat eden boljnih na igrišču, prišel do gola. Gostje so sicer reagirali, si ustvarili edino resno priložnost za zadetek, in to je bilo praktično vse, kar so pokazali. Nasi fantje so dali se tri zadetke in tako potrdili svojo premoč. V nadaljevanju, ko so Zezeljevi varovanci igrali z vetrom v hrbtut, smo bili priča pravemu obleganju na trzaska vrata in poleg starih zadetkov smo bili priča se strelom na vratnico in prečko ter številnimi priložnostim, tako da so se premirani gledalci lahko ogreli. Na koncu moramo biti z našo združeno ekipo prav zadovoljni. Vsi so prisli na svoj račun, se posebno pa so se razigrali napadalci. V naslednjem kolu bodo nasi fantje odigrali zahtevno tekmo s prvoursceno ekipo Esperie in to bo gotovo derbi kola. (-d.gr-)

IZIDI 6. KOLA (1.11.): Chiarbola - Montebello 1:8, Opicina - Kras 4:0, Costalunga - Olimpia 1:4, San Luigi - Gaja 0:3, CGS - Domio 0:1, Esperia - Muggia 5:0.

IZIDI 7. KOLA: Domio - Esperia 0:3, Gaja - CGS 8:0,

Olimpia - San Luigi 6:1, Kras - Costalunga 0:3, Montebello - Opicina 2:0, Muggia - Chiarbola 1:1.

VRSTNI RED: Esperia in Olimpia 21, Gaja 17, Montebello 15, Costalunga 11, Opicina 10, Domio 7, San Luigi 6, Chiarbola 5, Kras 4, Muggia 2, CGS 1.

PRIHODNJE KOLO: Esperia - Gaja.

NA GORIškEM

Sovodnje - Lucinico 3:1 (2:0)

STRELCA: Zanier 2, Bagon 1.

SOVODNJE: Gergolet, Mauri (D. Tomsic), Cotic, R. Tomsic (Simcic), Figelj, Bagon, S. Tomsic, Piras, Todde, Pavšic, Zanier (Assi).

Po zelo dobri in privlačni igri je sovodenjska ekipa povsem zaslužen premagala Lucinico, ki v prvem polčasu skoraj ni prišel do sovodenjskega kazenskega prostora.

Mrežo gostov je načel Bagon, ki je z lepim strelom ugnal nasprotnikovega vratarja. Le nekaj minut kasneje so bili Sovodenjci spet uspešni. Denis Zanier je izvedel prosti strel in povečal vodstvo na 2:0. V drugem polčasu so gostje skušali presenetiti domačine, toda sovodenjska obramba je bila vedno na mestu. V 25. minuti so Sovodenjci dosegli se tretji zadetek: Zanier je prodril po levi strani in podal zogo v kazenski prostor, gostujoči vratar je sicer zogo prestregel, poslal pa jo je v lastno mrežo. Lucinico je prav v zadnji minuti dosegel castni zadetek po nezapljivosti domače obrambe. (A. Pavšic)

ZACETNIKI
NA TRZASKEM

Skupina A

Primorje Telital - Fani Olimpia 2:0 (2:0)

STRELCA: Svara in Merlak

PRIMORJE: Furlan, Pilat, Ivo Krizmancic, Vitomir Krizmancic, Milic, Kante (Cauter), Privileggi, Svara, Merlak (Gregori), Pavletic (Milkovic), Strajn (Lonza).

Zacetniki Primorja so v nedeljo premagali solidno ekipo Fani Olimpia. »Rdecerumeni« so tako obdržali prvo mesto na lestvici. V nadaljevanju pa jih cakajo se tekme z boljimi ekipami prvenstva. Ze v nedeljo caka naše predstavnike trd oreh, tekma s Portualejem. Tekma s Fani Olimpijo ni bila kakovostno najboljša. Zadetka sta dosegla Svara po uspešni akciji in Merlak, ki je preusmeril v mrežo strel Pavletica. V nadaljevanju so domaćini le s težavo prodrli do vrat nasprotnikov. (M.S.)

OSTALI IZIDI 5. KOLA: San Sergio - San Giovanni 3:1, Domio - San Luigi A 0:3, Muggia - Costalunga 0:0, Ponziana A - Portuale 0:3, prosta Sant'Andrea.

VRSTNI RED: Primorje Telital* 12, Portuale, San Sergio in San Luigi A* 10, Costalunga in Sant'Andrea* 7, Fani Olimpia in Domio 5, Ponziana A* Muggia in San Giovanni* 1. *tekma manj.

PRIHODNJE KOLO: Portuale - Primorje Telital.

NA GORIškEM

San Canzian B - Mladost 1:0 (0:0)

MLADOST: Francescotto, Semolic, Galliussi, M. Roner (I. Devetak), Spacal, Ferlez (Cefarin), Cernic, T. Devetak, Stjepanovic, Lavrencic, Terpin (B. Roner).

Po izenačenem prvem polčasu so gostitelji prejeli pobudo v svoje roke in 10 minut pred koncem srečanja tudi dosegli zadetek. Pri tem pa doberdoboska obramba ni bila brez krivde. Mladost je nato reagirala in z Ronerjem imela tudi ugodno priložnost, da bi stanje izenacila. Doberdobci pa niso imeli sreče in so se morali spoprijazniti s porazom.

NOGOMET / MLADINSKO PRVENSTVO

Tokrat le Primorje osvojilo točke Neroden spodrslijaj štandrežcev Sovodenjci prejeli 10 zadetkov

DEZELNO PRVENSTVO

Staranzano - Juventina 2:1 (0:0)

STRELEC ZA JUVENTINO: D. Trampus iz enajstmetrovke.

JUVENTINA: Pavio, G. Trampus, Screm, Pibiri, Milotti (Izzo), Padovani (Frutti), D. Trampus, Gallo, Gambino, Ballaben, Macuzzi.

Standreski nogometasi so tokrat pokazali premalo volje do zmage in zato so tudi nerodno izgubili. Potem ko je vratar Pavio že rešil svoja vrata, je Juventina prejela prvi zadetek sredi polcasa. Nasi fantje niso reagirali, kot bi morali, in tako so gostitelji dosegli še drugi zadetek.

Tudi v drugem polčasu Juventina ni začela najbolje. Naposled pa so se nasi igralci le predramili in 10 minut pred koncem srečanja tudi zmanjšali izid na 1:2: Ballabena je domaca obramba zrusila v kazenskem prostoru. Sodnik je dosodil enajstmetrovko, ki jo je Daniele Trampus tudi uspešno izvedel. Juventina je imela prav v zadnji minuti tekme priložnost, da bi stanje izenacila, toda Gambinov prosti strel se je odbil od vratnice.

POKRAJINSKO PRVENSTVO

NA TRZASKEM

Montebello Don Bosco - Primorje 3:4 (1:2)

STRELEC: Kuk v 5., 12. in 93. min, avtogol.

PRIMORJE: Murri, Ferfolja, Luksa, Fattorello, Lipovec, Franzot, Ban., Kuk, Turk, Emili, Milic.

Primorje je tokrat neobičajno začelo zelo dobro in po 12. minuti že vodilo z dvema goloma prednosti, ki ju je dosegel razigrani Ivan Kuk. Nato so nasi no-

gometasi igrali bolj spročeno. Srečanje v tem delu ni bilo posebno zanimivo. Deset minut pred koncem so gostitelji zmanjšali izid na 1:2.

V nadaljevanju so domaćini po veliki napaki proeske obrambe stanje izenacili in nato celo povedli na 3:2. Prosečani so nato odločno reagirali in 7 minut pred koncem stanje izenacili z avtogolom domaćinov. Tri minute po izteku regularnega casa je Kuk prodril v kazenski prostor, kjer so ga domaci branilci zrusili. Sodnik je brez oklevanja dosodil enajstmetrovko, ki jo je sam Kuk tudi uspešno izvedel.

Za lepo zmago je treba pohvaliti vso ekipo in se posebno razigranega strelca Ivana Kuka, ki je doslej dosegel že 6 zadetkov. (Gorazd)

Vesna - Sant'Andrea 1:4
STRELEC ZA VESNO: Morassut.

VESNA: Gruden, Schiavon (od 48. min. Pizziment), Glavina, Morassut, Vascotto, Gulli, S. Olenik, Varin, L. Olenik, Rodella, Polli (Beni).

Kriski nogometasi niso zaigrali, kot znajo. Gostje so takoj povedli z 2:0, Cristiano Morassut pa je zaostanek zmanjšal po zelo lepi solo akciji. Pricakovati je bilo, da bodo gostitelji v drugem polčasu reagirali, pa ni bilo tako. Prejeli so se dva gola in visok poraz je bil tu.

Od posameznikov bi tokrat pohvaliti mladega Gullija (16 let), ki se je v vlogi »libera« zelo dobro izkazal.

OSTALI IZIDI 6. KOLA: Costalunga - Muggia 2:1, Olimpia - Opicina 2:2, Sistania - Chiarbola 0:1, Zaula - Domio 0:7, Portuale - Edile Adriatica 2:2.

VRSTNI RED: Domio 18, Muggia 13, Edile Adr. 12, Opicina in Portuale 11, Olimpia 9, Sistania, Costalunga in Sant'Andrea 8, Primorje 6, Zaula 5, Vesna in Chiarbola 3, Montebello 1.

PRIHODNJE KOLO: Primorje - Vesna.

NA GORIškEM

Bearzicolugna - Sovodnje 10:0 (2:0)

SOVODNJE: Dimitrij Devetak, Peteani, Peric, Fajt, Gorjan (od 70. min. Zanfagnin), Pisk, D. Devetak, De Comelli, Tomsic (od 46. min. Marusić), Figelj, Ozbot.

Proti zelo močni ekipi Bearzicolugna so nasi predstavniki doživeli visok poraz. V prvem polčasu so Sovodenjci imeli nekaj ugodnih priložnosti za zadetek, pa so jih zamudili. Pet minut pred koncem polcasa pa je sodnik povsem spregledal »off-side« domačega napadalca, ki je dosegel prvi gol. Povsem enako je padel tudi drugi zadetek minuto pred koncem prvega dela: spet »off-side« in gostitelji so povedli z 2:0.

V začetku drugega polcasa se je našim ponudila priložnost, da bi stanje zmanjšali na 1:2, toda niso imeli sreče. Domaćini pa so v 15. min. dosegli tretji, kmalu zatem pa ni bil četrti gol. Medtem se je poskuševal se Gorjan. Pri utrjenih Sovodenjcih se je začela porajala se potkrat pohvaliti mladega Gullija (16 let), ki se je v vlogi »libera« zelo dobro izkazal.

Gostitelji bi lahko zmagali se z vecjim številom golov, toda to je preprečil vratar Dimitrij Devetak, ki je nekajkrat zelo prisebno posegel.

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Položaji planetov in lune
v teh dneh niso ravno spodbudni

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Vsakdanje ponavljanje enih in istih gibov vam bo temeljito presedlo. Obcudovali boste poklice, ki vsebujejo jo čar nenehnega odkrivanja novih spoznanj. Tak poklic se imenuje življenje.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ljudje vas bodo zaradi vaše optimistične vedrine malone obcudovali, zato se bodo radi motali okrog vas in vas sprasevali po receptu. Zal jim ga ne boste mogli dati. Recept ste vi sami.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Prihajate v obdobje, ko se bodo v vas pričeli izmenjavati povsem nasprotujoči se vzgibi. A nikar se ne bojte; valovi bodo zelo dobrodusni in vas bodo rade volje odvrgli na otok sreče.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Misli se bodo prelivala v resničnost s tolikšno lahkoto, da se vam bo na trenutke dozdevalo, da so se v vas obudile čarovniške moči. Res so se, vendar zal delujejo le na polju tujih zablod.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Uspeh vas bo dodobra spremenil. Iz marsikake občutljive situacije se boste izmazali z lahkoto, kakršno ste doslej pripisovali samo iznajdljivim. Dobrodošli v klubu iznajdljivih umrljivih!

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Zazdelo se vam bo, da je bližnji silno zagrenjen. Obsipali ga boste z izlivu sočutja, vendar zaman. Bolj kot vaše sočutje potrebuje občutek, da ga ne obsojate zaradi nehotenih slabosti.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Med vas in vaše bližnje se bo postavil temen oblak. Ampak vedite: ni ga oblaka, ki se ne bi sesipal v roso in pričaral mavrično pot, po kateri je mogoče pripotovati v nebesa.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Načrt, ki vas je držal pokonci, bo strbunknil v vodo. Ne tarnajte nad tem, kar ste izgubili, veselite se raje tega, česar ste se izognili. Kar je za oko zlato, je za srce kamen.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Doživeli boste iznenaden skok. A ker bo v največji meri odvisen od vprašljive velikodušnosti drugih, boste obviseli na nitki, o kateri bo odločal nekdo, ki najdeva zadoščenje v tujih padcih.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Nepostenje v službi vam bo končno zlezlo vrh glave, zato boste odgovornim usedom jasno in glasno povedali, da tako ne gre več naprej. A glasna kritika vzbuja najglasnejši odpor.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ker boste radoživi, boste odločno brzeli od oprava ko oprava ter uspešno izpolnjevali svoje visokoletne načrte. Od casa do casa pa le zastanite in izprasajte mero njihove smiselnosti.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Postavljeni boste pred kruto izbiro: odločiti se boste morali med vrednotama, ki vas bosta v enaki meri privlačevali in odbijali. Nikar ne čakajte na čudež, kajti kdor seje, ta tudi zanje.

Danes bo nastopila polna luna, ki se bo nahajala v znamenju Bika. Na tem mestu je v ekaltaciji, zato bo njen vpliv se močnejši kot navadno. Predvsem bo poudarjena potreba po blizini in ljubezni.

Vendar ne bo slo vse gladko, saj se bo v tem casu v lunini opoziciji zasedel Pluton. Ta aspekt je vsekakor neharmoničen, ker pa gre tokrat za polno luno na visku moči in delikatni Pluton v svojem domačem znamenju, lahko pričakujemo kakšen zaplet.

V dneh okoli polne lune bo naše počutje precej nestabilno, zato je bolje, da smo pripravljeni na vse. Delo nam bo smrdelo, zato se mu bomo poskušali izogniti. V ospredju bodo prvinska občutja, katerim se bomo morali posvetiti bolj kot je v navadi.

Konstelacija Plutona s polno luno bo nekakšno slovo tega planeta od svojega domačega znamenja.

11. novembra bo iz znamenja Skorpijona prestopil v znamenje Strelca. Nazadnje je potoval po tem znamenju od leta 1749 do leta 1762. V tistem casu smo bili priče naglemu razvoju znanja, kar se je med drugim odrazilo tudi v industrijski revoluciji. Tokrat lahko od Plutonovega leta skozi Strelca pričakujemo bolj subtilno revolucijo, saj je čas ze zrel.

Pluton je v znamenju Skorpijona preoral globalno naša mentalna polja in s tem pripravil podoben teren za vidnejše podvige.

11. novembra bosta Jupiter in Saturn tvorila kvadrat. Ta aspekt deluje precej motilno, saj inhibira notranje porive in s tem povečuje napetost in nemir. Blokada energije nas bo v tistih dneh usmerjala v podoživljanje preteklosti. Učimo se tudi na napakah.

(A. O.)

ANEKDOTI

O Blücherju...

Preden je nemski feldmarsal Gebhard Leberecht von Blücher s svojimi vojniki napadel vas, ki so jo zasedli Francozi, jih je Blücher nagovoril:

»Fantje, vidite kako se tamle kadijo dimniki? Presneti Francozi si ravno pečejo bel kruh za zajtrk! Vzeli jim ga bomo, dokler bo se tople. Naprej!«

...in Piju X.

Papež Pij X. je bil zelo nezahteven in je jedel kot kakšen reven vaski župnik. Ni mu slo v glavo, da je v Vatikanu etiketa predpisovala, da mora biti toliko kuharjev in njihovih pomočnikov. Ko je nekoč pregledoval listo nastavljenih, je majal z glavo in rekel: »Res ni mi jasno, zakaj potrebujem sedem kuharjev, da mi skuhamo krožnik juhe!«

TOR SRE CET PET SOB NED PON

POCUTJE, ZDRAVJE

sprostitev	✓	✓	✓	○	○	○	✗
sport	○	○	○	✓	✓	✓	○
post, dieta	○	✓	○	○	✗	✗	✗
tezja fizična dela	✗	✗	○	○	○	✓	✓
izlet	✓	✓	○	○	○	○	✓

DRUŽBA, ODNOSI

obisk znancev	○	✗	✗	○	○	○	✓
domača zabava	○	○	○	✓	✓	✓	○
družinski posvet	○	○	✓	✓	✓	✓	✓
družabne igre	○	✓	✓	✓	○	○	○
urejanje uradnih zadev	✓	✓	✓	○	○	○	✗

POSEL, DENAR

poslovno srečanje	✓	✓	✓	○	○	○	✗
naložbe in nakupi	✓	○	○	○	✓	✓	○
zamenjava službe	✗	✗	✗	○	○	✗	✗
izposoja denarja	○	✓	✓	✓	○	○	○
igre na srečo	✓	✓	○	○	✗	✗	✗

LJUBEZEN, SPOLNOST

osvajanje	○	○	✓	✓	✓	○	○
iskren pogovor	○	✓	✓	✓	✓	○	○
zmenek	○	○	✓	✓	○	○	✓
ljubljenje	○	○	✓	✓	✓	○	○
prekinitev zveze	○	✗	✗	○	○	○	✓

UMSKE DEJAVNOSTI

branje	○	✗	✗	○	○	○	✓
učenje, sirjenje obzorja	○	✗	○	○	○	✓	✓
raziskovanje	○	○	✓	✓	✓	✓	○
umetniško ustvarjanje	✓	✓	✓	○	○	○	✓
reševanje težav	✓	✓	✓	○	○	○	✓

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, ✗ neugoden dan

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

410	FR.PESNIK (CHARLES, ROZE ZLA)	PREDOKRATSKI GR. FILOZOF	ZASTRUPITEV KRVI	OBILKA RASTLINSKEGA STEBLA	TAJSKA	PASTIRSKA PESEM	DANSKI OTOK, LOLLAND	LUIGI NONO	SKRAJNEZ	IZDELOVALEC KRST	AVTOR: SIMON BIZJAK	HRVASKI IGRALEC LASTA	VELIK JELEN S.AMERIKE	UPAD MORSKE GLADINE	VREDNOSTNI PAPIR	SKANDINAVSKO MOSKO IME	REKA NA SVEDSKEM	MADZ. Z. IME	VLADARSKI NASLOV	ANG.PISEC IN ZGODOVINAR (JOHN)
KNJIZNA USPEŠNICA											PPROSTOST (POMANJŠ.)									
POSTRV SARENKA											OBISKOVALEC DEKLET									
											VELETOK V ZEVROPI									
SVEDSKO UNIVERZITETNO MESTO							TRDOST, OTRPLOST RIMSKA STIRICA													
ZA POLTON ZNIZANI D				KNJIZICA Z MOLTIVAMI											ROD SPINACI PODOBNIH ZELIK	GLAVNO MESTO SUDANA	RT PRI VALENCIJI (IZ CRK ONA)			
				NRAVNOST																
NIZOZEMSKO MESTO.ZNANO PO SIRU						KROKAR FR.SLIKAR (EDOUARD)						SMUKEC, LOJEVEC					REKA V J. FRANCJI			
											IT.RIBIC IZ CHIOGGIE						SLAVKO AVSENIK			
LAURENCE OLIVIER			SL.POLITIK (IVAN)				EDVARD RAVNIKAR				CARGO IVAN UPANJE			FR.TERORISTICNA ORG. GROBO SUKNO				FR.LETOVISCE NA AZURNI OBALI	DRZAVNA BLAGAJNA	RDECE RUMENO BARVILO, KNA, HENA
			KRAJ PRI OPATJI				STRIM PESNIK													
JAPONSKI REZISER KUROSAVA						DOMACIJA				NIKOLAJ OMERSA DRAGA AHACIC			VISEGA CVETNA MACICA TROPSKA PAPIGA							
MONGOLSKI VLADAR V BAGDADU V 14.ST.							CLINT EASTWOOD	SL.REDOVNICA IZ RAZKRIZJA									RIM.BOGI-NJA JEZE			
																	NICOLAI HARTMANN			
UCENEC NA REALKI								AM.PLESALKA, ZACETNICA SODOBNEGA PLESA												
ERICH SEGAL			GRSKA BOGINJA NESRECE					DRAGO TRSAR		OCE				POKRAJINA IN PLEME V ETIOPIJI						

AMHARA
ATA,
DT.
ATE,
ES,
ISADORA DUNCAN,
KEALEC,
IRA,
VIDA ZABOT,
ITKAN,
ABRANEK,
NO,
DOM,
AKIRA,
OAS,
CI,
ER,
OMAN,
LO,
ARN,
TALK,
GAVRAN,
EDAM,
NAO,
MOLITVENIK,
DES,
SKREPENELOST,
UPPSALA,
VASOVALEC,
AMERIKANKA,
SOBODICA,
BESTSELEK,
Vodotvorno:
RESITEV:

ITALIJA

Mirna prostranstva delte reke Pad

Delta je prava oaza ohranjene narave

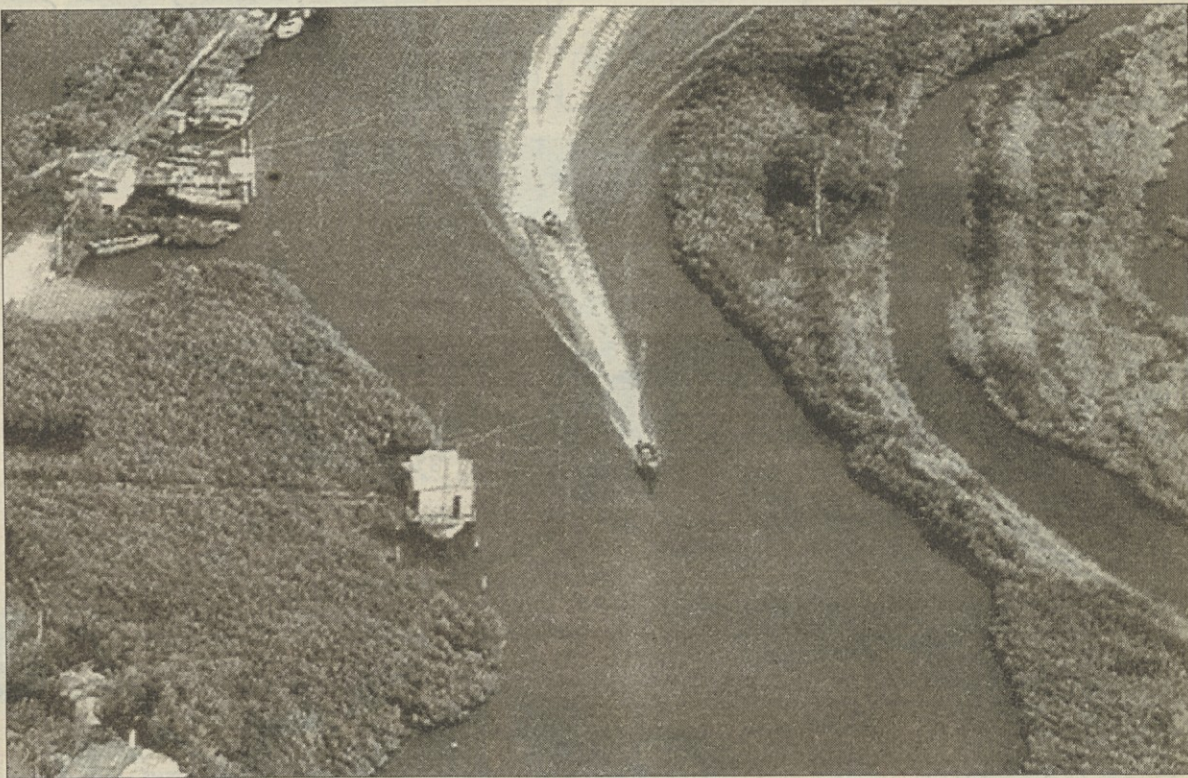
Tisti, ki ljubijo samoto in potepanje po prostrani pokrajini, cenijo območje ob delti reke Pad, saj bodo tam le redko naleteli na človeka, morda jih bo prestrasila le divja raca. Po nasipih ob delti se lahko vozijo s kolesi, se ustavijo in vržejo ribisko palico v eno od številnih lagun - seveda ce imajo dovoljenje za ribolov. Vecina ljudi brzkone pozna nekatere letoviske kraje ob delti, morda Rosolino Mare ali Lido delle Nazioni, veliko turistično naselje ob rečni delti.

Znake življenja kažejo le tako imenovani casoni, majhna ograjena gojišča rib, večinoma v lasti zasebnikov, zlasti bogatih industrialcev, ki navadno pridejo iz Milana le enkrat na leto na krajši od-

dih. Za ribarjenje sta najbolj primerna meseca oktober in november, ko je v zalivih največ jegulj. Pokrajino ob Padu prepletajo številni kanali, nekateri so naravni, drugi umetni. Zemlja je v teh

krajih revna, ker vsebuje veliko soli, zato je najbolj primerna za gojenje rizi. V 50. in v začetku 60. let, ko je Italija potrebovala velike količine zitaric, so obdelovali tudi zemljo ob delti, zdaj pa so polja povsem zapuščena.

Ze od 15. stoletja je človek posegal v naravno okolje ob Padu. Bogata družina Este iz Ferrare je imela v lasti velike površine ozemlja, vendar so Benecani, ki so se bali poplav, spremenili rečni tok in Pad je poplaval ve-

Delta reke Pad kljub svoji lepoti in ekološkemu pomenu še ni zaščiten

lik del obdelovalne površine.

V zadnjem stoletju so

ob Padu zgradili več črpalnih postaj, čeprav je se vedno veliko majhnih jezer, v katerih je najti jegulje, na močvirnatih tleh pa najbolj uspeva trsje, v katerem so nasle svoj življenjski prostor tudi caplje.

V nasprotju z deltami drugih velikih evropskih rek območje ob Padu ni zakonsko zaščiteno. Vlada v Rimu že dvajset let skuša delto spremeniti v narodni park, vendar z lokalnimi oblastmi ne najde skupnega jezika. Delta se razprostira po ozemlju dveh pokrajin, levo usmerjene Emilie-Romagne in desno-sredinsko Benecijo. Leta 1988 je prva delto Pada enostransko razglasila za narodni park, čeprav je na njenem ozemlju le tretjina delte, območje pa je turistično najbolj razvito. Znano je mesto Comacchio, ki ga prepletajo kanali, zgrajeni v beneskem stilu, ponasa se tudi s tromostovjem in opatijo Pomposa, cudovitem benediktanskem objektu, zgrajenem v 8. stoletju. Čeprav so kraji dokaj goste naseljeni in je na območju prislo do velikih posegov v naravo, tam se vedno živijo divji jeleni.

Na območju, ki sodi pod pristojnost Benecije, se v zadnjih letih razvija ekoturizem. Čeprav naj bi naravo tudi zakonsko obvarovali pred velikimi posegi, se nekateri ljudje bojijo, da bi bilo zaradi statusa naravnega parka njihovo preživetje se bolj ogrozeno, saj ze zdaj smejo uloviti omejeno količino rib, v kmetijstvu pa je prepovedana tudi uporaba pesticidov.

Ljudje opozarjajo, da v primerjavi z odpadki, ki jih v reko odlagajo velike tovarne razvitega severa, sami le neznatno onesnažujejo Pad. Ljudje so pre-

senečni, da zivalske vrste prezivijo kljub škodljivim odpadkom. Velika območja, na katerih raste le trsje, so nekoc ponujala zavetje upornikom, tudi slovitemu Garibaldiju, ki se je leta 1849 tam skrnil pred avstrijskimi vojniki, med 2. svetovno vojno pa so bili ti kraji središče partizanskega odpora.

Delta reke Pad je navdihovala tudi umetnike, zlasti pisatelje, med katerimi je tudi Giorgio Bassani, ki je dogajanje svojega romana Vrt Finzi-Contini postavil prav v te kraje.

Zetev trsa v Padovi delti

FELJTON / ALBANIJA

Ena zadnjih evropskih turističnih neznank ⁽⁶⁾

Ovce in koze se seveda pasejo tudi na robu mest ali pa jih kot vrečo krompirja prenasajo naokrog po uspešno sklenjeni kupčiji na vaski ali mestni tržnici. Z zvezanimi nogami navadno vdane v usodo dokaj mirno prenasajo prevazanje na kolesu, mopedu ali osličku...

Neosvojljiva trdnjava

Mestece Kruje kot jata mirujočih ptic cepi pod vzhodom več kot 600 metrov visoke apneniske pečine. Na vrhu strme pečine se se danes ponosno dviguje trdnjava narodnega junaka Skenderbega, ki predstavlja največji identifikacijski simbol albanskega naroda.

Zapeljati se je moč prav pod staro trdnjavo

obzidje, pred katerim sameva nekaj prodajalcev spominkov in izdelkov ročne obrti. Ti so v Albaniji skorajda redkost, kar pa sem spoznal sele v naslednjih dneh, sicer bi se vsaj za silo zalozil ze ob tej priloznosti. Tako pa sem se provizorični stojnici s spominki po ze skoraj prirojeni navadi na dalec izognil. Vseeno se nisem mogel izogniti svetloasemu fantiču, ki mi je pod nos tiscal licno izdelane bencinske vžigalnice in srebrne prstane kdove kaksnega porekla. »Kaj ne hodiš v solo?« ga vprašam iznenada, da bi pogovor speljal drugam. »Trenutno ne, pa tudi ne mislim več,« odločno odgovori v angleščini. »In kaj boš počel, ko boš ve-

lik?« nadaljujem s tipično osladnimi vprašanji. »Prodajal bom prstane, vendar!« sledi logičen odgovor na neumno vprašanje.

Strma, s kamenjem tlakovana pot vodi skozi ozek prehod v notranjost elipsaste citadele, ki je zelo prostrana ter obsega kompleks razvalin in zgradb iz različnih obdobj. Za varnim obzidjem so poleg se danes naseljenih stanovanjskih hiš varno zavetje nasle tudi cerkve, mošeje, turske kopeli in garnizijske stavbe. Dalec največ pogledov pa predvsem zaradi svoje velikosti pritegne muzej, ki so ga znotraj starega obzidja zgradili leta 1982. Ikonografija muzeja skuša nakazati vzporednice

med Skenderbegom, ki se je tod uspešno upiral Turkom, in veliko manj priljubljenim vodjem Enverjem Hoxho.

Na mestu ostankov današnje citadele naj bi stal grad ze v casu Ilirrov. Pod Bizantinci so porušeni grad obnovili, največjo slavo pa je dosegel v casu Skenderbega, ki je v začetku 15. stoletja vodil zagrizen in uspešno obrambo pred turskimi osvajalci. Kljub večkratnim obleganjem so Turki trdnjavo Kruje zavzeli sele leta 1478, deset let po Skenderbegovi smrti. Tezko pričakovano zmago so dosegli sele s pomočjo dolgotrajnega obleganja, ki je branilce dobesečno izstradalo. Iz casov dolge okupacije Turkov, ki so se

Običajen prizor na ulicah albanskih mest (Foto: I. F.)

tod zadržali vse do začetka tega stoletja, se je ohranil del cudovitega bazarja, ki le nekaj sto metrov pod utrjeno citadelo kar kliče po obiskovalcih. Stare lesene hiše turskega bazarja predstavljajo enkratni primer lepo ohranjene arhitekture 18.

in 19. stoletja. Nekateri rahlo zanemarjene se vedno čakajo na novega podjetnega lastnika, vecino pa so domaćini ze spremenili v licne prodajalne in restavracije. V temacnih gostinskih lokalih z nizkim stropom, se nizjimi mizicami in miniatu-

nimi stoli je moč okusati pravi dih Orienta. Cez nekaj let bodo lokali najbrz polni osvezitve zeljnih tujcev, danes pa za nizkimi mizicami ob jedaci in pijaci posedajo predvsem dobrodusni domaćini.

Igor Fabjan
(Se nadaljuje)

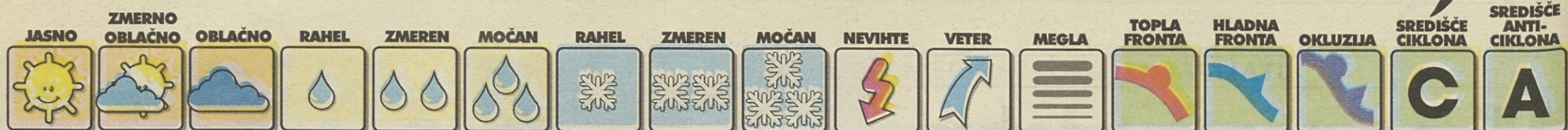
Finaglejevi zakoni informiranja

1. Informacija, s katero razpolagate, ni tista, ki jo isčete.

2. Informacija, ki jo isčete, ni tista, ki jo potrebujete.

3. Informacije, ki jo potrebujete, ne morete dobiti.

4. Informacija, ki jo lahko dobite, je dražja od tiste, ki jo lahko plačate.

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in delom srednje Evrope je območje visokega zračnega pritiska, nad vzhodno Evropo in Balkanom pa ciklonsko območje. Oslabljen frontalni val bo danes vplival na vreme pri nas predvsem s povečano oblačnostjo. V visinah priteka od severa prehodno nekoliko toplejši zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzslo ob 6.50 in zaslo ob 16.40. Dan bo dolg 9 ur in 50 minut. Luna bo vzslo ob 16.58 in zasla ob 6.45.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	2. 11	24-urna	max. urna
Ljubljana Bežigrad	29	15	30
Ljubljana Figovec	48	13	35
Celje	70	9	20
Trbovlje	64	36	65
Hrastnik	62	41	87

Mejna imisijska vrednost: 350 mikrogramov/m³
Kritična imisijska vrednost: 700 mikrogramov/m³

BIOPROGNOZA

Vreme na počutje in razpoloženje vremensko občutljivih ljudi vplivalo zmerno obremenilno. Težave bodo ponoči ponehale.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.45 najnižje -25 cm, ob 8.46 najvišje 52 cm, ob 15.30 najnižje -59 cm, ob 21.53 najvišje 31 cm.
Jutri: ob 3.14 najnižje -21 cm, ob 9.10 najvišje 50 cm, ob 15.58 najnižje -58 cm, ob 22.26 najvišje 30 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	6
1000 m	3
1500 m	0
2000 m	-2
2500 m	-5
2864 m	-7

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: NE 10 do 20 vozlov
popoldne: N 12 do 24 vozlov

VOX POPULI

Ako je na Lenartovo lepo ali grdo, do božica bo ostalo tako.

Izoginiti se problemu ne pomeni problem rešiti.

DANES

Slovenija: Danes bo na Primorskem delno jasno, drugod bo zmerno do pretežno oblačno in večinoma suho vreme. Se bo vetrovno. Najvišje dnevne temperature bodo od 3 do 8°C. Sosednje pokrajine: jasno in hladno bo v krajih severno in vzhodno od nas bo pretežno oblačno, ponekod bo občasno rahlo snežilo ali deževalo.

JUTRI

V Sloveniji: V sredo bo suho vreme. Veter bo postopno oslabil. Obeti: V četrtek bo suho vreme.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Charles bi poročil Camillo, ne da bi se odpovedal prestolu

LONDON - V neskončni britanski »kraljevski nadaljevalki« se obeta pravi potres. Prestolonaslednik Charles naj bi namreč sklenil, da se bo dokončno ločil od zene Diane in se poročil s svojo zvesto ljubico Camillo.

Kot je zapisal Daily Express, naj bi kraljica Elizabeta zaupala britanskemu premieru Johnu Majorju nalogo, naj med zasledenjem Common-wealtha od 10. do 13. novembra na Novi Zelandiji razpravlja z voditelji »o ustavnih in dinastičnih problemih«. Common-wealth združuje približno petdeset nekdanjih britanskih kolonij. Članice Commonwealtha so zainteresirane za dinastične zaplete, ki bi nastali, če bi Charles poročil vse mostove z Dianom in se končno poročil s ljubljeno Camillo. Premier Major naj bi na Novi Zelandiji neuradno poizvedel za mnenje voditeljev britanske skupnosti narodov o spremembi zakonov in norm, ki bi utegnili preprečiti Charlesovo ustoličenje, če bi se poročil s Camillo.

Daily Express je zapisal, da bi kraljica rada spremenila kraljevski poročni zakon iz leta 1772, ki canterburyjskemu nadskofu omogoča, da ne izda »poročnega dovoljenja« za zakonsko ločenega člana kraljevske družine. Ker je Camilla katolicanka, je zadeva se bolj zapletena zaradi zakona iz leta 1701, ki onemogoča kronanje s »papistko« poročnega kralja.

Princesa Diana je odkrila užitek hitrega kotalkanja

LONDON - V črni jopi, kratkih telovadnih hlačah, z baseballsko cepico na glavi in s kotalkami na nogah je princesa Diana v zadnjih dneh presenetila marsikatero sprehajalca v londonskih Kensingtonskih vrtovih.

Novi športni muhi ločene žene prestolonaslednika Charlesa je nedeljski News of the World posvetil fotografsko reportažo. Diana kotalka med mamici in otroki z bleščečimi novimi kotalkami, ali pa počiva na klopici. Kot receno, Diana je s kotalkami presenetila vse, saj s kotalkami doseže precejšnjo hitrost, tudi nad 30 kilometrov na uro.

Slavni Auerbachovi kleti preli stečaj, kljub njeni vlogi v zgodovini in kulturi

BONN - Skoraj pol tisočletja je bila simbol Leipziga. Neposkodovana je prestala dve svetovni vojni, zdaj pa bi Auerbachovo klet, enega od najstarejših nemških lokalov, v katerega je zahajal tudi Goethe, ki ga je izbral za eno od prizorišč Fausta, kljub temu utegnili zapreti.

Kleti preti zaprtje iz gospodarskih razlogov. Lastniku lokala, družbi Auerbachs Keller Betriebs GmbH, menda ne preostaja drugega, kot da napove stečaj, 74 uslužbencem, ki jim grozi odpust, pa le se demonstracije proti zaprtju

lokalov, ki je pomemben del nemške kulture in zgodovine. Klet je namreč leta 1525 odprl takratni rektor leipziske univerze Heinrich Stromer, ki so mu nadel vzdevek Doktor Auerbach (po rojstnem mestu). Pivnica se nahaja v mestnem središču.

Do junija lani je bil lastnik lokala propadli mogotec Jürgen Schneider, lani pa je lokal prevzel sedanji lastnik, ki je klet začel takoj prenavljati. Kmalu se je izkazalo, da je lokal predrag: za obnovo bi namreč potrebovali kar tri milijone mark, zaradi česar ni bi-

lo mogoče najti podjetnika, ki bi bil pripravljen kupiti Auerbachovo klet. Pri tem so pomembno vlogo odigrali tudi stroški za plače uslužbencev. (Po najbolj optimističnih ocenah bi lokal lahko deloval s 50 uslužbenci namesto današnjih 74.) Kljub temu mnogi upajo, da bo klet vendarle mogoče rešiti, saj je Auerbachs Keller navsezadnje ena od poglavitnih mestnih turističnih atrakcij, ki vsako leto privablja na desetstisoče obiskovalcev, kar le ni malenkost - tudi za gospodarstvenike.

»Poslednji tango«: Madonna-Kennedy

NEW YORK - V osemdesetih letih sta imela John Kennedy jr. in pop zvezda Madonna ljubzensko razmerje, ki bi ga lahko s parafraziranjem

naslova znanega filma pomenovali Poslednji tango v New Yorku. Pikantne podrobnosti tega razmerja, pri katerem je parisko maslo zamenjalo bolj dostopno kikirikijevo maslo, je v svoji nepooblašteni biografiji mladega Kennedyja navedel Jim Cruse. V knjigi kar mrgoli zgeckljivih anekdot. Ko se je nekdo J. F. K. mlajši vrnil domov, je našel golo Madonno, ovito v prozoren polivinil. »Večerja je pripravljena, dragi John John,« je zagrla.

Razmerje med Mario Louiso Ciccone in mladim Kennedyjem je prekinila pokojna Jackie, ki jo je raztogotilo, ker je Madonna nepovabljenka prisla na neko srečanje Kennedyjevega klana. Sin se je pokoril materi, a kot je zapisal Cruse, se vedno sanja o vročerni Madonni.

V Veliki Britaniji so pijanci tudi osli

LONDON - S svojimi gospodarji britanski osli ne delijo samo naporov delovnega dne, temveč tudi užitke večernega popivanja, tako da so številni postali alkoholi, ki jih zdaj zdravijo v posebnih klinikah. Ena od teh je v Sidmouthu v devonski grofiji, kjer kmetje svojim oslom pogosto dajejo sadjevec ali pivo. Težave nastanejo, ko osli po naključju abstinirajo, saj postanejo skrajno napadalni, zato jih morajo zdraviti.

Cerkev v topless baru

WASHINGTON - Topless bar French Quarter v Philadelphiji so spremenili v cerkev. Oder, kjer so se nekoč slalica dekleta, je postal kor, mizice in stolčke so zamenjale cerkvene klopi. Novo cerkev neke protestantske ločine so posvetili v nedeljo s procesijo, ki je presenetila prostitutke, zvodnike, prekupevalce z mamili in klosarje te grešne mestne četrti. Pastorja Gerald Pridea ne motijo bližnji neonski svetlobni napisi »Gole plesalke« in »Peep Show«, se manj pa motel za intimna srečanja: tu ne manjka »izgubljenih ovčic«.

Bil je samo lovec...

SYDNEY - Varnostniki, ki skrbijo za britansko kraljico Elizabeto med njenim obiskom na Novi Zelandiji, so se zgrozili, ko so na cesti pri Dunedinu na južnem otoku, kjer bi se morala peljati kraljica, opazili mladeniča z lovsko puško. Zaman jim je pojasnjeval, da gre lovit zajce, pokazal jim je vse svoje dokumente. Varnostniki so mu odvzeli sibrovko in mu jo vrnilo, ko je kraljica odpotovala.